

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

سازمان سنجش آموزش کشور

شماره ۳

راهنمای شناسایی رشته‌های تحصیلی

دانشگاهها و موسسات آموزش عالی

سال تحصیلی ۸۳ - ۱۳۸۲

گروههای آزمایشی

علوم تجربی، علوم انسانی، هنر
و زبانهای خارجی

جلد دوم

به داوطلبان توصیه می‌شود مطالب این راهنما را با دقت بخوانند.

الف: رشته‌های تحصیلی زبانهای خارجی

صفحه	مقدمه
۴	۱- دبیری زبان انگلیسی
۴	۲- کارشناسی زبانهای انگلیسی، آلمانی، ایتالیایی، روسی، فرانسه
۴	۳- کارشناس مترجمی زبانهای انگلیسی، آلمانی، ایتالیایی، روسی، فرانسه
۴	۴- دبیری زبان و ادبیات ارمنی
۴	۵- کارشناسی زبان و ادبیات اردو
۴	۶- کارشناسی زبان و ادبیات ژاپنی
۴	۷- کارشناسی زبان اسپانیایی

ب: رشته‌های تحصیلی گروه آزمایشی علوم تجربی

۵	۱- کارشناسی اعضای مصنوعی و وسایل کمکی
۵	۲- کارشناسی امور گمرکی
۵	۳- کاردانی امور بانکی
۵	۴- کارشناسی الهیات و معارف اسلامی
۵	۵- کارشناسی بیابان‌شناسی
۶	۶- کاردانی بهداشت محیط
۶	۷- کاردانی بهداشت حرفه‌ای
۶	۸- کاردانی بهداشت عمومی (گرایش خانواده)
۶	۹- کاردانی بهداشت عمومی (مبارزه با بیماریها)
۶	۱۰- دوره دکتری پیوسته بیوتکنولوژی
۶	۱۱- دکتری پزشکی
۶	۱۲- کارشناسی پرستاری
۷	۱۳- کاردانی پرستاری دندانپزشکی
۷	۱۴- کاردانی تکنولوژی پریشناسی تشخیص (رادیولوژی)
۷	۱۵- کاردانی تکنولوژی پزشکی هسته‌ای
۷	۱۶- کارشناسی تاریخ (نیمه مستمرکز)
۸	۱۷- کاردان تکنیسین اتاق عمل
۸	۱۸- کاردانی تکنیسین پروتزهای دندان
۸	۱۹- تکنولوژی مرتع و آبخیزداری
۸	۲۰- تکنولوژی جنگلداری
۸	۲۱- تکنولوژی چوب
۸	۲۲- تکنولوژی شیلات
۸	۲۳- تکنولوژی محیط زیست
۹	۲۴- تکنولوژی تولیدات گیاهی
۹	۲۵- تکنولوژی تولیدات دامی
۹	۲۶- تولید و بهره‌برداری گیاهان دارویی و معطر
۹	۲۷- کارشناسی تربیت بدنی و علوم ورزشی
۹	۲۸- کارشناسی حقوق
۹	۲۹- کاردانی امور حسابداری
۹	۳۰- کارشناسی حسابداری
۹	۳۱- مدیریت خدمات بهداشتی درمانی
۹	۳۲- دکتری دندانپزشکی
۱۰	۳۳- دکتری دامپزشکی
۱۰	۳۴- دکتری داروسازی
۱۰	۳۵- کاردانی دامپزشکی
۱۰	۳۶- کارشناسی روانشناسی (۴ گرایش)
۱۰	۳۷- کارشناسی زمین‌شناسی و دبیری زمین‌شناسی
۱۱	۳۸- کارشناسی زیست‌شناسی
۱۱	۳۹- ژنهورداری
۱۲	۴۰- کارشناسی علوم اجتماعی
۱۲	۴۱- مهندسی سیستم
۱۲	۴۲- کارشناسی شنوایی‌شناسی
۱۲	۴۳- کارشناسی شیمی (۴ گرایش)

۱۳	۴۴- کاردان شیمی و پدافند جنگهای شیمیایی میکروبی و هسته‌ای
۱۳	۴۵- کارشناسی علوم تغذیه
۱۳	۴۶- کارشناسی علوم و صنایع غذایی (گرایش کنترل‌کیفی و بهداشتی)
۱۳	۴۷- کاردانی علوم آزمایشگاهی
۱۳	۴۸- کارشناسی علوم سیاسی
۱۳	۴۹- کارشناسی علوم اقتصادی
۱۳	۵۰- کارشناسی لیزوتراپی
۱۳	۵۱- کارشناسی مهندسی فضای سبز
۱۳	۵۲- کارشناسی فلسفه
۱۳	۵۳- کاردانی فوریت‌های پزشکی
۱۳	۵۴- کارشناسی کار درمانی
۱۳	۵۵- مهندسی کشاورزی - باغبانی
۱۳	۵۶- مهندسی کشاورزی - ترویج و آموزش کشاورزی
۱۳	۵۷- مهندسی کشاورزی - خاکشناسی
۱۵	۵۸- مهندسی کشاورزی - علوم دامی
۱۵	۵۹- مهندسی کشاورزی - زراعت و اصلاح نباتات
۱۵	۶۰- مهندسی کشاورزی - گیاه‌پزشکی
۱۵	۶۱- مهندسی کشاورزی - علوم و صنایع غذایی
۱۶	۶۲- کارشناسی گفتار درمانی
۱۶	۶۳- کارشناسی مامایی
۱۶	۶۴- کاردانی مامایی
۱۶	۶۵- کاردانی مدارک پزشکی
۱۶	۶۶- مهندسی منابع طبیعی - جنگلداری
۱۷	۶۷- مهندسی منابع طبیعی - مرتع و آبخیزداری
۱۷	۶۸- مهندسی منابع طبیعی - علوم و صنایع چوب و کاغذ
۱۷	۶۹- مهندسی منابع طبیعی - شیلات
۱۷	۷۰- کارشناسی مدیریت و کیمبر دریایی
۱۷	۷۱- کارشناسی مدیریت بیمه
۱۷	۷۲- کارشناسی مدیریت امور بانکی
۱۷	۷۳- کارشناسی مددکاری اجتماعی
۱۸	۷۴- کارشناسی مدیریت
۱۸	۷۵- مهندسی منابع طبیعی - محیط زیست
۱۸	۷۶- مدیریت و بازرگانی دریایی
۱۸	۷۷- معارف اسلامی و تمدن حقوق، علوم سیاسی، مدیریت و الهیات
۱۸	۷۸- کاردانی هوشبری
۱۸	۷۹- هوانوردی (خلیاتی - مرابن پرواز - تعمیر و نگهداری هواپیمای ثابت)

ج - رشته‌های تحصیلی گروه آزمایشی علوم انسانی

۱۹	۱- کارشناسی زبان و ادبیات فارسی
۱۹	۲- کارشناسی دبیری زبان و ادبیات فارسی
۱۹	۳- کارشناسی الهیات و معارف اسلامی (۵ گرایش)
۱۹	۴- کارشناسی دبیری الهیات و معارف اسلامی
۱۹	۵- کارشناسی زبان و ادبیات عرب
۱۹	۶- کارشناسی دبیری زبان و ادبیات عرب
۲۰	۷- کارشناسی امور گمرکی
۲۰	۸- کاردانی امور گمرکی
۲۰	۹- کاردانی امور بانکی
۲۰	۱۰- کاردانی امور دولتی
۲۰	۱۱- کارشناسی باستانشناسی
۲۰	۱۲- کارشناسی بیمه اگو
۲۱	۱۳- کارشناسی تربیت مربی عقیدتی سیاسی
۲۱	۱۴- کارشناسی تاریخ
۲۱	۱۵- کارشناسی دبیری تاریخ
۲۱	۱۶- کاردانی تربیت بدنی و علوم ورزشی

د: رشته های تحصیلی گروه آزمایشی هنر

۲۱	۱۷- کارشناسی دبیری تربیت بدنی و علوم ورزشی
۲۱	۱۸- کاردانی تربیت معلم قرآن کریم - کارشناسی علوم قرآن مجید
۲۱	۱۹- کارشناسی جغرافیا (۳ گرایش)
۲۲	۲۰- کارشناسی دبیری جغرافیا
۲۲	۲۱- کارشناسی حقوق
۲۲	۲۲- کارشناسی حسابداری
۲۲	۲۳- کاردانی حسابداری
۲۲	۲۴- کارشناسی روانشناسی (۲ گرایش)
۲۲	۲۵- کارشناسی روابط سیاسی
۲۳	۲۶- کارشناسی علوم سیاسی
۲۳	۲۷- کارشناسی علوم اجتماعی (۵ گرایش)
۲۳	۲۸- کارشناسی علوم ارتباطات اجتماعی (۲ گرایش)
۲۳	۲۹- کارشناسی دبیری علوم اجتماعی
۲۳	۳۰- کارشناسی علوم تربیتی (۲ گرایش)
۲۳	۳۱- کارشناسی علوم اقتصادی
۲۴	۳۲- کارشناسی علوم قضایی
۲۴	۳۳- کارشناسی علوم دینی و معارف اسلامی
۲۴	۳۴- کارشناسی فلسفه
۲۴	۳۵- کارشناسی کتابداری
۲۴	۳۶- کاردانی کتابداری
۲۵	۳۷- کارشناسی مترجمی زبان عربی
۲۵	۳۸- کارشناسی راهنمایی و مشاوره
۲۵	۳۹- کارشناسی مدیریت بازرگانی
۲۵	۴۰- کاردانی مدیریت صنعتی کاربردی
۲۵	۴۱- کارشناسی مدیریت صنعتی
۲۵	۴۲- کارشناسی مدیریت دولتی (مدیریت خاص)
۲۵	۴۳- کارشناسی مدیریت و کمیور دریایی
۲۵	۴۴- مدیریت بازرگانی دریایی
۲۶	۴۵- کارشناسی مدیریت امور بانکی
۲۶	۴۶- کارشناسی مدیریت بیمه
۲۶	۴۷- کارشناسی مدیریت جهانگردی
۲۶	۴۸- کارشناسی مطالعات خانواده
۲۷	۴۹- کارشناسی مددکاری اجتماعی
۲۷	۱- کارشناسی ارتباط تصویری (گرافیک)
۲۷	۲- کاردانی باستانشناسی
۲۷	۳- کارشناسی تولید سیما
۲۸	۴- کاردانی حفاظت و مرمت بناهای تاریخی
۲۸	۵- کاردانی حفاظت و مرمت آثار تاریخی
۲۸	۶- کاردانی راهنمای موزه ها و بناهای تاریخی
۲۸	۷- کارشناسی سینما (۲ گرایش)
۲۸	۸- کارشناسی صنایع دستی
۲۸	۹- کارشناسی طراحی صنعتی
۲۹	۱۰- کارشناسی طراحی پارچه و لباس
۲۹	۱۱- کارشناسی عکاسی
۲۹	۱۲- کارشناسی فرش
۲۹	۱۳- کارشناسی مرمت آثار تاریخی
۳۰	۱۴- کاردانی موزه داری
۳۰	۱۵- کارشناسی موسیقی
۳۰	۱۶- کارشناسی مجسمه سازی
۳۰	۱۷- کاردانی مردم شناسی
۳۰	۱۸- کارشناسی مرمت و احیای بناهای تاریخی
۳۰	۱۹- کارشناسی موزه داری
۳۱	۲۰- کارشناسی نقاشی (۲ گرایش)
۳۱	۲۱- کارشناسی نمایش (۵ گرایش)
۳۱	۲۲- نوازندگی ساز ایرانی - نوازندگی ساز جهانی
۳۱	۲۳- کاردانی هنرهای تجسمی و هنرهای نمایشی
۳۱	۲۴- کاردانی هنرهای سنتی

برای آشنا ساختن داوطلبان عزیز که در آزمون سراسری سال تحصیلی جاری شرکت کرده و اکنون می‌خواهند رشته تحصیلی خود را انتخاب کنند اطلاعاتی در باره رشته‌های گروه‌های علوم تجربی، علوم انسانی، هنر و زبانهای خارجی در این دفتر مندرج است. این اطلاعات مشتمل بر نام، هدف، شرایط لازم برای داوطلب، طول دوره، نوع درس، نام برخی دروس اختصاصی مقطع تحصیلی، توانایی‌های فارغ‌التحصیلان، محل‌های احتمالی اشتغال و امکان ادامه تحصیل می‌باشد. بدیهی است معرفی کامل رشته‌های تحصیلی دانشگاهی با تفصیل کافی در این مختصر نمی‌گنجد، معهذاً با استفاده از نشریات شورای عالی برنامه‌ریزی، راهنمای صاحب‌نظران، استادان و دانشجویان، کوشش شده است شرح مختصر و مفیدی در اینجا ارائه شود. در پایان برخی نکات ضروری به شرح زیر به آگاهی می‌رسد:

۱) قبل از انتخاب رشته‌ها، علاوه بر مطالعه دقیق دفترچه‌های راهنمای انتخاب رشته‌های تحصیلی و راهنمای شناسایی رشته‌های تحصیلی از دانشجویان، فارغ‌التحصیلان و در صورت امکان استادان این رشته‌ها و یا افراد بصیر دیگر نظر خواهمی شود.

۲) نمره کل، ملاک قبولی در هر کد رشته انتخابی است که از نمرات تراز دروس عمومی و اختصاصی با توجه به ضرایب آنها بر اساس میانگین وزنی حاصل می‌شود بنابراین میزان این نمرات و ضرایب دروس است که نمره کل را تعیین و وضعیت داوطلب را مشخص می‌کند. اگر داوطلب کد رشته‌ای را در اولویت دوم قرار دهد و نمره‌اش در رشته مذکور مثلاً ۶۰۰۰ باشد و داوطلب دیگری با شرایط یکسان از لحاظ سهمیه و سایر ضوابط با نمره ۵۹۹۹ همین رشته را در اولویت اول خود قرار دهد و در آن کد رشته در سهمیه آنان فقط یک ظرفیت باقی باشد، بدیهی است که داوطلب با نمره بالاتر چنانچه در اولویت‌های انتخابی قبلی خود پذیرفته نشده باشد، در این اولویت قبول می‌شود.

۳) امکانات دانشگاه مورد نظر (استاد، خوابگاه و ...)، دوری احتمالی راه آن و نیز این نکته که امکان تغییر رشته یا انتقال تقریباً غیر ممکن است، مورد توجه قرار گیرد. نظر اکثر دانشجویانی که در دانشگاه‌های غیر از محل زندگی خود پذیرفته شده‌اند این است که: "تحصیل در شهر و محل سکونت دانشجویان و اندامان فرد را در تحصیلات دانشگاهی بسیار بالا برده بسیاری از مشکلات، نارسایی‌ها و ... را مرتفع می‌کند. باید توجه داشت که پذیرفته‌شدگان هر سال نمی‌توانند در آزمون سراسری سال بعد شرکت کنند بلکه پس از گذشتن دو سال و تحمل هزینه‌های بسیار زیاد و تسلیم برگ انصراف باید مجدداً (در صورت دارا بودن دیگر شرایط و ضوابط) در کنکور شرکت کنند."

۴) هیچگاه صرفاً برای واره شدن به دانشگاه مبادرت به انتخاب رشته نشود زیرا تجربه ثابت کرده است که این کار باعث پشیمانی داوطلب شده، راههای برگشت را نیز پروری وی خواهد بست.

۵) دانشجویان وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (مشخص شده تحت عنوان دانشگاه‌های علوم پزشکی) بعد از فارغ‌التحصیلی ملزم به انجام طرح نیروی انسانی و تمهید خدمت هستند این وظیفه عمدتاً در مناطق محروم کشور صورت می‌گیرد. بنابراین توصیه می‌شود که داوطلبان محترم خصوصاً خواهران گرامی به این مسائل و انجام تمهیدات در مناطق محروم و مشکلات ناشی از آن توجه فرمایند.

۶) براساس نتایج حاصله از نظرخواهی‌های انجام شده در آزمونهای سراسری سنوات گذشته و به منظور فراهم آوردن تسهیلات بیشتر برای راهیابی داوطلبان به رشته‌های تحصیلی مورد علاقه آنان ترتیبی اتخاذ کرده‌ایم تا داوطلبان بتوانند با توجه به ضوابط و مقررات تصریح شده حتی المقدور کلیه کد رشته‌های تحصیلی مورد علاقه خویش را انتخاب نمایند. لذا برای نيل به اهداف سزیر در فرم انتخاب رشته‌های تحصیلی تدوین شد. حداکثر تا یکصد (۱۰۰) انتخاب پیش‌بینی گردیده است. بنابراین داوطلبان گرامی توصیه می‌شود که با مطالعه دقیق دفترچه شماره ۱، دفترچه راهنمای انتخاب رشته‌های تحصیلی، این دفترچه و همچنین دستورالعمل‌های دیگری که متعاقباً و قبل از زمان انتخاب رشته تحصیلی رسماً در اختیار آنان قرار می‌گیرد بطور دقیق در باره رشته‌های مورد علاقه خویش بررسیهای لازم را بعمل آورند.

۷) در سال جاری گزینش دانشجویان در بیشتر رشته‌ها به صورت بومی در استان یا ناحیه و یا قطب می‌باشد. مثلاً ۷۰ درصد ظرفیت رشته‌های پزشکی دانشگاه‌های هر ناحیه مختص داوطلبان ساکن آن ناحیه اعم از داوطلبان مناطق یا نهادها بوده و ۳۰ درصد بقیه به صورت آزاد است. لذا پیشنهاد می‌شود که حتی الامکان از انتخاب محل‌هایی که در خارج از مناطق بومی داوطلب است خودداری نمایید.

۸) در انتخاب رشته به این موضوع مهم توجه کنید که اگر در رشته انتخابی، دوره روزانه قبول شوید باید در آن رشته ثبت نام و تحصیل کنید، زیرا در غیر این صورت نمی‌توانید در آزمون سال آینده شرکت کنید.

۹) در برخی از رشته‌های علوم انسانی نظیر رشته‌های علوم اقتصادی، علوم تربیتی، مدیریت، بیمه، حسابداری و ... دروس ریاضی و آمار جزو دروس اصلی دوره است و در برخی از دروس رشته‌ها نیز به نحوی کاربرد دارد که بایستی داوطلبان به این موضوع توجه داشته باشند.

الف: رشته‌های تحصیلی زبانهای خارجی:

در انتخاب رشته‌های تحصیلی زبانهای خارجی اکیداً توصیه می‌شود که اگر پایه زبان شما در دبیرستان ضعیف است از انتخاب آنها خودداری کنید و در صورت علاقمند بودن به رشته‌های زبان خارجی باید توانایی رساندن معلومات خود به سطح دانشگاه را داشته باشید به خصوص در رشته‌های غیرانگلیسی اگر فردی آشنایی کافی نداشته باشد در دانشگاه موفق نخواهد بود و حتی پس از فارغ‌التحصیلی با معدل ضعیف کار مورد نظر را نخواهد یافت.

۱- دبیری زبان انگلیسی

هدف پرورش افرادی است که برای انجام وظیفه خطیر دبیری زبان انگلیسی کارایی کافی داشته باشند. داوطلب باید به مسوولیتها و ویژگیهای معلمی آشنا بوده شرایط جسمی و روانی لازم را داشته، ویژگی و مسوولیتهای آن را درک کرده باشد. هیچ کس با گذراندن چند واحد درسی، معلم به معنای واقعی کلمه نمی‌شود. معلم شخصیتی است وظیفه‌شناس، ایثارگر و متعهد نسبت به جامعه و فرزندان آن. از این رو دانشجوی رشته دبیری علاوه بر دروس تخصصی ملزم به فراگرفتن تعدادی واحد تربیتی نیز خواهد بود. فارغ‌التحصیلان این رشته ممکن است به استخدام وزارت آموزش و پرورش درآیند.

۲- کارشناسی زبانهای انگلیسی، آلمانی، ایتالیایی، روسی و فرانسه

هدف تربیت کارشناسانی است که بتوانند ادب و فرهنگ ایرانی و معارف اسلامی را به جوامع خارجی معرفی کنند و یا تحقیق در کتب خارجی، جامعه خود را از آخرین پیشرفتهای علمی و فنی مطلع سازند. این افراد در زمینه‌های نگارش مقالات تحلیلی - انتقادی به زبانهای خارجی و ترجمه مقالات و کتب مورد استفاده قرار می‌گیرند و برای ادامه تحصیل در دوره‌های بالاتر و تأمین کادر علمی دانشگاهها و دیگر مراکز پژوهشی لازم را کسب می‌کنند. طول دوره هر رشته ۴ سال است با توجه به نیاز اغلب دانشگاههای جدیدالتاسیس به استاد و مرئی زبانهای خارجی و تیز اکثر وزارتخانه‌ها، رسانه‌های گروهی و صنایع، به کارشناس این رشته‌ها، اهمیت آن روشن می‌شود.

۳- کارشناسی مترجمی زبانهای انگلیسی، آلمانی، ایتالیایی، روسی و فرانسه

هدف تربیت مترجمان ورزیده و ذیصلاح در زمینه‌های فرهنگی، ادبی و علوم انسانی است. طول دوره هر رشته ۴ سال است فارغ‌التحصیلان قادر خواهند بود منابع و متون فنی، علمی و ادبی زبانهای خارجی را به نحو مطلوب به فارسی برگردانند و معارف اسلامی و فرهنگ ایرانی را به زبانهای خارجی ترجمه کنند. با توجه به نیاز صنایع، بانکها و برخی وزارتخانه‌ها و موسسات خصوصی به ترجمه مدارک فنی، تجاری و اداری و نیز احتیاج رسانه‌های همگانی به ترجمه مطالب عمومی، روزنامه‌ای و خبری و برگرداندن گزارشهای خبرگزاریها به زبان فارسی و نیاز سایر وزارتخانه‌ها و نهادها به مترجم، اهمیت این رشته‌ها روشن می‌شود.

۴- دبیری زبان و ادبیات ارمنی

هدف تربیت افرادی است که برای انجام وظیفه خطیر معلمی زبان و ادبیات ارمنی به دانش‌آموزان مدارس خاص ارمنه شهرهای تهران، اصفهان، تبریز، اراک، شاهین شهر و اهواز کارایی کافی داشته باشند. دروس به صورت تئوری است و تعدادی دروس تربیتی نیز برای آموزش فنون معلمی ارائه خواهد شد. مراکز جذب فارغ‌التحصیلان در مدارس خاص ارمنی و موسسات فرهنگی و مذهبی ارمنه می‌باشد. امکان پذیرفتن داوطلب غیر ارمنی در این رشته بسیار محدود است. انتخاب این رشته، به داوطلبان غیر ارمنی توصیه نمی‌شود.

۵- کارشناسی زبان و ادبیات اردو

هدف تربیت افرادی است که اجرای وظیفه خطیر ترجمه متون اردو را که بسیار به فارسی نزدیک است و بیش از ۶۰۰ میلیون از جمعیتهای شبه قاره هندوستان، کشورهای همجوار آن، بسیاری از کشورهای خلیج فارس و برخی از استانهای شرقی ایران بدان تکلم می‌کنند متقبل و متحمل شوند. داوطلب باید بداند که زبان اردو، زبان رسمی همسایه ما پاکستان است و در سطح جهانی صدها هزار کتاب و مجله و روزنامه هر سال در زمینه‌های فرهنگی، دینی، پژوهشی و معلوماتی به این زبان انتشار می‌یابد شاید نزدیک به هشتاد درصد واژگان و اصطلاحات این زبان از کلمات فارسی به طرق مختلف گرفته شده باشد.

رسم الخط زبان مورد بحث با فارسی شباهت کامل دارد و ترکیب جمله‌بندی در این دو زبان همان است و یادگیری آن برای فارسی‌زبانان دشوار نیست. نظر به کمبود نیروی انسانی متخصص و مترجم در زبان اردو و لزوم توسعه فرهنگی میان ایران و کشورهای همکیش به خصوص از لحاظ برگرداندن متون اردو به خارجی نیاز بوجود متخصصان و مترجمان و دانش‌آموختگان این زبان بخوبی احساس می‌شود.

۶- کارشناسی زبان و ادبیات ژاپنی

هدف از این دوره کسب مهارتهای چهارگانه (درک مطلب - حرف زدن - خواندن و نوشتن) زبان ژاپنی و آشنایی با ادبیات این زبان و کمک به شکوفایی استعداد و ذوق ادبی دانشجویان است. طول این دوره حداقل ۴ سال در ۸ ترم تحصیلی است. فارغ‌التحصیلان این دوره قادرند ادب و فرهنگ و معارف اسلامی را به جوامع خارج معرفی کرده و با تحقیق در کتب ژاپنی جامعه ایرانی را از آخرین پیشرفتهای علمی و فنی جهان مطلع سازند و در نگارش مقالات تحلیلی انتقادی به زبان ژاپنی فعالیت کنند. گستردگی ارتباطات جهانی و تبادل اطلاعات علمی بین کشورها ضرورت و اهمیت این رشته را آشکار می‌سازد.

۷- کارشناسی زبان اسپانیایی

هدف تربیت مترجمان و پژوهشگرانی است که در زمینه ترجمه و پژوهشهای علمی و ادبی بتوانند ارتباط سیاسی، علمی، فرهنگی و اقتصادی با اسپانیا و کشورهای اسپانیولی زبان را انجام و تداوم بخشند. ضمناً ایجاد امکان انتخاب این زبان به عنوان یک زبان خارجی و تأمین نیاز وزارتخانه‌ها و نهادهای مختلف جهت بهره‌برداری هر چه بیشتر از دانشها و دست‌آوردهای علمی جهان از دیگر اهداف این دوره می‌باشد.

ب: رشته‌های تحصیلی گروه آزمایشی علوم تجربی:

۱- کارشناسی اعضای مصنوعی و وسایل کمکی

هدف تربیت کارشناسان فنی است که برای معلولان و کسانی که دچار قطع یا نقص عضو شده‌اند اعضای مصنوعی و کمک توانبخشی را با رعایت همه مسائل پزشکی و مهندسی محاسبه و طراحی کرده و بسازند. داوطلبان باید علاقمند به این رشته بوده تواناییهای لازم را از نظر برخورد صحیح با معلولان دارا باشند.

دروس رشته، شامل دروس نظری- عملی در علوم پزشکی و فنی مهندسی است. فارغ التحصیلان علاوه بر توانایی سرپرستی مراکز ارتوپدی فنی می‌توانند در این مراکز فعالیت نمایند.

۲- کارشناسی امور گمرکی

هدف این دوره تربیت افراد از طریق آموختن مهارت‌های لازم به منظور اجرای صحیح وظایف محوله در جهت تیل به اهداف دولت اسلامی در زمینه سیاست‌های مالی و مبادلات بین‌المللی از طریق اجرای قانون امور گمرکی و آیین‌نامه‌های اجرایی و مقررات صادرات و واردات است. با توجه به نقش حساس گمرک در تحقق سیاست‌های مالی و اقتصادی کشور و اعمال هر چه مطلوبتر سیاست‌های مبادلات و بازرگانی خارجی و حمایت از صنایع و تولیدات داخلی و کنترل مرزهای اقتصادی لازم است، نیروی انسانی متخصص تربیت شود، تا پاسخگوی نیازهای گمرکی ایران باشد.

فارغ التحصیلان این دوره می‌توانند فعالیتهای زیر را انجام دهند:

- تجزیه و تحلیل مسایل تخصصی گمرکی با توجه به سیاست‌های مالی، اقتصادی و بازرگانی خارجی و ارائه طرح‌های مؤثر و مفید.
- ارائه خدمات مطلوب و ارزنده در مشاغل تخصصی گمرک از قبیل، ارزیاب گمرک، کارشناس امور گمرکی، مدیر امور گمرکی و ...
- سرپرستی کلی امور گمرکی، مؤسسات بازرگانی، صنعتی و خدماتی در بخش‌های خصوصی و عمومی.

۳- کاردانی امور بانکی

هدف آموزش و تربیت افرادی است که به‌طور رسمی عهده‌دار مسوولیت‌هایی در شبکه بانکی شده، قسمتی از نیاز آنها را در زمینه امور محوله تامین کنند. طول دوره ۲ سال است. دروس به صورت عمومی، پایه و تخصصی ارائه می‌شود. بعضی دروس تخصصی دوره عبارت است از: اصول بانکداری، حسابداری داخلی بانکها، حقوق بازرگانی. فارغ التحصیلان قادر به انجام فعالیتهای زیر خواهند بود:

- انجام کلیه امور حسابداری شعب واحدهای بانکی، اداره امور مربوط به باجه‌داری، امور مشتریان، دریافت و طبقه‌بندی آمار و اطلاعات.
- اشتغال به کارهای عمومی در اداره مرکزی بانکها، سرپرستی و اداره یا معاونت بعضی واحدهای ستادی و شعب بانکها.

۴- کارشناسی الهیات و معارف اسلامی

این رشته به منظور تامین چهارهدف اساسی در جمهوری اسلامی ایران تشکیل می‌شود:

- ۱) تربیت دیران عملیات دینی.
  - ۲) ایجاد زمینه برای تربیت استادان علوم و معارف اسلامی و تربیان اسلامی مورد نیاز دانشگاهها و موسسات آموزش عالی.
  - ۳) فراهم آوردن امکانات کسب معلومات با شیوه دانشگاهی برای علاقه‌مندان که مجال و امکانات لازم را برای ادامه تحصیل در حوزه های علمیه ندارند.
  - ۴) تربیت محقق در علوم و معارف اسلامی از طریق دوره دکتری.
- علاوه بر آن، فارغ التحصیلان می‌توانند بعضی نیازهای دیگر جمهوری اسلامی را چون رایزنی فرهنگی در سفارتخانه‌های جمهوری اسلامی ایران، تبلیغات اسلامی و سیاسی از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی درخارج از کشور، برآورده سازند.
- دروس دوره مشتمل است بر: علوم قرآنی، علم حدیث، عرفان و اخلاق اسلامی، کلام و مذاهب اسلامی، تاریخ و تمدن اسلامی، فقه، اصول فلسفه و حکمت اسلامی، ادیان. فارغ التحصیلان در همه رشته های اصلی علوم و معارف اسلامی به یک سلسله معلومات بنیادی و کلیدی دست یافته، دیدی جامع نسبت به ابعاد گوناگون اسلام خواهند یافت که براساس اهداف فوق نقشی مؤثر در جامعه ایفاء کنند. ضمناً در یکی از شاخه‌های پنجگانه تخصص مختصری در حد دوره کارشناسی پیدا خواهند کرد.

۵- کارشناسی بینایی سنجی

ایتمتری علم مراقبت‌های بینایی است. هدف بینایی سنجی، آموزش افرادی است که قابلیت‌ها و تواناییهای ذیل را بدست آورند.

- ۱) بررسی نارسایی‌های بینایی، تشخیص عیوب انکساری و تجویز عدسی‌های مناسب.
- ۲) ساخت و ارائه عینکهای مربوط به عیوب انکساری.
- ۳) تشخیص و درمان غیر دارویی و غیر جراحی اختلالات دید دوچشمی، انحرافات عضلانی آشکار و غیر آشکار، فلجی و غیر فلجی و ...
- ۴) شناخت اثرات و عوارض بیماریها و داروهای سیستمیک بر روی چشم و ارجاع آن به متخصصان و مراکز مربوط.
- ۵) انجام دادن کمکهای اولیه غیر جراحی اورژانس چشمی تا رساندن بیمار به مراکز ذیربط.
- ۶) طراحی، اجراء و مشاوره در بهداشت چشم و مشکلات بینایی در محیط‌های آموزشی، خدماتی و صنایع و همکاری با صنایع و سازمانهای دولتی در موارد مربوط.

طول دوره ۴ الی ۲/۵ سال است و دروس آن به صورت نظری، عملی، کارآموزی ارائه می‌شود.

۶- کاردانی بهداشت محیط

هدف تربیت افرادی است که بتوانند در اجتماعات کوچک مستقر شده و پس از مطالعه و بررسی مشکلات بهداشت منطقه با همکاری رده‌های متعدد در شهرستانها طرق رفع مشکلات بهداشتی محیط نظیر تامین آب آشامیدنی سالم کمی و کیفی، دفع صحیح زباله، شرکت در تهیه طرحهای بهداشتی، بهسازی اماکن عمومی، مبارزه با حشرات و ناقلین فعالیت نماید و مردم را در رفع این مشکلات راهنمایی و کمک کرده، اطلاعات و آمارهای لازم را جمع‌آوری، طبقه‌بندی و کنترل کنند. طول متوسط دوره ۲ سال است. دروس به صورت نظری، عملی و کارآموزی در عرصه ارائه می‌شود.

۷- کاردانی بهداشت حرفه‌ای

هدف تربیت افرادی است که در محیط‌های کاری مستقر شده و پس از مطالعه و بررسی مشکلات بهداشتی محیط‌های کار (نظیر کارگاهها و کارخانجات) نیروهای انسانی شاغل را از لحاظ عوامل نامناسب فیزیکی، شیمیایی، بیولوژیکی و کنترل ضوابط ایمنی کار و کارگران، با همکاری سایر کارشناسان بهداشتی و سازمانهای ذیربط بررسی کرده، مناسبترین روشهای رفع این مشکلات را به کمک کارفرمایان فراهم سازند و همچنین موازین ایمنی و مسائل بهداشت فردی را به کارگران بیاموزند. اطلاعات و آمارهای لازم را جمع‌آوری، طبقه‌بندی و کنترل کنند. دروس به صورت نظری، عملی و کارآموزی ارائه می‌شود. فارغ‌التحصیلان می‌توانند در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت کار و امور اجتماعی و کارخانجات مشغول کار شوند. کسانی که به خدمت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در می‌آیند برحسب نیاز در مراکز بهداشتی درمانی نزدیک به محیط کار و مراکز بهداشت شهرستانها خدمت خواهند کرد. امکان ادامه تحصیل طبق ضوابطی تا سطح کارشناسی و کارشناسی ارشد بهداشت حرفه‌ای فراهم است.

۸- کاردانی بهداشت عمومی (گرایش خانواده)

هدف از تاسیس این رشته تربیت افرادی است که قادر باشند عمدتاً در مراکز بهداشتی - درمانی ضمن شناخت شرایط محیطی و اطلاع از وضعیت جمعیت منطقه، با کمک سایر نیروهای بهداشتی و درمانی، در زمینه بهداشت مادران و کودکان فعالیت کنند فارغ‌التحصیلان این دوره قادر به انجام مراقبت‌های بهداشتی مادران و کودکان (انجام واکسیناسیون، آموزش بهداشت، تشکیل پرونده بهداشتی) و شناخت کلی عوامل انتشار بیماریهای واگیردار و غیر واگیردار خواهند بود.

امکان ادامه تحصیل در دوره کارشناسی ناپوسته رشته بهداشت عمومی از طریق آزمون ورودی فراهم است.

۹- کاردانی بهداشت عمومی (مبارزه با بیماریها)

هدف تربیت افرادی است که با کمک سایر نیروهای بهداشتی و درمانی بتوانند در مراکز بهداشتی درمانی روستایی از انتشار بیماریها جلوگیری کنند. داوطلب باید برای سپردن تمهد در روستاها آمادگی داشته باشد. طول دوره تقریباً ۲ تا ۲/۵ سال است. دانشجو بعد از گذراندن واحدهای درسی و دو دوره کارآموزی در شهر و روستا فارغ‌التحصیل می‌شود. مهمترین وظایف فارغ‌التحصیلان عبارت است از:
- شناخت کلی انتشار بیماریهای واگیردار و غیر واگیردار در منطقه. - انجام دادن واکسیناسیونهای مورد نیاز جمیع گروههای سنی. - آموزش بهداشت به صورت فردی و گروهی. - تهیه و تنظیم گزارشها و آمار مربوط به بیماریها. - اجرای برنامه‌های ایمن سازی منطقه چه از طریق مرکز یا به طور سیار و نظارت بر این گونه امور. امکان ادامه تحصیل در دوره کارشناسی ناپوسته رشته بهداشت عمومی از طریق آزمون ورودی فراهم است.

۱۰- دوره‌های دکترای پیوسته بیوتکنولوژی

در آزمون سراسری در رشته بیوتکنولوژی برای دوره دکترای پیوسته دانشجو پذیرفته می‌شود. کسانی می‌توانند این رشته را انتخاب کنند که در آزمون سراسری رتبه‌های کشوری بین یک تا ۵۰۰ داشته و نمره کل آنها از ۱۰۰۰۰ بیشتر باشد. این رشته (بیوتکنولوژی) در دانشگاه تهران دایر است و شرایط ویژه‌ای از جمله شرط معدل برای ادامه تحصیل وجود دارد. تعداد واحدها در این دوره قریب به ۲۰۰ واحد می‌باشد. رشته بیوتکنولوژی رشته‌ای است میان رشته‌ای که از اساتید شیمی، زیست‌شناسی و بیوفیزیک در تدریس دروس آن استفاده می‌شود.

۱۱- دکتری پزشکی

هدف تربیت پزشک عمومی با خصوصیات زیر است:

- ۱) در راه‌آشنایی بیشتر با مکتب و تزکیه و تعالی روح گوشا باشد. کمک به تامین بهداشت و درمان دردهای مردم رارسیده‌ای برای رضای خدا و تقرب به او بداند.
- ۲) با فرهنگ اسلامی و نظام جمهوری اسلامی آشنا باشد و خود را ملزم به رعایت قوانین و مقررات حاکم بر جامعه اسلامی بداند.
- ۳) از شناخت مسائل عمده بهداشت و درمان و نظام ارائه خدمات بهداشتی و درمانی کشور به قدر کافی برخوردار و از مسولیت‌ها و وظایف خود در این نظام آگاه باشد.
- ۴) قابلیت علمی و عملی کافی در تشخیص بیماریها و ارجاع بیماران به سطوح بالاتر بهداشتی و درمانی کشور و شرکت در برنامه‌های پیشگیری و بهداشت عمومی را دارا باشد.
- ۵) قادر به استفاده از آخرین منابع علمی و بهره‌گیری از اطلاعات جدید کار خود باشد.

دوره آموزش دکترای حرفه‌ای پزشکی شامل مراحل زیر است:

الف) علوم پایه: طول این دوره ۲ سال است که در پایان این دوره دانشجو در آزمونی شامل کلیه دروس این دوره شرکت می‌کند و در صورت موفقیت به دوره بعدی راه می‌یابد. هر دانشجو حداکثر دو بار می‌تواند در این آزمون شرکت کند.

ب) فیزیوپاتولوژی: طول این دوره ۶ ماه است و طی آن دانشجو ضمن آگاهی از مبانی فیزیولوژیک، با مکانیزم بیماریها و عوامل موثر در آنها به طریق تحلیل گرانه آشنا می‌شود و نشانه‌های بیماریها و تشخیص و درمان آنها را یاد می‌گیرد.

ج) کارآموزی بالینی: طول این دوره ۲۰ ماه است و هدف شناخت آثار و علائم بیماریها از دیدگاه بالینی و آزمایشگاهی و به دست آوردن توانایی‌های لازم در به کار بردن اندیشه، استدلال و نتیجه‌گیری سریع، به منظور برخورد منطقی و صحیح با بیمار و طراحی عملیات پیشگیری و درمانی است.

د) کارورزی بالینی: طول دوره ۱۸ ماه است و هدف پرورش مهارتها، تقویت قدرت تصمیم‌گیری، افزایش اتکاء به نفس و تکمیل پرورش اندیشه از طریق رویارویی مستقیم کارورز با مسائل بهداشتی، درمانی و تغذیه مسوولیت مستقیم امور بهداشتی، درمانی است.

ه) کارورزی: دانشجویان قبل از شروع مرحله کارورزی، در کتکور کارورزی که شامل کلیاتی از دروس پایه و اصلی و عمومی فیزیولوژی و علوم بالینی است و به طور سراسری برگزار می‌شود شرکت می‌کنند چون گذراندن موفقیت آمیز این آزمون برای راه‌یابی به دوره کارورزی ضروری است. فارغ‌التحصیلان ملزم به خدمت در مناطق محروم کشور هستند.

۱۲- کارشناسی پرستاری

هدف تربیت افرادی است که علاوه بر کسب علم و مهارت در پرستاری از ایمان و تقوی برخوردار و دارای حس مسوولیت و تعهد خدمت باشند. طول دوره بطور متوسط ۴ سال تحصیلی است. دروس بصورت نظری، عملی و کارآموزی عرضه می‌شود و فارغ‌التحصیلان می‌توانند با شرکت و موفقیت در آزمون مجدد، به دوره‌های بالاتر، از جمله کارشناسی ارشد و دوره دکتری راه یابند.

فارغ‌التحصیلان این رشته دارای تواناییهای لازم برای ارائه خدمات زیر هستند:

۱) خدمات بهداشتی و درمانی: ارائه طرح و برنامه‌ریزی مراقبت از بیمار، شامل: بررسی و شناخت حالات مختلف بیمار و مراقبت‌های لازم در کلیه ابعاد، مشاوره و راهنمایی و برقراری ارتباط با بیماران و خانواده آنان به منظور درک نیازهایشان و کمک به رفع مشکلات بهداشتی درمانی بیمار با همکاری سایر کارکنان و اعضای گروه پزشکی و ارائه مراقبت‌های پرستاری در بخشهای تخصصی ویژه (I.C.U - C.C.U - دیالیز).

۲) خدمات آموزشی: برنامه‌ریزی، نظارت و سرپرستی دانشجویان پرستاری در اجرای برنامه‌های آموزشی و همکاری با گروه بهداشت در طرح و برنامه‌ریزیهای آموزشی بهداشت و امر پیشگیری از بیماریها به منظور اعتلای سلامت جامعه.

۱۳- کاردانی پرستاری دندانپزشکی

هدف تربیت افرادی است که علاوه بر درک و قبول مسوولیت‌های انسانی و حرفه‌ای بتوانند در گروه دندانپزشکی خدمت کنند. حداقل طول دوره ۲ سال است. دروس به صورت نظری و عملی ارائه می‌شود. فارغ‌التحصیلان می‌توانند در کارهای ساده لابراتواری دندانپزشکی، خدمات دندانپزشکی در حین کار، بهداشتکاری دندانها، شرکت در گروههای پیشگیری از بیماریهای دهان و دندان، قبول مسوولیت امور اداری مراکز دندانپزشکی و پذیرش بیمار همکاری موثری داشته باشند.

۱۴- کاردانی تکنولوژی پرستاری تشخیصی (رادیولوژی)

هدف تربیت نیروی انسانی مورد نیاز بخشهای پرستاری تشخیصی در حد کاردانی است - طول متوسط دوره ۲ سال است و دروس به صورت عملی، نظری و کارآموزی بیمارستانی و کارآموزی در عرصه ارائه می‌شود. دانشجویان لازم است زمینه مساعد در دروس فیزیک، فیزیولوژی و آناتومی و آمادگی کافی جسمی و روحی را برای کارکردن در مراکز که با اشعه سروکار دارند نیز دارا باشند. توسعه علم پزشکی و نیاز روزافزون این علم به متخصصان پرستاری برای تشخیص بیماریها و کمی تعداد افراد ورزیده و تحصیل کرده در این فن، اهمیت این دوره را آشکار می‌سازد. فارغ‌التحصیلان می‌توانند در بخشهای پرستاری و رادیولوژی بیمارستانها و مراکز درمانی دولتی و یا خصوصی سراسر کشور به عنوان همکار کارشناس خدمت کنند.

۱۵- کاردانی تکنولوژی پزشکی هسته‌ای

هدف تربیت افراد کارآمدی است که بتوانند زیر نظر پزشکان و متخصصین در مراکز تشخیصی و درمانی پزشکی هسته‌ای و نیز مراکز آموزشی مرتبط، بیماران را در مورد چگونگی مصرف صحیح داروهای رادیو اکتیو (رادیو داروهای) تجویز شده و حفاظت آنان در برابر اشعه یونساز، عملاً یاری نمایند. تربیت این رده کاردانی با توجه به توسعه کاربرد رادیو داروها در تشخیص و درمان بیماریها و ضرورت تامین نیروهای کمکی مورد تصویب قرار گرفته است. طول این دوره حداقل ۲ سال است و دروس بصورت نظری و عملی ارائه خواهد گردید.

۱۶- کارشناسی تاریخ (نیمه متمرکز)

هدف تربیت کارشناسانی است که بر احوال و سرگذشت اقوام و ملل جهان براساس شناخت اسناد و مدارک تاریخی آگاهی علمی داشته باشند. داوطلب باید علاوه بر علاقه از قدرت تفکر و استنباط قوی نیز برخوردار باشد. دروس این دوره مشتمل است بر: عمومی، پایه، اصلی و تخصصی. بعضی دروس تخصصی عبارت است از: تاریخ عمومی ایران پیش و بعد از اسلام، تاریخ اسلام و کشورهای اسلامی، نهضت‌های عمومی. دانشجویان پاراهنمایی سرپرستان گروههای مربوط می‌توانند دروس تخصصی خود را از گروههای علوم اجتماعی، سیاسی، جغرافیا، باستانشناسی و ادبیات فارسی نیز انتخاب کنند. عمده‌ترین مراکز جذب فارغ‌التحصیلان این دوره را وزارت امور خارجه، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت آموزش و پرورش سازمان عوزها، مراکز اسناد علمی، صدا و سیما، روزنامه‌ها و مجلات و مراکز طبع و نشر کتاب و مانند آنها و دانشگاهها و موسسات آموزش عالی (در صورت ادامه تحصیل) تشکیل می‌دهند. ادامه تحصیل در این رشته تا سطح کارشناسی ارشد و دکتری در داخل و خارج از کشور وجود دارد.

۱۷- گاردانی تکنیسین اطباء عمل

هدف تربیت نیروی انسانی مورد نیاز اطباء عمل جراحی بیمارستانهای کشور است تا بتوانند در مسائل فنی پزشکان جراح را یاری دهند و پرستاران بتوانند به کارهای محوله خود بپردازند. طول دوره ۲ سال آموزشی است و دروس به صورت عملی و نظری و کارآموزی است فارغ التحصیلان این دوره دارای تواناییهای زیر خواهند بود.

- ۱- کمکهای لازم فنی را در اطاق عمل به جراحان بنمایند.
- ۲- وسایل جراحی و استریل را جهت استفاده آماده نمایند.
- ۳- اداره اطباء عمل را بعهده گیرند. لزوم گسترش مراکز بیمارستانی دارای اطاق عمل جراحی و نیاز روزافزون به افراد کاردان جهت اداره اطباء عمل جراحی ضرورت و اهمیت این رشته را مشخص می کند.

۱۸- گاردانی تکنیسین پروتزهای دندانی

هدف تربیت افراد مورد نیاز لابراتوارهای دندانپزشکی برای تامین نیروی انسانی مراکز آموزشی، درمانی و خصوصی است. داوطلب باید از قابلیت کافی برای انجام دادن کارهای دقیق و حساس لابراتواری دندانسازی برخوردار باشد. طول دوره حداقل ۲ سال است و دروس به صورت نظری و عملی ارائه می شود. فارغ التحصیلان به عنوان عضوی از گروه دندانپزشکی می تواند در ساختن پروتزهای دندان به دندانپزشک کمک کند.

۱۹- تکنولوژی مرتع و آبخیزداری

هدف تربیت افراد فنی است که در زمینه علوم گیاهی - عوارض زمین - عوامل اقلیمی - آب و خاک - عوامل تخریب و انحطاط مراتع و فرسایش حوزه های آبخیز و بیابان زدایی و نیز حفاظت، اصلاح و احیا مراتع به عنوان منابع طبیعی تولید آب و علف، دارای بینش کافی جهت اجرای طرحهای مرتعداری و آبخیزداری باشند.

فارغ التحصیلان این دوره قادر خواهند بود در اجراء طرحهای آبخیزداری و تثبیت فیزیکی و بیولوژیکی ریگهای روان که توسط مهندسین و کارشناسان مربوط تهیه و تدوین گردیده است، و نیز اجراء طرحهای مرتعداری و تولید علوفه در عرصه های مربوط مانند وزارت جهاد کشاورزی فعالیت و همچنین با مدرسین و محققین مؤسسات آموزش و پژوهشی در این زمینه همکاری نمایند.

باتوجه به این که اغلب حوزه های آبخیز، مراتع طبیعی و بیابانها در معرض فرسایش آبی، بادی و چرای مفرط توسط دامها قرار دارند و سیر انحطاط و تهرانی را می پیماید، برای پیش گیری از روند تخریبی و بیابان زدائی و احیاء و اصلاح مراتع اهمیت و ضرورت تشکیل این دوره را روشن می سازد.

۲۰- تکنولوژی جنگلداری

هدف تربیت نیروی انسانی مجرب و کارآموده در جهت اجرای صحیح طرحهای جنگلداری است. فارغ التحصیلان قادر خواهند بود در اجراء طرحهای جنگلداری که توسط مهندسین (کارشناسان) تهیه می گردد و در آموزش با مدرسین مربوطه در آموزشگاه های منابع طبیعی و انجام امور تولیدی نظیر ایجاد نهالستان و خزانه و امور مربوط به جنگلداری و بهره برداری از جنگل همکاری داشته باشند.

۲۱- تکنولوژی چوب

هدف تربیت افرادی می باشد که با خواص مختلف چوب و عواملی که در تغییرات این خواص تاثیر می گذارد، و حفاظت، تبدیل و کاربردهای متفاوت و مدیریت واحدهای تولیدی آشنا گردند.

فارغ التحصیلان این دوره قادر خواهند بود در مجتمع های صنایع تبدیل مکانیکی و شیمیایی چوب بخشهای دولتی، در دفاتر فنی صنایع چوب سازمان جنگلها و مراتع (وزارت جهاد کشاورزی)، در واحدهای تولیدی خصوصی، در مؤسسات آموزشی و پژوهشی به عنوان همکاران اجرایی مشغول کار شوند. باتوجه به کاربرد چوب در صنایع مختلف و استفاده اصولی تر از چوب این دوره از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

۲۲- تکنولوژی شیلات

هدف تربیت افراد در زمینه شناخت آبزیان داخلی (آب شیرین) و دریایی و نحوه تکثیر و پرورش این گونه آبزیان و مسایل مربوط به صید و صیادی فرآورده های آبزیان می باشد.

فارغ التحصیلان این دوره قادر خواهند بود به عنوان کاردان برای پیاده کردن طرحهای شیلات در مورد آبزیان در سازمان شیلات (وزارت جهاد کشاورزی) به عنوان کاردان در ماهی سراها و بخش اجرایی اداره تالابها به عنوان همکار با پژوهشگران در بخش تحقیقات شیلات مشغول به کار شوند، این رشته باتوجه به تکثیر و پرورش آبزیان جهت تامین پروتئین داخلی و استفاده بهینه از آبهای داخلی (آب شیرین) و دریایی (آبهای آزاد) و صید آبزیان از نظر کمی و کیفی از اهمیت بسزایی برخوردار است.

۲۳- تکنولوژی محیط زیست

هدف تربیت افرادی است که با کسب اطلاعات کافی در زمینه علوم پایه، اکولوژی، بیولوژی گیاهی و حیوانی، کارتوگرافی و نقشه برداری، مسائل پارکهای مختلف و فضا سازی آنها، حیات وحش و شکارگاهها، مسائل آلودگیهای محیط زیست و غیره بتوانند اجرای برنامه های زیست محیطی را عهده دار گردند. فارغ التحصیلان این دوره قادر خواهند بود در سازمان حفاظت محیط زیست و واحدهای تابعه آن به عنوان مجری برنامه ها، در سازمان جنگلها و مراتع (وزارت جهاد کشاورزی) و بخش پارکها و فضای سبز، در بخش فضای سبز شهری (شهرداریها) در مدیریت پارکهای ملی و منطقه ای و حفاظت شده همکاری داشته باشند.

باتوجه به صنعتی شدن کشور برای جلوگیری از تخریب محیط زیست و در نتیجه جلوگیری از بهم ریختگی و فروپاشی اکوسیستم طبیعی و چرخه حیات، ضرورت این دوره روشن است.

۲۲- تکنولوژی تولیدات گیاهی

هدف تربیت کاردان امور زراعی است که بتوانند در زمینه‌های چون مباشرت در عملیات کاشت، داشت و برداشت محصولات عمده زراعی و مدیریت امور مزرعه، احداث باغ و امور درختکاری، سبزیکاری، اجرای برنامه‌های مبارزه با آفات و امراض گیاهی و هلفهای هرز مسولیت‌های محوله را عهده‌دار شود، داوطلب باید از روحیه کار در محیط‌های کشاورزی و روستایی، تماس داشتن با گیاهان و حیوانات، دانش قوی در زیست‌شناسی و علوم تجربی برخوردار باشد. طول دوره ۲ سال و دروس آن شامل دروس عمومی، علوم پایه، دروس اصلی کشاورزی و دروس تخصصی به صورت نظری، عملی و عملیات صحرایی است، که حدود ۳۰ درصد واحدها را دروس عملی تشکیل می‌دهد. از عمده‌ترین مراکز جذب فارغ‌التحصیلان این رشته می‌توان شرکت‌های تعاونی روستایی، مراکز خدمات کشاورزی، روستایی و عشایری، شرکت‌های کشت و صنعت و واحدهای تولیدی، بنیاد جانبازان، جهاد کشاورزی و بخش خصوصی را نام برد.

۲۵- تکنولوژی تولیدات دامی

هدف تربیت کاردان امور دامی است تا بتوانند در زمینه‌های چون اداره امور واحدهای دامداری، اجرای برنامه‌های تغذیه دام و طیور، روش استفاده از مراتع و علوفه کاری و اجرای برنامه‌های بهداشتی دام و طیور مسولیت‌های محوله را عهده‌دار شود. داوطلب باید از روحیه کار در محیط‌های کشاورزی و روستایی و علاقه به کارهای کشاورزی به ویژه دامپروری، قدرت جسمی لازم و دانش قوی در زیست‌شناسی و علوم تجربی برخوردار باشد. طول دوره ۲ سال و دروس آن شامل دروس عمومی، دروس علوم پایه، دروس اصلی کشاورزی و دروس تخصصی به صورت نظری، عملی و عملیات صحرایی است. حدود ۳۰ درصد واحدها را دروس عملی تشکیل می‌دهد. از عمده‌ترین مراکز جذب فارغ‌التحصیلان این رشته می‌توان سازمان گسترش خدمات تولیدی، مراکز خدمات کشاورزی، روستایی و عشایری، شرکت‌های کشت و صنعت، واحدهای تولیدی، جهاد کشاورزی، بنیاد جانبازان و بخش خصوصی را نام برد.

۲۶- تولید و بهره‌برداری گیاهان دارویی و معطر

تعریف و هدف:

کاردانی تولید و بهره‌برداری گیاهان دارویی و معطر دوره‌ای است که بر اساس نیاز کشور تدوین شده است. هدف این دوره تربیت نیروی انسانی کاردان در زمینه تکنولوژی تولید و بهره‌برداری گیاهان دارویی و معطر است که فارغ‌التحصیلان آن با فراگیری دانش فنی و مهارت‌های عملی، به کشف و پرورش، اهلی کردن و همچنین جمع‌آوری گیاهان دارویی و معطر از مراتع و جنگل‌ها خواهند پرداخت. نقش و تواناییها:

- ۱- جمع‌آوری نمونه‌های گیاهی دارویی و معطر. ۲- انجام عملیات خشک کردن و نگهداری نمونه‌های گیاهان دارویی. ۳- همکاری در شناسایی علمی گیاهان دارویی و معطر. ۴- همکاری در ایجاد بانک بذری گیاهان دارویی و معطر. ۵- استحصال و نگهداری بذرهای گیاهان دارویی و معطر. ۶- کاشت، داشت و برداشت گیاهان دارویی و معطر. ۷- همکاری در اجرای طرح‌های تحقیقاتی گیاهان دارویی و معطر و آزمایشگاه‌های مربوطه. ۸- تکثیر گیاهان دارویی و معطر. ۹- نظارت در واحدهای تولید. مشاغل قابل احراز:
- ۱- کمک کارشناس تحقیقات گیاهان دارویی و معطر. ۲- کاروان کشت و پرورش گیاهان دارویی و معطر. ۳- کاروان بهره‌بردار گیاهان دارویی و معطر. ۴- کمک ناظر در واحدهای تولیدی.

- ۲۷- کارشناسی دبیری تربیت بدنی و علوم ورزشی (نیمه متمرکز): رجوع شود به گروه علوم انسانی (ردیف ۱۷)
- ۲۸- کارشناسی حقوقی (نیمه متمرکز): رجوع شود به گروه علوم انسانی (ردیف ۲۱)
- ۲۹- کاردانی حسابداری: رجوع شود به گروه علوم انسانی (ردیف ۲۲)
- ۳۰- کارشناسی حسابداری: رجوع شود به گروه علوم انسانی (ردیف ۲۲)

۳۱- مدیریت خدمات بهداشتی درمانی

هدف تامین نیروی انسانی جهت ارائه خدمات اداری - اجرایی در واحدهای مختلف بیمارستانها، افزایش کارایی و اثربخشی فعالیت بیمارستانهای کشور، اداره مؤثرتر و پویاتر بیمارستانها و اقتصادی‌تر و علمی‌تر اداره کردن مراکز بهداشتی و درمانی است، طول دوره ۴ سال تحصیلی دروس به صورت نظری، عملی و کارآموزی در حرحه است. فارغ‌التحصیلان این دوره می‌توانند در مشاغل کارشناسی در واحدهای مختلف بیمارستانها اعم از عمومی و تخصصی، دولتی و خصوصی، کلینیکها و ... بکار مشغول شوند. گسترش روزافزون مراکز بهداشتی و نیاز مردم به بهداشت و درمان و بهبود عملکرد و اداره کردن اقتصادی این مراکز ضرورت و اهمیت این دوره را مشخص می‌سازد.

۳۲- دکتری دندانپزشکی

هدف تربیت دندانپزشک عمومی است. دندانپزشک علاوه بر درک و به‌کارگیری مسولیت‌های متعالی و حرفه‌ای پزشکی، با کسب قابلیت‌های علمی و عملی و با ارائه خدمات خود در رفع کمبودهای دندانپزشکی در زمینه بهداشت، درمان و آموزش جامعه کوشش میکند. همچنین در ارتباط با سایر اعضای حرفه پزشکی برای گسترش و پیشبرد علوم و فنون این رشته آموزش می‌بیند. طول دوره مانند سایر دوره‌های دکتری گروه پزشکی برای علوم پایه و اختصاصی و کارهای عملی آزمایشگاهی و کلینیکی برنامه‌ریزی شده است. وجوه مشترک علمی و سیمی که این رشته با رشته پزشکی دارد دندانپزشک را مهارت می‌دهد تا با شناخت همه‌جانبه ساختمان بدن و فیزیوپاتولوژی آن خدمات و

درمانهای لازم را در راستای تخصصی خود ارائه دهد.

داشتن سلامت کامل جسمانی-روانی و قابلیت انجام دادن کارهای بسیار دقیق علمی، عملی و کلینیکی برای داوطلبان این رشته ضروری است. امکانات ادامه تحصیل تخصصی فوق دکترا در رشته‌های مختلف دندانپزشکی در ایران وجود دارد.

۳۳-دکتری دامپزشکی

هدف تربیت دامپزشکان ورزیده در زمینه پیشگیری، ریشه‌کشی، درمان بیماریهای دامی، تامین بهداشت عمومی از طریق کنترل بیماریهای مشترک انسان و دام و کنترل بهداشتی مواد غذایی با منشاء دامی است. طول دوره حداقل ۵/۵ سال و بطور متوسط ۶ سال است. کارآیی فارغ‌التحصیلان عبارت است از: تشخیص، پیشگیری، ریشه‌کشی و درمان بیماریهای دامی در دامداریهای سنتی و صنعتی، مدیریت واحدهای دامپزشکی، برنامه‌ریزی و تحقیق پیرامون معضلات دامپزشکی، مبارزه با بیماریهای مشترک، تدریس و تحقیق در دانشکده‌ها و آموزشکده‌های دامپزشکی و پژوهش در موسسات تحقیقاتی ذریبط. امکان ادامه تحصیلات در دوره‌های تخصصی دامپزشکی وجود دارد.

۳۴-دکتری داروسازی

هدف تربیت متخصصان متعددی است که در ارائه خدمات دارویی به مردم نقش موثر داشته و در راه خودکفایی و قطع وابستگی کشور گام بردارند و براساس معارف و ارزشهای اسلامی و اصول علمی، فنی و عملی آموزش ببینند. طول دوره حداقل ۵ سال و حداکثر ۸ سال است. فارغ‌التحصیلان می‌توانند مدیریت داروخانه‌ها، کارخانجات و صنایع دارویی را تقبل کنند و نیز در صورت دارا بودن شرایط در دوره‌های تخصصی شیمی دارویی، فارماکولوژی، داروسازی، داروسازی هسته‌ای (ph.D)، داروسازی بالینی (تخصصی) داروشناسی و زهرشناسی، مواد خوراکی و آب شناسی پزشکی دانشکده داروسازی و سایر دوره‌های تخصصی دانشکده پزشکی شرکت کنند.

۳۵-کاردانی دامپزشکی

هدف تربیت افراد کارآمدی است که با راهنمایی و نظارت علمی دکتر دامپزشک بتوانند در امر کنترل بیماریهای دامی، بیماریهای مشترک انسان و دام و کنترل بهداشتی مواد خوراکی با منشاء دامی به فعالیت بپردازند. طول دوره حداقل ۲ سال است. در حال حاضر ادامه تحصیل در این رشته در مقطع کارشناسی از طریق شرکت در آزمون کاردانی به کارشناسی و یا شرکت مجدد در آزمون سراسری در مقطع دکتری دامپزشکی امکان پذیر می‌باشد. مهمترین وظایف فارغ‌التحصیلان عبارت است از:

همکاری در پیشگیری و ریشه‌کشی بیماریهای دامی، بیماریهای مشترک انسان و دام. کنترل بهداشتی مواد خوراکی با منشاء دامی در آزمایشگاهها و کشتارگاهها در آزمایشگاههای دانشکده‌ها، آموزشکده‌ها، دامپزشکی، سازمانهای تحقیقاتی ذریبط، مدیریت فنی و ارائه خدمات فنی در حد تکنیسین در بخشهای استانهای کشور.

۳۶-کارشناسی روانشناسی (۴گرایش)

هدف تربیت افرادی است که مفاهیم اصول نظری و عملی روشهای پژوهش در علم روانشناسی را فرا گرفته، حداقل مهارتهای حرفه‌ای را در یکی از گرایشهای: روانشناسی کودکان استثنایی و روانشناسی بالینی و روانشناسی عمومی، روانشناسی صنعتی و سازمانی بدست آورند. طول متوسط دوره در هر گرایش ۴ سال است. فارغ‌التحصیلان گرایش روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی تا حدی می‌توانند کودکان استثنایی را تشخیص داده، به آموزش و بازپروری آنان بپردازند و فارغ‌التحصیلان گرایشهای روانشناسی بالینی و روانشناسی عمومی می‌توانند فعالیتهای مقدماتی را تحت نظر متخصص در زمینه‌های تشخیص و درمان اختلالات روانی در موسسات عمومی و روانی و کلینیک‌های روانپزشکی و سایر مراکز شبیه آن عهده‌دار شوند. و یا تدریس روانشناسی عمومی را در آموزش و پرورش به عهده گیرند و یا به عنوان روانشناس مدرسه در مدارس راهنمایی و ابتدایی همکاری کنند.

۳۷-کارشناسی زمین‌شناسی و دیرینه‌شناسی

میهن اسلامی ایران با منابع عظیم مواد سوختی (مایع و گاز و جامد)، ذخایر فلزی و غیر فلزی و قرار گرفتن در کمربند فعال زلزله خیز زمین، نیاز فراوان به متخصصان و پژوهشگرانی دارد که با شناخت کامل علوم زمین به کارش در درون آن بپردازند و به اسرازش پی بوند. زمین‌شناسی علمی در مفهوم عام عبارت است از شناخت همه پدیده‌های زمین از جمله: منشاء، تاریخ، ساختمان، مواد متشکله، منابع طبیعی موجود و تغییر و تحولات پدید آمده در طول زمان مورد بررسی قرار می‌گیرد. داوطلب این رشته باید در درس زمین‌شناسی، فیزیک، شیمی، ریاضی و زیست‌شناسی قوی بوده، علاقه، استعداد، تن سالم، بینه و روحیه قوی، امکان فعالیت در شرایط دشوار مناطق خارج از شهر را دارا باشد. درس رشته شامل درس عمومی، پایه، اختصاصی و اصلی است. بعضی درس رشته عبارت است از: زمین‌شناسی تاریخی، بلورشناسی، هندسی و توری، رسوب شناسی، سنگ شناسی رسوبی و آذرین و دگرگونی، دیرینه شناسی، زمین‌شناسی ساختمانی، زمین‌شناسی نفت، زمین‌شناسی اقتصادی، آب‌شناسی و زمین‌شناسی مهندسی. تعدادی درس عملی نظیر عملیات صحرائی و کارآموزی نیز موجود است. تواناییهای فارغ‌التحصیلان این دوره بشرح زیر است:

- کارآیی در امر تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی و معدنی.
- زمین‌شناسی دیرستان (در گرایش دیرینه‌شناسی)
- همکاری با گروههای اکتشاف (در گرایش اقتصاد).
- آب یابی و بهره‌برداری از آبهای زیرزمینی (در گرایش زمین‌شناسی اقتصادی).
- همکاری در اکتیپ‌های مهندسی زمین‌شناسی (در گرایش زمین‌شناسی مهندسی).

- همکاری در کارهای صحرائی و کارگاهی سازمان زمین‌شناسی کشور و موسسات زمین‌شناسی دولتی و غیردولتی.
- آمادگی ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر (کارشناسی ارشد و دکتری).

فارغ‌التحصیلان این رشته در وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، کشاورزی، معادن و فلزات، نفت و نیرو و سازمانهای تابع آنها جذب کار می‌شوند.

۳۸- کارشناسی زیست‌شناسی

هدف این رشته تربیت کارشناسان متعهد و متخصصی است که از مفاهیم کلی و اساسی زیست‌شناسی آگاهی کافی داشته جنبه‌های نظری و کاربردی این علم را با گذراندن واحدهای نظری و کاربردی بشناسند و نیازهای مراکز آموزشی و پژوهشی، تولیدی و خدماتی را در زمینه‌های مذکور مرتفع سازند. برنامه‌های آموزشی دوره‌های کارشناسی زیست‌شناسی به صورت زیر برنامه‌ریزی می‌شود:

۱) دبیری زیست‌شناسی و زیست‌شناسی عمومی

۲) رشته زیست‌شناسی در شاخه‌های (علوم گیاهی، علوم جانوری، علوم میکروبیولوژی، علوم سلولی و مولکولی)

دروس این دوره به صورت عمومی، پایه، اصلی و تخصصی گرایش می‌باشد، اهم موارد لازم به ذکر در مورد شاخه‌های فوق عبارتند از:

۱) شاخه علوم گیاهی: دانشجویان با گذراندن دروس مشترک و اختصاصی خود که در آن ۱۰ واحد درس اختیاری و با جنبه کاربردی نیز پیش‌بینی شده است می‌توانند نیاز موسسات پژوهشی، آموزشی، تولیدی و خدماتی به کارشناسان علوم گیاهی را برطرف نمایند. از جمله دروس تخصصی شاخه علوم گیاهی عبارتند از: جلیک‌شناسی، قارچ‌شناسی، مورفولوژی گیاهی، اکولوژی گیاهی، فیزیولوژی گیاهی، اصول و روش‌های رده‌بندی گیاهان و ... اهمیت این شاخه با توجه به نیاز مراکز پژوهشی به کارشناسی علوم گیاهی آشنا به مسائل گیاه‌شناسی و فیزیولوژی گیاهی، نیاز علوم گیاه پزشکی به کارشناسان علوم گیاهی، نیاز به کارشناسان علوم گیاهی در کشاورزی و صنایع دارویی، غذایی و چوب و کاغذ و ... نیاز به کارشناسان علوم گیاهی در مسائل محیط زیست، رفع نیازمندی‌های علوم طبیعی و باغهای کشاورزی به کارشناسان علوم گیاهی و پاسخگویی به نیاز مراکز آموزشی و پژوهشی در زمینه تربیت مدرس و محقق علوم گیاهی بخوبی روشن می‌شود.

۲) شاخه علوم جانوری: هدف این شاخه به وجود آوردن زمینه‌های مساعد برای شناخت علوم جانوری، برقراری ارتباط صحیح آن با سایر علوم و در نتیجه تربیت کارشناسانی است که قابلیت درک و حل مسائل بنیادی علوم جانوری را داشته و به جنبه‌های کاربردی آن آشنا باشند. داوطلبان ورود به این شاخه باید در دروس زیست‌شناسی، فیزیک، شیمی و ریاضی دبیرستان قوی باشند. اهمیت این شاخه با توجه به نیاز علوم پزشکی، بخشهای تحقیقاتی و آموزشی و موزه‌ها و باغهای وحش به کارشناس و محقق در شاخه علوم جانوری به خوبی مشخص می‌شود. جانورشناسی، حشره‌شناسی و زیست‌شناسی مولکولی، فیزیولوژی جانوری و ... از جمله دروس تخصصی این شاخه می‌باشند.

۳) شاخه علوم میکروبیولوژی: هدف این شاخه شناخت چنانچه میکروسکوپی و مسائل مختلف مربوط به زندگی آنهاست. داوطلبانی که دیپلم تجربی داشته باشند در این شاخه موفق ترند. علاوه بر علاقه به مسائل زیستی داوطلب باید به کارهای آزمایشگاهی (نظیر کشت میکروارگانیسمها) علاقمند باشد. میکروبیولوژی عمومی، میکروبیولوژی محیطی، میکروبیولوژی صنعتی، باکتری‌شناسی، قارچ‌شناسی، ویروس‌شناسی، تک‌یاخته‌شناسی و ... از جمله دروس اختصاصی این شاخه می‌باشند. اهمیت این رشته با توجه به نیاز صنایع غذایی و تخمیری به کارشناسان این شاخه، نیاز علوم پزشکی و دارویی، نیاز سازمانهای محیط زیست و مبارزه با آلودگی آن، نیاز کشاورزی و دامپروری، نیاز دانشگاهها به مدرس و محقق و ... بخوبی روشن می‌شود.

۴) شاخه علوم سلولی و مولکولی: تربیت کارشناسان متعهد و متخصص برای شناخت مسائل و پدیده‌های زیستی در قالب سلولی و مولکولی هدف این شاخه است. اهمیت این شاخه با توجه به لزوم بسط این دانش، لزوم تحقیقات گسترده در زمینه اعتدالی علوم پزشکی و دارویی و صنعتی، لزوم قطع وابستگی و شروع نوآندیشی در مسائل علوم سلولی و مولکولی، لزوم فراهم آوردن تربیت محقق و مدرس در این زمینه، به خوبی روشن می‌شود. داوطلب ورود به این رشته باید علاقمند و مستعد (خصوصاً در کارهای آزمایشگاهی) باشد. ایمنولوژی بافت‌شناسی، بیوشیمی و پروتئین‌شناسی سلولی، سیتوشیمی و ... از جمله دروس اختصاصی این شاخه می‌باشد.

۵) شاخه دبیری زیست‌شناسی (زیست‌شناسی عمومی): فارغ‌التحصیلان این شاخه با گذراندن دروس مشترک تخصصی خود (بهمراه تعدادی درس تربیتی به منظور آشنایی با فنون معلمی) می‌توانند تواناییهای لازم برای رفع نیازهای وزارت آموزش و پرورش به دبیران زیست‌شناسی را بدست آورند. ادامه تحصیل در کلیه شاخه‌های فوق تا کارشناسی ارشد در داخل و تا سطوح بالاتر در خارج کشور امکان‌پذیر است.

ضمناً براساس مصوبات جدید شورای عالی برنامه‌ریزی در نظر است رشته زیست‌شناسی در مقطع کارشناسی دارای ۲ رشته و ۱۰ گرایش باشد.

الف - رشته زیست‌شناسی در ۵ گرایش (دبیری، عمومی، علوم گیاهی، علوم جانوری، دریا)

ب - رشته زیست‌شناسی سلولی مولکولی در ۵ گرایش (علوم سلولی و مولکولی، میکروبیولوژی، ژنتیک، بیوشیمی، بیوفیزیک)

۳۹- زنبورداری

دوره کارهائی پرورش زنبور عمل دوره‌ای است که بر اساس نیاز کشور تدوین شده است. هدف این دوره تربیت نیروی انسانی متخصص در زمینه پرورش زنبور عمل است تا ضمن حفظ، احیاء، توسعه و بهره‌برداری صحیح از منابع طبیعی و کشاورزی امکان بهره‌گمی و کیفی تولیدات این بخش را فراهم آورد. نقش و تواناییها: ۱- سرپرستی و اداره زنبورستانهای کوچک و بزرگ و انجام امور محوله. ۲- کاربرد صحیح وسایل، تجهیزات و نهادهای تولیدی. ۳- اشاعه فرهنگ نوین زنبورداری. ۴- استحصال و فرآوری محصولات زنبور عمل. ۵- همکاری در تولید ملکه زنبور عمل. ۶- شناسایی و تعیین مناطق مناسب پرورش زنبور عمل و مهمترین گیاهان شهدزا و گرده‌زا. ۷- نظارت بر امور بهداشتی و زیست محیطی زنبور عمل. ۸- بررسی نیازهای محلی و منطقه‌ای در زمینه پرورش زنبور عمل.

مشاغل قابل احراز: ۱- کاردان پرورش زنبور عمل. ۲- کاردان پرورش ملکه و اصلاح نژاد زنبور عمل. ۳- کاردان کارگاه، تعمیر، سرویس و ساخت وسایل زنبورداری.

۴- سرپرست واحدهای تولید و فرآوری محصولات زنبور عمل.

۴۰- کارشناسی علوم اجتماعی (بیمه متمرکز): رجوع شود به گروه علوم انسانی (ردیف ۲۷)

۱- مهندسی سیستم

با توجه به توسعه روزافزون علوم و تکنولوژی و نقش آن در نیروهای ملخ، استفاده بهینه از منابع موجود یا ابدایی، سیستم‌های مدیریتی، عملیاتی و پشتیبانی نیز گسترش یافته است و رشته‌های جدیدی مانند مهندسی سیستم‌ها جهت برآورده شدن نیازمندیها الزام آور شده است تا بتوان بطور مطلوبتر واحدها و سازمانها را اداره نمود.

رشته مهندسی سیستم‌ها یا مایلی از قبیل برنامه‌ریزی، سازماندهی، کنترل و هماهنگی فعالیتها در راستای استفاده بهینه و مؤثر از منابع انسانی، تجهیزات و تکنولوژی سر و کار دارد.

دوره آموزش کارشناسی مهندسی سیستمها متشکل از دروس علوم پایه، دروس مهندسی، برنامه‌ریزی سیستمها و دروس نظامی همراه با دروس علوم آزمایشگاهی به منظور تربیت کارشناسانی در امر برنامه‌ریزی و اداره سیستمها در سازمانها و نیروهای نظامی تدوین گردیده است. فارغ‌التحصیلان قادر خواهند بود که با بکارگیری روشهای سیستماتیک و مدل‌های ریاضی، مسائل تصمیم‌گیری را در سطح سازمان و واحدهای نظامی تجزیه و تحلیل نموده و بهترین رهنمود را در استفاده بهینه از منابع انسانی و تجهیزاتی و عملکرد اجزاء متشکل سیستمها ارائه دهند. برخی از دروس اصلی و تخصصی این رشته عبارتند از مهندسی ماشین، تئوری و آنالیز تصمیم‌گیری مهمات و شیمی مواد منفجره، طرح سیستم‌های اطلاعاتی و کنترل مدیریت، اصول و قواعد لازم، مهندسی سلاح و بالستیک و....

فارغ‌التحصیلان توانایی لازم در انتخاب تصمیم بهینه از میان راه کارهای موجود یا ابدایی، قابلیت و توانایی مناسب جهت فرماندهی، مدیریت و کنترل و نظارت، قابلیت و توانایی مناسب در شناخت و تجزیه و تحلیل مسائل سازمانی و توانایی‌های دیگر را کسب می‌کنند.

۴۲- کارشناسی شنوایی شناسی

هدف تأمین نیروی متعهد و متخصص جهت ارزیابی سیستم شنوایی و تعادل تعیین درجه معلولیت و نیز تأمین کادر علمی مربوط است. طول دوره ۷-۸ ترم تحصیلی است. فارغ‌التحصیلان با استفاده از دستگاههای متفاوت و آزمایشهای مختلف شنوایی می‌توانند نوع و محل ضایعه در شنوایی و تعادل را تشخیص دهند، نوع سمعک را تعیین و تجویز کرده، مراحل تربیت شنیداری را به منظور زبان‌آموزی افراد ناشنوا عملی سازند. فارغ‌التحصیلان در صورت پذیرفته شدن در آزمون ورودی دوره کارشناسی ارشد (فوق لیسانس) می‌توانند در رشته‌های شنوایی شناسی، زبانشناسی و کودکان استثنایی ادامه تحصیل دهند.

هدف از تشکیل دوره کارشناسی شنوایی شناسی، تربیت افراد متعهد و کارشناسی است که بتوانند مستقلاً از عهده حل مسائل و مشکلات شنوایی بر بیایند و قادر باشند به تنهایی ناراحتی‌های شنوایی را تشخیص و توانبخشی نمایند. بعلاوه با کسب معلومات پایه‌ای در امر تحقیق و پژوهش در امر شنوایی شناسی وارد شوند.

فارغ‌التحصیلان این رشته علاوه بر توانایی‌های فارغ‌التحصیلان کاردانی این رشته، قادر به انجام آزمایشات تکمیلی و تشخیص محل ضایعه در سیستم شنوایی گوش و اعضای مربوطه، تعیین و تجویز و ارزیابی مشخصات الکترواکوستیکی سمعک و نوع سمعک و قالب مورد نیاز هر فرد معلول، تشخیص کم‌شنوایی، تدریس برای افرادی که به نوهی نیاز به اطلاعات این رشته‌ها دارند، کمک و همکاری با سایر متخصصین در زمینه‌های شنوایی و تکلم، تحقیق و بررسی در زمینه‌های شنوایی، تشخیص عیوب دستگاههای شنوایی و کمک به رفع آن و ارائه طرح و برنامه‌ریزی‌های لازم در زمینه‌های مربوط به شنوایی خواهند بود.

۴۳- کارشناسی شیمی (کروایش)

هدف تربیت کارشناسانی است که در زمینه‌های آموزش شیمی در دبیرستان، تربیت کمک پژوهشگر، آماده کردن دانشجویان برای ورود به دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری به منظور تأمین کادر آموزشی، پژوهشی مورد نیاز دانشگاهها و موسسات تحقیقاتی، تربیت کارشناسان مورد نیاز صنایع شیمیایی و بی‌نیازی از کارشناسان خارجی بتوانند انجام وظیفه نمایند. این دوره دارای سه گرایش: شیمی محض، شیمی کاربردی و دبیری شیمی است. داوطلب باید در دروس شیمی، فیزیک و ریاضی دبیرستان قوی بوده، علاقه، انگیزه و روحیه کارشگری لازم را دارا باشد. دروس به صورت عمومی، پایه، الزامی (مشترک بین سه شاخه)، و اختصاصی ارائه می‌شود. بعضی دروس الزامی عبارت است از: شیمی آلی، شیمی تجزیه، شیمی فیزیک، شیمی معدنی، معادلات دیفرانسیل. علاوه بر این دروس ۳۲ واحد درسی در هر گرایش وجود دارد. در شاخه شیمی محض و شیمی کاربردی ۲۰ واحد از این ۳۲ واحد الزامی و ۱۲ واحد انتخابی است. در شاخه شیمی دبیری همه ۳۲ واحد الزامی است و تعدادی دروس تربیتی نیز به منظور فراگیری فن معلمی در آن گنجانده شده است. بعضی تواناییهای فارغ‌التحصیلان به شرح زیر است.

- عهده‌دار شدن مسوولیت هدایت آزمایشگاهها و کمک به امر تدریس شیمی در دانشگاهها. - همکاری در زمینه‌های پژوهشی در موسسات ذیربط و دانشگاهها، تدریس دروس شیمی دبیرستان (در گرایش دبیری شیمی)، سرپرستی آزمایشگاههای کنترل کیفیت مواد اولیه و محصولات در صنایع شیمیایی و رفع مشکلات شیمیایی صنایع موجود، ارائه روشهای بهتر برای بالا بردن سطح تولید از نظر کیفی و کمی.

با توجه به نیاز دانشگاهها به مدرس شیمی، نیاز صنایع مختلف شیمیایی به پژوهشگر و کمبود متخصص ایرانی برای اداره کنترل کیفیت آزمایشگاههای شیمی صنایع موجود، اهمیت رشته مشخص می‌شود.

امکان ادامه تحصیل در این رشته تا حد دکتری در داخل و خارج از کشور وجود دارد. برخی مراکز جذب کارشناسهای شیمی به شرح زیر است: وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، صنایع معادن و فلزات، علوم، تحقیقات و فناوری، جهاد کشاورزی، نفت و نیز آموزشگاههای شیمی صنایع شیمیایی و نظایر آنها. نظر دانشجویان: رشته شیمی از لحاظ محتوا بسیار گسترده و با اکثر صنایع به نحوی مرتبط است. به همین دلایل زمینه‌های پژوهش و استخدام بسیار وسیع است.

۴۴- کاردان شیمی و پدافند جنگهای شیمیایی، میکروبی و هسته‌ای

هدف تربیت کاردان برای مقابله با جنگهای شیمیایی، میکروبی و هسته‌ای است که سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و ارگانهای نظامی به وجود آنها نیاز بسیار دارند. طول دوره ۲ تا ۲/۵ سال است. دروس دوره مشتمل بر دروس عمومی، نظامی عمومی پایه و تخصصی است. واحدهای درسی شامل شاخه شیمیایی، شاخه‌های میکروبی و هسته‌ای می‌باشد. برخی دروس اختصاصی شاخه‌ها به شرح زیر است:

در شاخه شیمیایی: شیمی عمومی، شیمی تجزیه، بیوشیمی، عوامل شیمیایی جنگی، تاثیر عوامل شیمیایی بر محیط زیست.

در شاخه میکروبی: میکروبیولوژی عمومی، باکتری شناسی رزمی، عملیات خشتی سازی.

در شاخه هسته‌ای: فیزیک هسته‌ای، فیزیک جدید، عوامل هسته‌ای، حفاظت جمعی.

فارغ‌التحصیلان این دوره می‌توانند با کسب مهارتهای لازم در زمینه پدافند جنگهای شیمیایی، در سازمانهای رزمی و دیگر ارگانها و سازمانهای مرتبط با پدافند جنگهای شیمیایی، انجام وظیفه نمایند.

۴۵- کارشناسی علوم تغذیه

هدف تربیت کارشناسان متمدن و متخصص در مسائل تغذیه‌ای برای حفظ و ارتقای دانش تغذیه برای رفع نیاز مراکز بهداشتی، درمانی، اجرایی، آموزشی و پژوهشی کشور است. طول دوره ۲ سال متشکل از ۸ ترم تحصیلی است. فارغ‌التحصیلان می‌توانند برنامه‌های تغذیه‌ای برای مراکز آموزشی، پژوهشی، بهداشتی، درمانی و سایر مجتمع‌های مختلف کشور تنظیم و اجراء کنند. امکان ادامه تحصیل، تا حد دکتری فراهم است.

۴۶- کارشناسی علوم و صنایع غذایی (گرایش کنترل کیفی و بهداشتی)

هدف دوره تربیت کارشناس مواد غذایی است. فارغ‌التحصیلان این دوره امور زیر را می‌توانند عهده‌دار شوند:

- ۱) اداره واحدهای تولیدی و آزمایشگاهی.
  - ۲) کار در آزمایشگاههای مواد غذایی کارخانجات برای نظارت و کنترل در امور تولید و ساخت مواد غذایی.
  - ۳) ادامه تحصیل و تکمیل دانش فنی در سطوح کارشناسی ارشد و بالاتر.
- نیاز جامعه به تهیه مواد غذایی سالم، بهداشتی و انتقال و گسترش تکنولوژی صنایع غذایی پیشرفته دنیا و حضور کارشناسان در امر نظارت و کنترل و ساخت مواد غذایی و کاهش ضایعات مواد غذایی اهمیت و ضرورت این دوره روشن می‌شود.

۴۷- کاردانی علوم آزمایشگاهی

هدف تربیت نیروی انسانی مورد نیاز آزمایشگاههای پزشکی و انجام آزمایشهای متداول زیر نظر مستقیم پاتولوژیست می‌باشد، یک کاردان علوم آزمایشگاهی قادر است در مراکز بهداشتی و درمانی سراسر کشور اهم از شهر و روستا زیر نظر پاتولوژیست خدمات آزمایشگاهی را انجام دهد. طول متوسط دوره ۲ سال است. دروس به صورت عملی، نظری، کارآموزی خارج از آموزشگاه عرضه می‌شود. دانشجویان علاوه بر گذراندن دروس عمومی، پایه و اصلی و تخصصی از ترم آخر به کارآموزی در عرصه طبق برنامه‌های محض در آزمایشگاهها و بیمارستانهای آموزشی آموزش عملی خواهند دید. فارغ‌التحصیلان می‌توانند، آزمایشهای اولیه را در آزمایشگاههای مراکز بهداشتی و درمانی تحت نظر مسوول آزمایشگاه انجام دهند و به عنوان کاردان آزمایشگاه قادر به انجام آزمایشهای روتین بیوشیمی، میکروبی شناسی، انگل شناسی، خون شناسی، سرم شناسی و ... زیر نظر پاتولوژیست یا کلینیکال پاتولوژیست باشند و پس از پایان دوره طبق مقررات مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی یا گذراندن امتحان ورودی به دوره کارشناسی ناپیوسته، علوم آزمایشگاهی راه یابند.

- ۴۸- کارشناسی علوم سیاسی (نیمه متمرکز): رجوع شود به گروه علوم انسانی (ردیف ۲۶)
- ۴۹- کارشناسی علوم اقتصادی: رجوع شود به گروه علوم انسانی (ردیف ۳۱)

۵۰- کارشناسی فیزیوتراپی

فیزیوتراپی رشته‌ایست که با استفاده از عوامل فیزیکی (مثل گرما، سرما، نور، الکتریسیته و ...) و عوامل مکانیکی (تمرینات و حرکتهای مختلف) در جهت کمک به درمان و بهبود یا بازگرداندن کار اعضای بدن و هدایت بیمار برای استفاده از توانایی باقیمانده و بدست آمده برای جبران هر چه بیشتر ناتوانی‌ها و محدودیت‌ها برای رسیدن به زندگی مستقل فرم معلول و بیمار در حد امکان کوشش می‌نماید.

هدف از ارائه این دوره تربیت افرادی است که پس از طی دوره کارشناسی فیزیوتراپی بتوانند براساس تشخیص پزشک درمان فیزیکی بیماران را به عهده بگیرند.

۵۱- کارشناسی مهندسی فضای سبز

هدف تربیت افرادی است که بتوانند به عنوان کارشناس در زمینه‌های مختلف طراحی فضای سبز، برنامه‌ریزی منطقه‌ای و مطالعات و همچنین به صورت مربی در آموزشگاههای کشاورزی و حرفه‌ای، مجری امور تحقیقات بوده و نیز به عنوان مدیر و مجری و ناظر فضای سبز در مناطق شهری و پارکهای منطقه و باغهای گیاه‌شناسی بخش دولتی یا خصوصی مشأ خدمت باشد.

فارغ‌التحصیلان این دوره می‌توانند وظایف زیر را عهده‌دار شوند.

- به عنوان طراح، مدیر و ناظر و مجری فضای سبز در شهرداری‌ها و مؤسسات دولتی و خصوصی و محوطه‌های اداری و مسکونی
- به عنوان کارشناس و برنامه‌ریز در زمینه‌های مختلف در واحدهای اجرایی نظیر وزارت کشور، وزارت مسکن و شهرسازی، وزارت جهاد کشاورزی

- به عنوان مربی در دبیرستانهای کشاورزی و حرفه‌ای و مجری امور تحقیقات در واحدهای تحقیقاتی
- نیاز شهرها به ویژه شهرهای بزرگ - به فضای سبز و بهبود محیط زیست و استفاده صحیح از آن اهمیت و ضرورت این رشته را مشخص می‌کند. از
دانشگاههایی که در این رشته دانشجو می‌پذیرند، دانشگاه تهران و تبریز می‌باشد.

۵۲- کارشناسی فلسفه (نیمه متمرکز): رجوع شود به گروه علوم انسانی (ردیف ۲۴)

۵۳- کارشناسی فوریت‌های پزشکی

هدف از تربیت کارندان فوریت‌های پزشکی ارائه خدمات امداد و کمک‌های اولیه به بیماران و مصدومان حوادث مختلف تا رساندن آنها به مراکز درمانی می‌باشد. ارائه این خدمات ممکن است داوطلبان را در موقعیت‌های حساس و پراسترس در تمام مدت شبانه روز قرار دهد. بنابراین داوطلب باید از نظر جسمی و روحی و روانی آمادگی لازم را برای خدمت در محیط‌های سخت نظیر دریا، کوهستان، بالگردان، هواپیما، شرایط زلزله و دیگر بلایای طبیعی و بحران‌ها را داشته باشد. رانندگی آمبولانس، حمل بیمار یا مصدوم، انجام کمک‌های اولیه، اطلاع رسانی و انجام سایر خدمات طبق دستور مألوف بخشی از خدمات این افراد را تشکیل می‌دهد. به همین دلیل داوطلب باید روحیه انضباط پذیری، گذشت و ایثار، اعتماد به نفس کافی برای فعالیت در شرایط سخت و توانایی در ایجاد ارتباط مسئولانه با بیمار یا مصدوم و بستگان آنها را دارا باشد. دانش آموختگان این رشته می‌توانند در مراکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی در سراسر کشور، آمبولانس خصوصی و یا در سازمانهای مشابه بکار مشغول شوند چون این رشته برای اولین بار در کشور تاسیس می‌شود می‌تواند از بازار کار خوبی برخوردار باشد. این رشته فقط داوطلب مرد می‌پذیرد. از جمله شرایط اختصاصی این رشته داشتن سلامت کامل و داشتن استانداردهای فیزیکی می‌باشد.

۵۴- کارشناسی کاردرمانی

کار درمانی یکی از رشته‌های توانبخشی است که وظیفه آن بررسی و ارزیابی توانایی‌ها و ناتوانی‌ها و درمان و آموزش معلولین است و از طریق شرکت دادن فعال آنها در استفاده از وسایل و فعالیتهای انتخابی که توسط کار درمان به منظور بهبود و جلوگیری از پیشرفت معلولیت ارائه می‌گردد و همچنین کمک به معلولین برای رسیدن به حد ممکن توانایی در جهت نیل به استقلال در کار و زندگی در محیط خانه و در اجتماع می‌باشد.
هدف از ارائه این دوره تربیت افرادی ورزیده و کاردان در جهت ارائه خدمات توانبخشی در سطح کشور می‌باشد.
فارغ التحصیلان این دوره می‌توانند بر اساس تشخیص و معرفی پزشک به درمان جسمانی و روانی و توان بخشی بیماران بپردازند ادامه تحصیل این رشته به سطح بالاتر امکان پذیر است.

۵۵- مهندسی کشاورزی - باغبانی

هدف تربیت کارشناس باغبانی است که کارش تلفیقی از علوم، تکنولوژی و هنر است. دانشجویان این رشته ضمن کسب دانش و کارآیی در زمینه‌های تولید میوه، سبزی، گیاهان دارویی و معطر در مورد طراحی فضای سبز و اصلاح و تهیه نهال و پذیر محصولات باغبانی آموزش می‌بینند و با زمینه‌های علمی و فنی و تکنیکهای جدید کاشت، نگهداری و بهره‌برداری از درختان میوه، سبزیجات، گلها و درختان زینتی و گیاهان دارویی و معطر (دروس تخصصی) آشنا می‌شوند. طول دوره ۴ سال است و فارغ التحصیلان عنوان مهندس کشاورزی در رشته باغبانی خواهند داشت و می‌توانند علاوه بر فعالیت در زمینه‌های تولیدی، در بخشهای خصوصی، تعاونی و دولتی و نیز تحقیقات، آموزش و برنامه‌ریزی باغبانی در وزارتخانه جهاد کشاورزی، دانشگاه‌های کشاورزی، بنیاد جانیازان، شهرداریها و کشت و صنعت‌ها همکاری کنند. امکان ادامه تحصیل تا سطح کارشناسی ارشد در داخل کشور و تا سطوح بالاتر در خارج از کشور وجود دارد.

۵۶- مهندسی کشاورزی - ترویج و آموزش کشاورزی

هدف از این دوره تعلیم و تربیت کارشناسی است که بتوانند با تکیه بر معلومات و تجربیات نظری و علمی خود در مقام مجری و برنامه‌ریز نسبت به نشر و توسعه علوم کشاورزی در سطوح مختلف اقدام نمایند. داوطلب باید نسبت به کار کردن در مزارع و محیط‌های روستایی، و انجام فعالیتهای آموزش و ارشادی و مشورتی در زمینه کشاورزی علاقمند بوده و از زیربنای معلومات عمومی و علوم اجتماعی به ویژه اجتماع روستایی بهره‌مند باشد. طول دوره ۴ سال است و دروس دوره شامل مواد نظری، عملی و کارگاهی و عملیات صحرائی است. دانشجویان پس از گذراندن دروس عمومی، دروس علوم پایه و دروس اصلی کشاورزی خصوصاً اصول مربوط به تعلیم و تربیت، جامعه‌شناسی، روانشناسی تربیتی، مدیریت، سرپرستی و رهبری محل برنامه‌ریزی و ارزشیابی، برنامه‌های آموزش کشاورزی و ترویج کشاورزی را فرا می‌گیرند. فارغ التحصیلان که عنوان مهندس کشاورزی در رشته ترویج و آموزش کشاورزی را دارند می‌توانند در دبیرستانها و هنرستانها، مراکز آموزش کشاورزی (برای مربی آموزش)، حوزه‌های ترویج کشاورزی، مراکز خدمات کشاورزی (برای کارشناس ترویج و آموزش)، شبکه‌های تعاونی، شرکتهای کشت و صنعت، بنیاد جانیازان و جهاد کشاورزی مشغول خدمت شوند. امکان ادامه تحصیل تا سطح کارشناسی ارشد و دکتری در داخل و یا خارج از کشور وجود دارد.

۵۷- مهندسی کشاورزی - خاک شناسی

هدف تربیت کارشناسی است که بتوانند علاوه بر عهده‌دار شدن مسوولیهای محوله در رشته‌های مختلف علوم خاک در توسعه بخش کشاورزی در زمینه شناسایی، بهره‌وری و حفاظت منابع خاک منشاء خدمات ارزنده‌ای باشند. داوطلب باید از توان عصبی و روحیه قوی و کاربرد در تعبیهای تولید کشاورزی بهره‌مند باشد. طول دوره ۴ سال است و دروس آن شامل دروس عمومی، دروس علوم پایه، دروس اصلی کشاورزی و دروس تخصصی است که به صورت نظری، عملی و عملیات صحرائی ارائه می‌شود.

فارغ التحصیلان که عنوان مهندس کشاورزی در رشته خاکشناسی را خواهند داشت می‌توانند در وزارتخانه جهاد کشاورزی، سایر وزارتخانه‌ها و بخش خصوصی استخدام شوند و یا مهندسان مشاور رشته آب و خاک همکاری کنند. امکان ادامه تحصیل تا سطح کارشناسی ارشد و دکتری در داخل و

یا در خارج از کشور فراهم است.

۵۸- مهندسی کشاورزی - علوم دامی

هدف تربیت کارشناسانی است که علاوه بر عهده‌دار شدن مسوولیت‌های محوله در اداره امور واحدهای دامداری، تدوین برنامه خوراک دام و طیور، روش استفاده از مراتع و علوفه‌کاری و اجرای برنامه‌های بهداشتی دام و طیور، بتوانند در سطح وسیعتری نسبت به کاردانان این رشته در امور تحقیقاتی، برنامه‌ریزی و آموزش علوم دامی منشاء خدمات ارزنده باشند.

داوطلب باید از روحیه کار در محیط‌های کشاورزی و روستایی، برخوردار با حیوانات و گیاهان و قدرت جسمی لازم برخوردار بوده در درس علوم پایه مخصوصاً زیست‌شناسی قوی باشد. در این رشته علاوه بر درس عمومی، درس علوم پایه و درس اصلی کشاورزی، دانشجویان اصول و تکنیک‌های لازم در پرورش انواع دامهای اهلی، چگونگی تغذیه آنها و روش‌های اصلاح نژادی دامها را فرا می‌گیرند. طول دوره حدود ۲ سال و درس شامل مواد نظری، عملی و عملیات صحرایی است. فارغ‌التحصیلان با عنوان مهندس کشاورزی در رشته دامپروری می‌توانند در مراکز تحقیقاتی، آموزش و برنامه‌ریزی وزارت جهاد کشاورزی، سازمان گسترش خدمات تولیدی (وزارت کشور)، مراکز خدمات کشاورزی روستایی عشایری، شرکتهای گشت و صنعت و واحدهای تولیدی بخش خصوصی مشغول کار شوند. امکان ادامه تحصیل تا سطح کارشناسی ارشد و بالاتر فراهم است.

۵۹- مهندسی کشاورزی - زراعت و اصلاح نباتات

هدف تربیت کارشناسانی است که بتوانند به عنوان مری و محقق در مراکز آموزشی و موسسات تحقیقاتی یا به عنوان کارشناس در واحدهای مختلف وزارت جهاد کشاورزی یا به صورت مدیر یا مجری واحدهای تولیدی دولتی و خصوصی بخش کشاورزی منشاء خدمات ارزنده باشند. دانشجویان پس از گذراندن درس عمومی، درس علوم پایه، درس اصلی کشاورزی و درس تخصصی مانند ژنتیک، آمار، فیزیولوژی، زراعت و اصلاح نباتات به کسب درجه مهندسی کشاورزی در رشته زراعت و اصلاح نباتات نائل می‌شوند. طول این دوره ۲ سال است و دروس آن شامل مواد نظری، عملی و عملیات صحرایی است.

امکان ادامه تحصیل تا سطح کارشناسی ارشد در داخل و تا بالاترین سطوح در داخل و یا خارج از کشور وجود دارد. مراکز عمده جذب فارغ‌التحصیلان این رشته موسسات تحقیقاتی از قبیل موسسه اصلاح و تهیه نهال و بذر، موسسه خاکشناسی و مراکز آموزش کشاورزی و موسسات اجرایی مانند سازمان ترویج، شرکتهای تعاونی روستایی، شرکتهای گشت و صنعت، مرکز خدمات کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی، بنیاد جانیازان، و بخش خصوصی است.

۶۰- مهندسی کشاورزی - گیاه پزشکی

هدف تربیت کارشناسانی است که معلومات علمی و فنی و کشاورزی عمومی، علوم پایه گیاه پزشکی و علوم مربوط به شناخت آفات و بیماریهای گیاهی را در حد این دوره به صورت نظری و عملی فرا گرفته، علاوه بر آن با فنون و روشهای مختلف مبارزه با آفات و عوامل بیماری‌زای گیاهان به صورت عملی آشنایی جامع پیدا کنند. داوطلب باید با درس زیست‌شناسی، گیاه‌شناسی، جانورشناسی و شیمی آشنایی کافی داشته باشد. دانشجویان این رشته در طی دوره ۲ ساله دروس عمومی، درس علوم پایه، درس اصلی کشاورزی و درس تخصصی را می‌گذرانند. فارغ‌التحصیلان به دلیل داشتن اطلاعات عمومی در کشاورزی و احاطه لازم به فنون مبارزه با آفات و عوامل بیماری‌زای گیاهان به دریافت درجه مهندسی کشاورزی در رشته گیاه پزشکی نایل می‌شوند و در خط مقدم علیه عوامل نابودکننده محصولات کشاورزی و دست‌نرخ زارعین حضور فعال خواهند داشت و حلقه‌های زنجیری خواهند بود که بین کشتکاران، زارعان و روستاها از یک طرف و مراکز تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی از طرف دیگر ارتباط لازم را برقرار و نتایج تحقیقات را عملاً در مزارع و روستاها پیاده می‌کنند. از مراکز عمده جذب فارغ‌التحصیلان می‌توان موسسات و ارگانهای مختلف از قبیل موسسه تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی، سازمان حفظ نباتات، شرکت بخش کوه و تولید سم، وزارت جهاد کشاورزی، بنیاد جانیازان و بخش خصوصی را نام برد. امکان ادامه تحصیل در دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری در داخل کشور وجود دارد.

۶۱- مهندسی کشاورزی - علوم و صنایع غذایی

هدف تربیت کارشناسانی است که بتوانند با تکیه بر آموخته‌های خود در زمینه‌هایی چون مدیریت نظارت و اجرای عملیات تبدیل و نگهداری محصولات مختلف کشاورزی اعم از گیاهی و دامی و همچنین کمک در طراحی خطوط تولید در کارخانجات مربوطه همکاری کرده عملیات کارخانجات تولید فرآورده‌های لبنی، زراعی، باغی و تولیدات جنبی دامی را نیز هدایت کنند. دانشجویان پس از گذراندن درس عمومی، درس علوم پایه و درس اصلی کشاورزی در زمینه‌های مربوط به صنایع کمپوت‌سازی، کتروسازی، لبنی، گوشت و روشهای تبدیل و نگهداری فرآورده‌های گیاهی و دامی و همچنین علوم مربوط به شیمی و میکروبیولوژی مواد غذایی به صورت نظری و عملی با گذراندن درس تخصصی آموزش می‌بینند. طول دوره ۲ سال است و فارغ‌التحصیلان به دریافت درجه مهندسی کشاورزی در رشته علوم و صنایع غذایی نایل می‌شوند. عمده‌ترین مراکز جذب فارغ‌التحصیلان این رشته عبارت است از: کارخانجات تولید فرآورده‌های غذایی، کارخانجات تولید کننده فرآورده‌های وابسته به کشاورزی، سازمانهای دولتی، وزارتخانه‌های مرتبط با نگهداری و تبدیل فرآورده‌های کشاورزی و نیز دانشکده‌ها و موسساتی که در زمینه تبدیل فرآورده‌های کشاورزی تحقیق می‌کنند. فارغ‌التحصیلان این رشته می‌توانند تا سطح کارشناسی ارشد و دکتری در داخل و یا در خارج از کشور ادامه تحصیل دهند. توجه خاص دولت به صنایع غذایی در ارتباط با جلوگیری از اتلاف محصولات کشاورزی، بوجود آمدن کارخانجات جدید صنایع غذایی و اهمیت این رشته در ارتباط با سلامت مردم باعث خواهد شد این رشته رونق بیشتری در آینده داشته باشد.

۶۲- کارشناسی گفتار درمانی

هدف تربیت متخصصانی است که قادر به ارزیابی، تشخیص و درمان اختلالات گفتار و زبان باشند. دانشجویان این رشته دروسی را در زمینه‌های آناتومی، روان‌شناسی، زبان‌شناسی، آواشناسی و دروس اختصاصی مانند لکت، تأخیر در رشد گفتار و زبان، زبان‌پریشی، اختلالات مختلف درصوت، تشدید صدا، تولید گفتار و ... می‌گذرانند و زیر نظر استادان رشته گفتار درمانی در مراکز درمانی آموزش می‌بینند. شرایط لازم برای دانشجویان به شرح زیر است:

نداشتن اختلال گفتاری، اختلال ساختمانی و حرکتی در اندامهای گویایی، و سلامت کامل روانی، طول متوسط دوره ۴ سال است و دروس آن بصورت نظری، عملی و کارآموزی در حرسه است. فارغ‌التحصیلان این رشته می‌توانند در مراکز توانبخشی بیمارستانها، مراکز درمانی تخصصی و عمومی، مراکز دندانپزشکی و مراکز آموزش و پرورش کودکان استثنایی و مراکز بهزیستی مشغول کار شوند.

۶۳- کارشناسی مامایی

هدف تربیت کارشناسان متعهدی است که با مهارت و توانایی لازم به عرضه خدمات مامایی، بهداشتی و آموزشی در جهت تامین سلامت مادران و نوزادان و آموزش مامایی بپردازند.

متوسط طول دوره ۴ سال تحصیلی است. دروس بصورت نظری، عملی و کارآموزی عرضه می‌شود. فارغ‌التحصیلان می‌توانند به دوره‌های بالاتر کارشناسی و کارشناسی ارشد و تربیت مدرس راه یابند. فارغ‌التحصیلان دارای مهارتها و تواناییهای زیر هستند:

- ۱) آموزش بهداشت و ارائه خدمات بهداشتی، مامایی به دختران جوان و زنان در سنین باروری با درک نیازهای فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و بهداشتی خانواده به منظور کمک کردن به کاهش میزان مرگ و میر مادر و نوزاد و ارتقای سطح سلامت آنان.
- ۲) اجرای معاینات و مراقبتهای لازم از زنان باردار، پیش و بعد از زایمان و همکاری در اجرای برنامه‌های بهداشتی و تنظیم خانواده.
- ۳) کوشش در شناخت هلاک‌میر هادی مادر و جنین در دوران بارداری، حین زایمان، پس از زایمان، ارجاع به پزشکان متخصص، پیشگیری از عوارض در حد امکان و انجام دادن فوریت‌های مامایی در موارد عدم دسترسی به پزشک و اورژانس.
- ۴) راهنمایی و اجرای زایمان هادی و مراقبت از نوزادان با مسوولیت کامل خود در مراکز بهداشتی، درمانی و منازل با همکاری مراکز مذکور.
- ۵) پیشگیری و تشخیص بیماریهای نوزادان و مادران آنها و ارجاع به پزشک متخصص در صورت لزوم.

۶۴- کاردانی مامایی

هدف تربیت افرادی است که عهده‌دار خدمات بهداشتی در شبکه‌های درمانی شهر و روستا و رفع نیازها و مشکلات بهداشتی و درمانی مادران و نوزادان باشند. طول دوره ۲ سال بصورت نظری، عملی و کارآموزی است. فارغ‌التحصیلان این دوره تواناییهای زیر را دارا خواهند بود.

- ۱) آموزش بهداشت فردی به دختران نوجوان و خانواده آنها برای آمادگی بلوغ و تغییرات جسمی و روانی این دوران
  - ۲) آموزش زنان در سنین باروری، مشاوره و راهنمایی آنان به منظور رعایت بهداشت و حفظ سلامت و پیشگیری از بیماریها
  - ۳) هدایت و انجام زایمان هادی و مراقبت از نوزادان
- تشکیل گروه پزشکی در زایشگاههای سیار جهت ارائه خدمات مامایی و نیاز به گسترش مراکز بهداشت مادر و کودک و افزایش تختهای بیمارستانی به منظور ارائه خدمات مامایی و گسترش زایشگاههای سیار اهمیت این دوره را روشن می‌سازد.

۶۵- کاردانی مدارک پزشکی

هدف تربیت افرادی است که با عنوان تکنیسیان مدارک پزشکی بتوانند مدارک پزشکی بیمارستانها، مراکز بهداشتی، درمانی آموزشی را به منظور استفاده از آنها در امور آموزشی، پژوهشی و درمانی به صورت علمی نگهداری کنند. همچنین قادر باشند آمارهای مفید، ارزنده و کاربردی را به نحوی متناسب برای استفاده در برنامه‌ریزی بهداشتی، درمانی و آموزشی تهیه کنند. طول دوره حداکثر ۳ سال است. فارغ‌التحصیلان می‌توانند مسوولیت هر یک از قسمتهای پذیرش-مدارک پزشکی-آمار-کدگذاری را در بیمارستان پذیرفته و امور زیر را انجام دهند:

- آگاهی از نحوه صحیح پذیرش بیمار و به کار بستن آن.
- تهیه آمار مفید از همه فعالیتهای یک مرکز اعم از بهداشتی، درمانی و آموزشی.
- پیاده کردن کامل طبقه‌بندی بین‌المللی بیماریها یا استفاده از کتب مربوط بالاصح ICD.

۶۶- مهندسی منابع طبیعی- جنگلداری

هدف تربیت افرادی است که توانایی و مهارتهای لازم برای مدیریت، برنامه‌ریزی و اجرای امور مربوط به حفاظت، احیاء و بهره‌برداری اصولی از جنگلهای کشور و همچنین تهیه و تدوین طرحهای جنگلداری و جنگلکاری را داشته باشند. داوطلب این دوره باید در زمینه‌های زیست‌شناسی، ریاضی، زمین‌شناسی و اکولوژی قوی بوده برای کار در محیط‌های خارج از شهر آمادگی جسمی لازم را داشته باشد. دانشجویان در یک دوره آموزش چهارساله با گذراندن دروس عمومی، دروس علوم پایه، دروس اصلی منابع طبیعی و دروس تخصصی مربوط به جنگل از قبیل جنگل‌شناسی، جنگل‌داری، جاده‌سازی و بهره‌برداری از جنگل، اقتصاد و سیاست جنگل و غیره را به صورت علمی و عملی فرا خواهند گرفت. در سال آخر علاوه بر گذراندن امتحانات مربوط، تهیه و تدوین یک طرح جنگلداری برای یک منطقه جنگلی در یکی از نقاط کشور به عنوان پروژه کارشناسی ضروری است.

فارغ‌التحصیلان که به دریافت درجه مهندسی منابع طبیعی در رشته جنگلداری نایل می‌شوند از اطلاعات کافی فنی و مهندسی از یک طرف و علوم طبیعی و اقتصادی و اجتماعی مربوط به مناطق جنگلی از طرف دیگر برخوردار هستند و می‌توانند در حد مدیر یکی از واحدهای تولیدی جنگل در امر حفاظت، برنامه‌ریزی، اجرا و نظارت بر فرآیند تولید انجام وظیفه کنند. محل کار این افراد اکثراً در وزارت جهاد کشاورزی (سازمان جنگلها و مراتع کشور) و

موسسات تحقیقاتی مربوط خواهد بود. امکان ادامه تحصیل در رشته جنگلداری تا سطح کارشناسی ارشد و دکتری در داخل یا خارج از کشور وجود دارد.

۶۷- مهندسی منابع طبیعی - مرتع و آبخیزداری

هدف تربیت افرادی است که بتوانند در زمینه مرتع و چراگاههای طبیعی برنامه‌ریزی کنند، در اصلاح و احیا و بهره‌برداری اصولی از آنها نظارت کرده و طرف مشورت قرار گیرند، در جلوگیری از فرسایش آبی و فرسایش بادی و بیابان‌زدایی ارانه طریق و طراحی کنند، مدیریت حوزه‌های آبخیز سدها را بپذیرند و برای برنامه‌های حفاظت از آب و خاک تجربه کافی کسب نمایند. داوطلبان با توجه به ویژگی خاص رشته باید از تندرستی کامل و روحیه قوی برخوردار باشند و همچنین در زمینه‌های اکولوژی، علوم زمین، آمار و ریاضیات قوی باشند. فارغ‌التحصیلان با دارا بودن عنوان مهندس منابع طبیعی در رشته مرتع و آبخیزداری می‌توانند در سازمان جنگلها و مرتع، وزارت جهاد کشاورزی و موسسات تحقیقاتی کشاورزی و منابع طبیعی، وزارت نیرو و موسسات آموزشی مربوط مشغول خدمت شوند. امکان ادامه تحصیل تا سطح کارشناسی ارشد بیابان‌زدایی و دکتری مرتعداری کشور فراهم است. در پایان اشاره می‌نماید که سروکار داشتن با طبیعت و مواهب الهی و بهره‌گیری از زیبایی‌های خداداد موجود در طبیعت بر جذابیت این رشته می‌افزاید.

۶۸- مهندسی منابع طبیعی - علوم و صنایع چوب و کاغذ

هدف تربیت افرادی است که بتوانند در بخشهای مختلف مربوط به صنایع چوب و کاغذ و همچنین در زمینه‌های تحقیقاتی علوم چوب و فرآورده‌های چوبی به برنامه‌ریزی، مدیریت و مشاوره بپردازند. دانشجویان باید به محیط‌های صنعتی (کارخانجات) و مسائل آن و نیز به زمینه‌های تحقیقاتی و شناسایی چوبهای مختلف، کیفیت و کاربرد آنها در رابطه با نیازهای جامعه علاقه‌مند باشند.

فارغ‌التحصیلان این رشته با احراز عنوان مهندس منابع طبیعی در رشته علوم و صنایع چوب و کاغذ می‌توانند در وزارت جهاد کشاورزی (مجمع‌های چوب و کاغذ) و نیز در کارخانجات مختلف تولیدات چوبی و همچنین در بخشهای دانشگاهی و تحقیقاتی مشغول شوند. امکان ادامه تحصیل کارشناسان در سطح کارشناسی ارشد (فوق لیسانس) و دکتری در دانشگاههای داخل و خارج از کشور فراهم است.

۶۹- مهندسی منابع طبیعی - شیلات

هدف تربیت افرادی است که با علوم مختلف بیولوژی جانوری و گیاهی و اکولوژی دریایی به عنوان منابع و زیربنای شیلات آشنا گشته و به شناخت آبیان داخلی (آب شیرین) و دریایی و نحوه تکثیر و پرورش گونه‌های آبیان بپردازند و وسایل صید و صیادی و فرآورده‌های آبیان را بیاموزند طول دوره ۴ سال است که مستلزم گذراندن دروس عمومی، درس علوم پایه، دروس اصلی منابع طبیعی، دروس تخصصی و دروس انتخابی است فارغ‌التحصیلان با دارا شدن درجه مهندسی منابع طبیعی در رشته شیلات و محیط زیست می‌توانند در امور زیر مفید واقع شوند.

۱- افزایش اطلاعات و آگاهی‌های افراد نسبت به شیلات و کار آن

۲- رشد و پرورش، قدرت درک مفاهیم اساسی شیلات و آبیان و زیست‌گاههای آبی

۳- توسعه شایسته در کار برد مناسبترین روش برای حل مسایل و مشکلات شیلات کشور

۴- کسب مهارت در تهیه، اجرا و نظارت طرحهای پژوهشی کاربردی مربوط به شیلات و آبیان، فارغ‌التحصیلان این رشته می‌توانند به عنوان کارشناس در موسسات آموزشی و پژوهشی و در سازمان شیلات کشور و واحدهای تابعه به عنوان مسئول برنامه‌ها و پروژه‌ها خدمت کنند.

۷۰- کارشناسی مدیریت و کمیسر دریایی

هدف تربیت کارشناس مسائل اداری و پشتیبانی لجستیکی است. داوطلب باید به زندگی دریایی علاقه‌مند و از آمادگی جسمی و روحی (طبق گواهی بیمارستانهای نیروی دریایی) برخوردار باشد. دروس این رشته مربوط به علوم مدیریت، اقتصاد و امور مالی و حقوق است و دروس کارورزی و کارآموزی نیز وجود خواهد داشت. فارغ‌التحصیلان می‌توانند به عنوان کارشناس مدیریت، سازمان تحت نظارت خود را هدایت و مشکلات موجود را شناسایی و مرتفع کنند. نیروی دریایی و سازمانهای صنعتی و دولتی، مراکز جذب فارغ‌التحصیلان این دوره است. دانشجویان در حین تحصیل با سفرهای دریایی از کارآیی عملی تری نسبت به فارغ‌التحصیلان مشابه برخوردار بوده از بدو خدمت از مزایای مالی و رفاهی برخوردار خواهند شد. مدیریت امور تدارکاتی و سفارشات، مدیریت امور پرسنلی و کارگزینی و مدیریت امور مالی از جمله تواناییهای فارغ‌التحصیلان این رشته است. مجتمع دانشگاهی علوم دریایی نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در این رشته دانشجو می‌پذیرد.

۷۱- کارشناسی مدیریت ییسه (ییسه متمرکز): رجوع شود به گروه علوم انسانی (ردیف ۲۶)

۷۲- کارشناسی مدیریت امور بانکی (ییسه متمرکز): رجوع شود به گروه علوم انسانی (ردیف ۲۵)

۷۳- کارشناسی مددکاری اجتماعی

هدف تربیت افراد و تأمین نیروی انسانی متخصص و متعهد مورد نیاز جامعه در زمینه مددکاری اجتماعی است تا بتوانند علم و عمل را در رده‌های نوین حرفه‌ای مددکار اجتماعی با اصول، ارزشها و فلسفه آن در پیش منکب متعالی اسلام بکار گرفته و بر مسائل انسانی و اجتماعی و فرهنگی جامعه اسلامی ایران منطبق نموده و مراکز مددکاری و مشاوره را تقویت کنند.

فارغ‌التحصیلان این دوره دارای توانایی‌های ذیل خواهند بود.

- مددکاری فردی:

ارائه خدمات حرفه‌ای به افراد و خانواده‌ها تا روابط اجتماعی سالم‌تر و مؤثرتری را دارا شده و قادر باشند با بهره‌گیری از استعدادها، توانمندیها، امکانات درونی و بیرونی خود و جامعه به حداکثر رشد مادی و تعالی معنوی و رضامندی حاصل از آن دست یافته و بصورت مستقل و خودکفا و با کارآئی بیشتر به زندگی خویش ادامه دهند.

- مددکاری گروهی:

ارائه خدمات به افراد به منظور رشد استعدادها، ظرفیتها، بهره‌گیری از روابط و فعل و انفعالات گروهی است، اعضاء قادر شوند بر مسائل و مشکلات خود فائق آمده بنحو مطلوب‌تری از عهده وظایف و مسؤلیتهای فردی و اجتماعی خود برآیند.

-مددکار جامعه‌ای:

توسعه و تعمیم خدمات مددکاری اجتماعی در جوامع مختلف بمنظور تأمین نیازهای اجتماعی، فرهنگی و رفاهی از طریق بسیج نیروها و جلب مشارکتهای عمومی و بهره‌گیری از استعدادها و نیروهای موجود جامعه است.

۷۴- کارشناسی مدیریت: رجوع شود به گروه علوم انسانی (ردیف ۴۱ و ۴۲)

۷۵- مهندسی منابع طبیعی - محیط زیست

هدف از آموزش محیط زیست، توسعه آگاهی و درک دانشجویان پذیرفته شده در این دوره به فرآیند و ارتباطات داخلی در محیطهای طبیعی و مصنوعی به صورتی که به ارزش‌ها و نظریات، انگیزه‌ها و تمهیدات خود نسبت به حمایت و حفاظت از محیط زیست جامعه عمل ببوشانند و بتوانند اقداماتی برای حل مسائل محیط زیست و بهبود کیفیت زندگی بعمل آورند.

دانشجویان در این دوره اطلاعات کافی در زمینه علوم پایه، دانش پایه در باره مسائل محیط زیست، مدیریت منابع طبیعی، مسائل آلودگیهای محیط زیست، توسعه و اثرات آن بر محیط زیست کسب می‌کنند.

طول دوره کارشناسی محیط زیست بطور متوسط ۴ سال و حداکثر ۶ سال است و در مجموع حدود ۱۴۵ واحد درسی گذرانده می‌شود.

فارغ‌التحصیلان این رشته، اطلاعات، علائق و آگاهیهای خود نسبت به محیط زیست و مسائل آن در سطح جهان و به ویژه محیط زیست کشور را افزایش می‌دهند، قدرت درک مفاهیم اساسی محیط زیست و محتوای علمی آنها را رشد و پرورش می‌دهند و در تهیه و اجرا و نظارت طرحهای پژوهشی کاربردی مربوط به محیط زیست مهارت لازم را کسب می‌کنند.

۷۶- مدیریت و بازرگانی دریایی

هدف از ایجاد دوره کارشناسی رشته مدیریت و بازرگانی دریایی، تربیت کارشناس بازرگانی دریایی برای خدمت در ارگانهای دریایی، حمل و نقلی، تجارت خارجی و برنامه‌ریزی کلان جمهوری اسلامی و دیگر شرکتهای و مؤسسات خصوصی و دولتی مرتبط با امور مدیریت بازرگانی دریایی کشور می‌باشد. نقش و توانایی: فارغ‌التحصیلان رشته مدیریت و بازرگانی دریایی می‌توانند در قسمتهای زیر ارگانهای دریایی انجام وظیفه نمایند:

- پرسنلی و کارگزینی، تدارکات، بازرگانی کشتیها، عملیات بنادر و کشتیرانها، مالی و اداری بنادر و کشتیرانها، گمرکات و ارگانهای مرتبط، حمل و نقل و جابجایی کالا در بنادر و پایانه‌های گمرکات مرزی و داخلی و مناطق ویژه تجاری.

۷۷- معارف اسلامی و اقتصاد، حقوق، علوم سیاسی، مدیریت و الهیات

رشته‌های مذکور پنج رشته‌ای است که تنها در دانشگاه امام صادق دایر بوده و دانشجوی مرد می‌پذیرد. دانشجویان پس از پایان تحصیلات در این دانشگاه حائز مدرک کارشناسی ارشد پیوسته در رشته‌های معارف اسلامی و اقتصاد، معارف اسلامی و حقوق، معارف اسلامی و علوم سیاسی، معارف اسلامی و الهیات یا معارف اسلامی و مدیریت خواهد شد. دانشجویان در هر یک از این رشته‌ها علاوه بر گذراندن دروس تخصصی که همان دروس سایر دانشگاهها در رشته‌های اقتصاد، مدیریت، حقوق، علوم سیاسی و الهیات است خود مطابق واحدهای مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد بیش از ۸۰ واحد درسی در فقه، اصول، تفسیر، تاریخ اسلام، منطق و اصول عقاید خواهد گذرانید. به‌علاوه با مطالعه ۲۹ واحد در زبان هریبی (شامل مکالمه و صرف و نحو) و نیز ۱۸ واحد در زبان خارجی (انگلیسی یا فرانسه) توانایی تکلم، نگارش و تحقیق به دو زبان هریبی و انگلیسی (یا فرانسه) را بدست می‌آورند. لازم به ذکر است که دانشجویان پس از اتمام دوره کارشناسی چنانچه دارای معدل کل ۷۵ از ۱۰۰ (معدل ۱۵ از ۲۰) باشند، می‌توانند مستقیماً وارد دوره کارشناسی ارشد شوند. دانشگاه امام صادق (ع) تنها دانشگاهی است که مدرک کارشناسی ارشد پیوسته را با اوصاف نامبرده در رشته‌های فوق‌الذکر به فارغ‌التحصیلان خود اعطا می‌کند.

۷۸- کاردانی هوشبری

هدف تربیت افراد کارآمدی است که هر ۳ یا ۴ نفر آنها بتوانند به عنوان دستیار یک متخصص بیهوشی (هوشبری) در یک بخش هوشبری انجام وظیفه کنند. طول دوره حداقل ۲ سال است. دروس به صورت نظری، عملی و کارآموزی بیمارستانها و کارآموزی در حرسه است. فارغ‌التحصیلان تواناییهای زیر را دارند:

- شناسایی دستگاههای اندازه‌گیری گازهای خون و سایر وسایل آزمایشگاهی مربوط به رشته بیهوشی و تنظیم و کاربرد آنها. - شناسایی دستگاههای مختلف بیهوشی در اتاق عمل و استریلیزاسیون آنها. - بیهوش ساختن بیمار زیر نظر متخصص و مراقبتهای قلبی و تنفسی و بیدار کردن او در پایان عمل. - دره‌شناسی، احیای قلبی، ریوی و انجام دادن بی‌حسی‌های ناحیه‌ای و غیره در موارد کلینیکی. - پرستاری به روش علمی و مراقبت از بیماران بدحال. امکان ادامه تحصیل طی ضوابطی در دوره کارشناسی تاپیوسته پرستاری، فراهم است.

۷۹- هوانوردی (خلبانانی) - مراقبت پرواز - تعمیر و نگهداری هواپیما و ناوبری

هدف تربیت خلبانانی آشنا به زمینه‌های مختلف پروازی، مدیریت پروازی، بررسی، تجزیه و تحلیل عملیات پروازی، راه‌اندازی تجهیزات پروازی موجود (مثل سیستمهای آنددی و پدافندی، سیستمهای ناوبری هوایی و ...) در سازمانهای مختلف کشوری و لشگری است.

فارغ‌التحصیلان این دوره جذب سازمانهای مختلفی از قبیل سازمان هواپیمایی کشوری، هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران، ارتش جمهوری اسلامی ایران، هواپیمایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، وزارت جهاد کشاورزی و ... خواهند شد و تواناییهای زیر را دارا می‌شوند:

تأمین آموزش مورد نیاز خدماتی بازرگانی، مدیریت در کلیه فعالیتهای پروازی در زمینه‌های عملیات پروازی، ساخت، گسترش بهسازی، نوین‌سازی

سیستمهای پروازی و طیره، تهیه و تدوین طرحها، خط مشی ها، دستورالعملهای مورد نیاز در جهت توسعه و جایگزینی سیستمهای پروازی. داوطلبان باید در دروس فیزیک، ریاضیات و زبان خارجه قوی و از سلامت کامل جسمانی و روانی برخوردار باشند. طول متوسط دوره ۲ سال است و دروس آن شامل دروس عمومی، پایه، اصلی و تخصصی، کارگاهی و کارآموزی است. از جمله دروس تخصصی این دوره آتروپنایمیک، دینامیک پرواز، آشنایی با پرواز (نظری و عملی)، پرواز مقدماتی (نظری، عملی) ساختمان هواپیما و هوشناسی (نظری و عملی) است.

ج- رشته های تحصیلی گروه آزمایشی علوم انسانی:

۱- کارشناسی زبان و ادبیات فارسی

هدف تربیت کارشناسانی است که با فراگیری جنبه های مختلف آثار نظم و نثر فارسی و بهره گیری از آنها در بخشهای علمی و فرهنگی، در ارتقاء آنها بکوشند. داوطلب باید از سلامت جسمی و روحی و حافظه نسبتاً خوب و قدرت شنوایی کافی برخوردار باشد. فارغ التحصیلان می توانند به استخدام وزارت آموزش و پرورش و سازمانهای چون صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، موسسات مطبوعاتی و پژوهشی، سازمانهای مختلف نشر و چاپ درآیند و یا به تحقیقات آزاد و کار تالیف و ترجمه بپردازند. دروس دوره شامل دروس عمومی، دروس پایه و دروس تخصصی است. امکان ادامه تحصیل تا بالاترین مدارج علمی در داخل کشور وجود دارد.

۲- کارشناسی دبیری زبان و ادبیات فارسی

هدف تربیت افراد متمهد، متخصص و علاقه مند به شغل دبیری در همین رشته است. فارغ التحصیلان با استخدام در وزارت آموزش و پرورش به شغل مقدس دبیری اشتغال می ورزند. داوطلبان باید به شغل معلمی علاقه مند بوده مسولیتها و ویژگیهای آنرا لمس کنند و از جوانب آن آگاه و دارای شرایط جسمی و روحی لازم باشند. دانشجویان این دوره علاوه بر گذراندن عمده ترین دروس دوره زبان و ادبیات فارسی، تعدادی واحد در زمینه های تعلیم و تربیت نیز برای فراگیری فنون و روشهای آموزشی و تربیتی خواهند گذراند.

۳- کارشناسی الهیات و معارف اسلامی (۵ گزایش)

این رشته به منظور تامین چهار هدف اساسی در جمهوری اسلامی ایران تشکیل می شود:

- ۱) تربیت دبیران تعلیمات دینی.
- ۲) ایجاد زمینه برای تربیت استادان علوم و معارف اسلامی و مریدان اسلامی مورد نیاز دانشگاهها و موسسات آموزش عالی.
- ۳) فراهم آوردن امکانات کسب معلومات با شیوه دانشگاهی برای علاقه مندان که مجال و امکانات لازم را برای ادامه تحصیل در حوزه های علمیه ندارند.
- ۴) تربیت محقق در علوم و معارف اسلامی از طریق دوره دکتری.

علاوه بر آن، فارغ التحصیلان می توانند بعضی از نیازهای دیگر جمهوری اسلامی را چون رایزنی فرهنگی در سفارتخانه های جمهوری اسلامی، تبلیغات اسلامی و سیاسی از طریق وزارت ارشاد اسلامی در خارج از کشور برآورده سازند. دروس دوره مشتمل است بر: علوم قرآنی، علم حدیث، عرفان و اخلاق اسلامی، کلام و مذاهب اسلامی، تاریخ و تمدن اسلامی، فقه، اصول فلسفه و حکمت اسلامی، ادیان. فارغ التحصیلان در همه رشته های اصلی علوم و معارف اسلامی به یک سلسله معلومات بنیادی و کلیدی دست یابند دیدنی جامع نسبت به ابعاد گوناگون اسلام خواهند یافت که براساس اهداف فوق نقشی موثر در جامعه ایجاد کنند. ضمناً در یکی از شاخه های پنجگانه تخصص مختصری در حد دوره کارشناسی پیدا خواهند کرد.

۴- کارشناسی دبیری الهیات و معارف اسلامی

هدف تربیت افراد متمهد، متخصص و علاقه مند به شغل دبیری در همین رشته است. فارغ التحصیلان با استخدام در وزارت آموزش و پرورش به شغل مقدس دبیری اشتغال می ورزند. داوطلبان باید به شغل معلمی علاقه مند بوده، مسولیتها و ویژگیهای آنرا لمس کنند و از جوانب آن آگاه باشند و دارای شرایط جسمی و روحی لازم باشند. دانشجویان علاوه بر گذراندن عمده ترین دروس دوره الهیات و معارف اسلامی، تعدادی واحد در زمینه های تعلیم و تربیت نیز جهت فراگیری فنون و روشهای آموزشی تربیتی خواهند گذراند. فارغ التحصیلان اغلب کارآیی فارغ التحصیلان رشته الهیات و معارف اسلامی را نیز دارند.

۵- کارشناسی زبان و ادبیات عرب

هدف تربیت افرادی است که بتوانند نیازهای وزارتخانه ها، موسسات دولتی وابسته به دولت و سازمانهای خصوصی را به زبان عربی برآورند. طول متوسط دوره ۲ سال است. با توجه به گسترش روابط ایران با کشورهای اسلامی و عربی و نیاز به تحقیق و تتبع در معارف اسلامی و همچنین نیاز به مترجم زبان عربی اهمیت این رشته کاملاً روشن می گردد. داوطلب باید علاوه بر علاقه و استعداد از حافظه قوی نیز برخوردار باشد. فارغ التحصیلان می توانند در برخی وزارتخانه ها (نظیر وزارت امور خارجه) و برخی سازمانها (نظیر اوقاف) و نیز در کتابخانه ها، شرکتها و رسانه های گروهی استخدام شوند. امکان ادامه تحصیل تا سطح دکتری در کشور وجود دارد.

۶- کارشناسی دبیری زبان و ادبیات عرب

هدف تربیت دبیر عربی برای تدریس در این رشته است. طول متوسط دوره ۲ سال و دروس نظری است. فارغ التحصیلان می توانند با قدرت علمی در همه دوره های دبیرستان تدریس کنند و با استخدام در وزارت آموزش و پرورش مشغول کار شوند. داوطلب باید به شغل معلمی علاقه مند و مسولیتهای آنرا لمس

کرده، از جوانب آن آگاه و شرایط جسمی و روحی لازم را دارا باشد. گذراندن تمدادی واحدهای تربیتی علاوه بر واحدهای کارشناسی آزاد این رشته برای دانشجویان جهت آشنایی با روشها و اصول آموزشی و تربیتی ضروری است.

۷- کارشناسی امور گمرکی

هدف این دوره تربیت افراد از طریق آموختن مهارتهای لازم به منظور اجرای صحیح وظایف محوله در جهت نیل به اهداف دولت اسلامی در زمینه سیاستهای مالی و مبادلات بین‌المللی از طریق اجرای قانون امور گمرکی و آیین‌نامه‌های اجرایی و مقررات صادرات و واردات است. با توجه به نقش حساس گمرک در تحقق سیاستهای مالی و اقتصادی کشور و اعمال هر چه مطلوبتر سیاستهای مبادلات و بازرگانی خارجی و حمایت از صنایع و تولیدات داخلی و کنترل مرزهای اقتصادی لازم است، نیروی انسانی متخصص تربیت شود، تا پاسخگوی نیازهای گمرکی ایران باشد.

فارغ‌التحصیلان این دوره می‌توانند فعالیتهای زیر را انجام دهند:

- تجزیه و تحلیل مسایل تخصصی گمرکی با توجه به سیاستهای مالی، اقتصادی و بازرگانی خارجی و ارائه طرحهای موثر و مفید.
- ارائه خدمات مطلوب و ارزنده در مشاغل تخصصی گمرک از قبیل، ارزیاب گمرک، کارشناس امور گمرکی - مدیر امور گمرکی و ...
- سرپرستی کلی امور گمرکی، موسسات بازرگانی، صنعتی و خدماتی در بخش‌های خصوصی و عمومی.

۸- کاردانی امور گمرکی

هدف آموزش و تربیت افرادی است که پس از طی یک دوره آموزشی دو ساله ضمن تامین نیازهای فعلی گمرک ایران بتوانند قسمتی از نیروی انسانی مورد نیاز بخش دولتی و خصوصی به ویژه در رابطه با اجرای قانون امور گمرکی و آیین‌نامه اجرایی آن، مقررات صادرات و واردات و دیگر قوانین و مقررات مرتبط به گمرک را تامین کنند. طول دوره دو سال است. گذراندن چند واحد دروس پیش‌دانشگاهی نیز الزامی است. همچنین در طول تحصیل دوره‌های کارآموزی نیز زیر نظر مدرسان مرکز آموزش عالی امور اقتصادی و دارایی در واحدهای گمرکی وجود خواهد داشت. دروس به صورت عمومی، پایه و اختصاصی است. فارغ‌التحصیلان قادر به فعالیتهای زیر خواهند بود:

- ۱) ارائه خدمت مفید و موثر در مشاغل تخصصی یافته در رشته‌های شغلی ارزیاب گمرک، مدیر امور گمرکی، کارشناس امور گمرکی (در صورت کسب تجارب و شرایط احراز) و سایر امور فنی و اجرایی گمرک ایران.
- ۲) انجام امور گمرکی موسسات بازرگانی و صنعتی بخش‌های خصوصی و عمومی و اشتغال در آنها.

۹- کاردانی امور بانکی

هدف آموزش و تربیت افرادی است که به‌طور رسمی عهده‌دار مسوولیت‌هایی در شبکه بانکی شده، قسمتی از نیاز آنها را در زمینه امور محوله تامین کنند. طول دوره ۲ سال است. دروس به صورت عمومی، پایه و تخصصی ارائه می‌شود. بعضی دروس تخصصی دوره عبارت است از: اصول بانکداری، حسابداری داخلی بانکها، حقوق بازرگانی، فارغ‌التحصیلان قادر به انجام فعالیتهای زیر خواهند بود:

انجام کلیه امور حسابداری شعب واحدهای بانکی - اداره امور مربوط به باجه‌داری، امور مشتریان، دریافت و طبقه‌بندی آمار و اطلاعات، اشتغال به کارهای عمومی در اداره مرکزی بانکها، سرپرستی و اداره یا معاونت بعضی واحدهای ستادی و شعب بانکها.

۱۰- کاردانی امور دولتی

هدف تربیت افرادی است که با بدست آوردن صلاحیت‌های علمی، تخصصی، اخلاقی نیازهای سازمانها و ارگانهای دولتی را برآورده سازند متوسط طول دوره ۲ سال می‌باشد. فارغ‌التحصیلان این دوره قادر خواهند بود در امور اداری، پرسنلی و دفتری در سازمانها و موسسات دولتی انجام وظیفه نمایند.

۱۱- کارشناسی باستانشناسی

هدف تربیت کارشناسانی است که با بازمانده‌های اقوام دورانهای مختلف گذشته، عقاید، رسوم و عادات گوناگون آنان آشنا شوند. داوطلب باید ذوق و علاقه به کارهای هنری را توأم با استقامت، دقت و ظرافت داشته باشد. طول متوسط دوره ۲ سال است و فارغ‌التحصیلان با عنوان کارشناس در پژوهشهای علمی و کاوشهای باستانی به کار می‌پردازند. بعضی از مراکز استخدام این کارشناسان بدین شرح است: سازمانهای جغرافیایی، نقشه‌برداری، معماری و شهرسازی و نگهداری بناهای تاریخی.

۱۲- کارشناسی بیمه اکو

اطلاعات کلی - رشد سریع بیمه به عنوان یکی از وسایل حمایت و کمکی فعالیتهای اقتصادی متنوع و وسیع احساس احتیاج به وجود کارشناسان بیمه را که کاملاً تحصیل کرده و آموزش دیده در اقتصاد و جنبه‌های مدیریت حرفه‌ای آن باشند، بارز و آشکار می‌سازد. این احساس نیاز بین‌المللی و آگاهی حاصل از آن است که به دانشکده بین‌المللی بیمه، هم‌دوره‌بخشیده و آن را تجربه منحصر به فردی ساخته که تا کنون نظیری در خاورمیانه و کشورهای قاره آسیا نداشته است.

هدفها - دانشکده از تأیید و تصویب شورای دبیران اکو برخوردار است و طبق تصویب نامه‌ای به امضای مقام وزارت علوم، تحقیقات و فناوری این مدرسه با دانشگاه علامه طباطبائی ائتلاف دارد و دانشجویان کشورهای عضو ایران، پاکستان و ترکیه را می‌پذیرد و خدمات خود را در اختیار کشورهای دیگر نیز می‌گذارد. به همین دلایل زبان انگلیسی به عنوان زبان آموزشی اختیار شده است تا دانشجویان کشورهای دیگر نیز بتوانند از برنامه‌های آن بهره‌گیرند. به همین مناسبت بیمه بین‌المللی اکو اهداف زیر را در نظر گرفته است:

- ۱) ایجاد محیط مجهز و مناسب متضمن تسهیلات آموزشی با استاندارد بالا.
- ۲) تربیت کارشناسانی در رشته بیمه تا در رفاه کشورهای عضو در حد اعلای قدرت و توانایی کوشش کنند.

- ۳) ایجاد طرق و وسایل برای آموزش و پژوهش در زمینه‌های مختلف بیمه و جنبه‌های قانونی و اقتصادی وابسته به آن.
 ۴) توسعه همکاری از طریق آموزش و پژوهش در زمینه بیمه یا موضوعهای وابسته به آن با تاکید خاص بر کشورهای عضو اگو.

۱۳- کارشناسی تربیت مربی عقیدتی-سیاسی

هدف تربیت کارشناسان متمهد، متخصص و علاقه‌مندی است که بتوانند نیروهای رزمنده، سپاه و بسیج را تحت تعلیمات تربیتی، عقیدتی-سیاسی قرار دهند. طول دوره ۴ سال تحصیلی (۸ ترم) است و دروس آن به صورت عمومی، مشترک و گرایشهای عقیدتی و سیاسی است. بعضی دروس دوره در دو گرایش عبارت است از: منطق، علوم قرآنی، تفسیر، فقه و احکام و دانش سیاسی.

۱۴- کارشناسی تاریخ

هدف تربیت کارشناسانی است که بر احوال و سرگذشت اقوام و ملل جهان براساس شناخت اسناد و مدارک تاریخی آگاهی علمی داشته باشند. داوطلب باید علاوه بر علاقه از قدرت تفکر و استنباط قوی نیز برخوردار باشد. دروس این دوره مشتمل است بر: عمومی، پایه، اصلی و تخصصی. بعضی دروس تخصصی عبارت است از: تاریخ عمومی ایران پیش و بعد از اسلام، تاریخ اسلام و کشورهای اسلامی، نهضت‌های عمومی، دانشجویان پاره‌انمایی سرپرستان گروه‌های مربوط می‌توانند دروس تخصصی خود را از گروه‌های علوم اجتماعی، سیاسی، جغرافیا، باستانشناسی و ادبیات فارسی نیز انتخاب کنند. عمده‌ترین مراکز جذب فارغ‌التحصیلان این دوره را وزارت امور خارجه، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت آموزش و پرورش سازمان موزه‌ها، مراکز اسناد علمی، صدا و سیما، روزنامه‌ها و مجلات و مراکز طبع و نشر کتاب و مانند آنها و دانشگاهها و موسسات آموزش عالی (در صورت ادامه تحصیل) تشکیل می‌دهند. ادامه تحصیل در این رشته تا سطح کارشناسی ارشد و دکتری در داخل و خارج از کشور وجود دارد.

۱۵- کارشناسی دبیری تاریخ

هدف تربیت افراد متمهد، متخصص و علاقه‌مند به تدریس تاریخ است. فارغ‌التحصیلان این دوره با استخدام در وزارت آموزش و پرورش به شغل مقدس دبیری اشتغال می‌ورزند. داوطلب باید به شغل معلمی علاقه‌مند بوده، مسولیتها و ویژگیهای آن را دریافته، از اهمیت کار آگاه و دارای شرایط جسمی و روحی لازم باشد. دانشجویان علاوه بر گذراندن عمده‌ترین دروس دوره تاریخ، برای فراگیری فنون و روشهای آموزش و تربیتی تعدادی واحد هم در زمینه‌های تعلیم و تربیت خواهند گذراند. ۳۸ واحد دروس تعلیم و تربیت دوره به جای دروس پایه ارائه می‌شود.

۱۶- کارشناسی تربیت بدنی و علوم ورزشی

هدف دوره تربیت و آماده سازی افرادی است که بتوانند از طریق رشد و تکامل دادن ابعاد مختلف نیروی انسانی، سطح تعلیم، تزکیه، تهذیب تربیت و پرورش جسم و نفس انسانی را بالا ببرند. فارغ‌التحصیلان این دوره در امور زیر توانا خواهند بود:

- ۱) تعلیم ورزش، بازی و تربیت بدنی در سطح کودکان، دبستان، مدرسه راهنمایی باشگاههای ورزشی دولتی، خصوصی پارکها.
- ۲) اداره امور و اعمال مدیریت صحیح در بخش تربیت بدنی و ورزش کشور.
- ۳) آمادگی ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر.

با توجه به نیاز آموزش و پرورش، سازمان تربیت بدنی، فدراسیونهای ورزشی به مربیان ورزش و مدیران تربیت بدنی کار آزموده و متمهد به منظور برنامه‌ریزیهای لازم و انجام بهتر امور و فعالیت‌ها اهمیت و ضرورت این رشته آشکار می‌شود.

۱۷- کارشناسی دبیری تربیت بدنی و علوم ورزشی

هدف تربیت دبیران متمهد و کارشناس در تربیت بدنی است که بتوانند برنامه‌های مربوط را در مقاطع مختلف تحصیل آموزش و پرورش و سازمانها و نهادها به نحو احسن انجام دهند. داوطلب باید علاوه بر علاقه فردی حداقل تواناییهای جسمی را نیز دارا باشد. لذا علاوه بر آزمون کتبی آزمون آمادگی جسمانی نیز به عمل خواهد آمد. طول دوره کارشناسی ۴ سال است و واحدهای درسی به صورت دروس عمومی، علوم تربیتی، علوم پایه، دروس اصلی و تخصصی است. تعدادی از واحدهای مذکور عملی و بقیه به صورت نظری ارائه می‌شود. با توجه به نیازی که در حال حاضر به معلمان و مربیان تربیت بدنی در سطح کشور وجود دارد فارغ‌التحصیلان عمدتاً جذب بازار کار می‌شوند. امکان ادامه تحصیل تا سطح کارشناسی ارشد و مدارج بالاتر در داخل و خارج از کشور وجود دارد.

۱۸- کارشناسی تربیت معلم قرآن-کارشناسی علوم قرآن مجید

دانشجویان دوره کارشناسی تربیت معلم قرآن کریم طی این دوره برحسب استعدادهای و علاقه خود یک سلسله معلومات کاربردی، بنیادی و کلیدی را به دست می‌آورند و پس از آن با معلومات تخصصی نسبی که کسب نموده‌اند خواهند توانست علاوه بر شرکت در دوره‌های بالاتر، از این رهگذر کمبودهای موجود در زمینه تدریس معارف و مفاهیم علوم قرآنی را در جامعه و اکثر مؤسسات و سازمانها مخصوصاً آموزش و پرورش تامین نمایند.

دوره کارشناسی علوم قرآنی در چهار رشته ۱- تفسیر قرآن مجید ۲- تربیت معلم قرآن ۳- علوم قرآنی ۴- فنون قرآنی، تلاوت و کتابت قرآن مجید با هدف ترویج و گسترش فرهنگ قرآنی به فعالیت آموزشی و پژوهشی می‌پردازد. این دوره با مجوز وزارت علوم، تحقیقات و فناوری توسط سازمان اوقاف و امور خیریه در شهرهای (تهران، قم، مشهد، مراغه، کرمانشاه، شاهرود، شیراز، ملایر، خوی، آمل، میبد و زاهدان) ایجاد شده است.

۱۹- کارشناسی جغرافیا (۳ گرایش)

رشته جغرافیا در مفهوم علمی خود عبارت از شناخت محیط طبیعی و انسانی در پهنه زمین، که مناسبات و روابط قیامین انسان و محیط را در تبیین پدیده‌های مکانی مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد تا بربنای این شناخت و طبقه‌بندی علمی آن توانایی انسان را در بهبود شرایط محیط تکامل

بخشد. رشته جغرافیا در گرایشهای جغرافیای طبیعی، جغرافیای انسانی اقتصادی، جغرافیا و برنامه ریزی شهری (و نیز دبیری جغرافیا که ذیلاً توضیح داده خواهد شد) ارائه میشود. واحدهای دوره کارشناسی جغرافیا در شاخه های طبیعی و انسانی حدود ۳-۴ عملی و ۱ تئوری و نظری است. فارغ التحصیلان این رشته می توانند در ارگانهای مانند ارتش، وزارت کشور، شهرداریها، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، جهاد کشاورزی و سازمانهای مختلف دیگر مشغول شوند. ادامه تحصیل در دو شاخه جغرافیای طبیعی و انسانی تا سطح کارشناسی ارشد و دکتری در دانشگاههای داخل و تا سطح بالاتر در کلیه گرایشها در خارج از کشور وجود دارد.

نظر دانشجوی: داوطلب ورود به این دوره باید علاقه مند به طبیعت و محیط های طبیعی بوده، حتی المقدور دیپلمه ریاضی و فیزیک و یا تجربی باشد.

۲۰- کارشناسی دبیری جغرافیا

هدف تربیت افراد متعهد، متخصصی و علاقه مند به شغل دبیری برای تدریس دروس جغرافیا است. فارغ التحصیلان با استخدام در وزارت آموزش و پرورش به شغل مقدس دبیری اشتغال می ورزند. داوطلبان باید به شغل معلمی علاقه مند بوده، مسولیتها و ویژگیهای آنرا لمس کنند و از جوانب کار آگاه بوده، شرایط جسمی و روحی لازم را دارا باشند. دانشجویان علاوه بر دوره جغرافیا، تعدادی واحد در زمینه های تعلیم و تربیت نیز برای فراگیری فنون و روشهای آموزشی و تربیتی خواهند گذراند.

۲۱- کارشناسی حقوق

هدف تربیت کارشناسانی است که بتوانند در مشاغل چون قضا، وکالت، سردفتری اسناد رسمی، کارشناسی حقوق انجام وظیفه کنند. داوطلب باید دارای قوه استدلال و استدلال بوده با ادبیات فارسی و عربی به اندازه کافی آشنا باشد. بعضی دروس دوره عبارت است از: مباحث حقوق مدنی، حقوق اساسی، حقوق تجارت، حقوق جزا، حقوق بین الملل، حقوق کار و حقوق تطبیقی. دانشجویان علاوه بر دروس حقوقی مذکور با دروسی مانند جامعه شناسی، اقتصاد، مالیه، پزشکی قانونی، جرم شناسی نیز آشنا می شوند. فارغ التحصیلان با آشنایی به مباحث فوق الذکر و مباحث مشابه دیگر از عهده کارهای مشاوره حقوقی برمی آیند و می توانند در وزارتخانه ها و دستگاههای دولتی و خصوصی به کار اشتغال ورزند. امکان ادامه تحصیل تا سطح کارشناسی ارشد در داخل و تا سطح بالاتر در داخل یا خارج از کشور فراهم است.

۲۲- کارشناسی حسابداری

هدف آموزش و تربیت متخصصان و کارشناسان حسابداری و حسابرسی است. رشته حسابداری را برحسب مشاغل که فارغ التحصیلان آن در بازار کار عهده دار می شوند به سه حوزه حسابداری عمومی (حسابرسی)، حسابداری خصوصی و حسابداری دولتی تقسیم می کنند. برای هر یک از حوزه ها اطلاعات و معلومات مشابهی مورد نیاز است. فارغ التحصیلان دوره کارشناسی رشته حسابداری می توانند مشاغل از قبیل تصدی امور حسابداری در موسسات بازرگانی، بانکها و واحدهای تولیدی و صنعتی، تصدی امور حسابداری در موسسات دولتی و شهرداریها، اشتغال به حسابرسی را عهده دار شده و پس از کسب تجربه کافی در سمتهای مدیریت مالی و حسابرسی انجام وظیفه کنند. امکان ادامه تحصیل تا دوره کارشناسی ارشد در داخل و در مدارج بالاتر در داخل یا خارج از کشور وجود دارد.

۲۳- کارشناسی حسابداری

هدف تربیت افرادی است که پس از یک دوره آموزش دو ساله وارد بازار کار شده قسمتی از نیازهای کشور را در زمینه امور مالی و حسابداری مرتفع سازند. بعضی دروس اصلی دوره عبارت است از: اصول حسابداری، حسابداری صنعتی، حسابرسی، حسابداری دولتی. فارغ التحصیلان این دوره تواناییهای زیر را خواهند داشت:

- تمهید امور حسابداری در موسسات کوچک بازرگانی و صنعتی. - اجرای کارهای «دقترنویسی، جمع آوری و طبقه بندی اطلاعات مالی حسابداری در موسسات بزرگ تجاری و صنعتی زیر نظر سرپرستان. - اشتغال به کار در موسسات حسابرسی. دروس این رشته به صورت عمومی، پایه و اصلی است و ۲ ماه نیز کارآموزی دارد. ادامه تحصیل در این رشته به صورت تاپوسته وجود ندارد.

۲۴- کارشناسی روانشناسی (گرایش)

هدف تربیت افرادی است که مفاهیم اصول نظری و عملی روشهای پژوهش در علم روانشناسی را فرا گرفته، حداقل مهارتهای حرفه ای را در یکی از گرایشهای: روانشناسی کودکان استثنایی و روانشناسی بالینی و روانشناسی عمومی، روانشناسی صنعتی و سازمانی بدست آورند. طول متوسط دوره در هر گرایش ۲ سال است. فارغ التحصیلان گرایش روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی تا حدی می توانند کودکان استثنایی را تشخیص داده، به آموزش و بازپروری آنان بپردازند و فارغ التحصیلان گرایشهای روانشناسی بالینی و روانشناسی عمومی می توانند فعالیتها و مقدماتی را تحت نظر متخصص در زمینه های تشخیص و درمان اختلالات روانی در موسسات عمومی و روانی و کلینیک های روانپزشکی و سایر مراکز شبیه آن عهده دار شوند. و یا تدریس روانشناسی عمومی را در آموزش و پرورش به عهده گیرند و یا به عنوان روانشناس مدرسه در مدارس راهنمایی و ابتدایی همکاری کنند.

۲۵- کارشناسی روابط سیاسی

این دوره با اهداف زیر تاسیس شده است.

- تربیت کادر سیاسی متخصص و متعهد به مکتب والای اسلام برای انجام وظیفه در سازمان مرکزی وزارت امور خارجه و یا نمایندگی های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور و دیگر نهادهای بین المللی. - تهیه متون تحقیقاتی و اطلاعاتی در زمینه تحولات سیاسی جهان و روابط بین المللی. - تقذیه وزارت امور خارجه و نهادهای تابعه با فرهنگ و سیاست خارجی جوامع مختلف بین المللی. طول دوره ۲ سال است و دانشجویان ۲۴ هفته کارآموزی در داخل یا

خارج کشور خواهند داشت. داوطلب باید به زبان انگلیسی و یکی دیگر از زبانهای خارجی آشنایی داشته باشد (برای دانشجویان در این زمینه کلاسهای نیز تشکیل خواهد شد). فارغ التحصیلان می‌توانند در کادر وزارت امور خارجه و نمایندگیهای جمهوری اسلامی ایران در خارج یا سایر نهادهای بین‌المللی، انجام وظیفه کرده، اهداف وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران را تحقق بخشند. دروس به صورت پایه، اصلی، تخصصی و کارورزی و رساله است. بعضی دروس اصلی عبارت است از تاریخ عقاید سیاسی در غرب و شرق، جغرافیای سیاسی، اصول روابط بین‌الملل، حقوق بین‌المللی عمومی.

۲۶- کارشناسی علوم سیاسی

هدف تربیت کارشناس امور سیاسی و ایجاد زمینه برای پرورش پژوهشگر در علم سیاست است، داوطلب باید از ذهنی فعال و اخلاق و حافظه‌ای قوی و علاقه و استعداد فراوان برخوردار باشد. طول متوسط دوره ۴ سال و شامل دروس نظری است فارغ التحصیلان که ضمن تحصیل با پدیده‌های سیاسی، نهضت‌های انقلابی، اشکال مختلف دولت و حکومت، کشور روابط و پدیده‌های سیاسی و علل پیدایش آنها، اداره جامعه کشوری، روابط بین‌المللی و نظایر آنها آشنا شده‌اند می‌توانند در ارگانهای اجرایی کشور از جمله وزارتخانه‌های امور خارجه کشور، آموزش و پرورش و دیگر سازمانهای علاقه‌مند به تحقیق و حل مسائل مربوط اشتغال ورزند.

۲۷- کارشناسی علوم اجتماعی (گرایش)

هدف بالا بردن سطح آگاهیهای اجتماعی و تربیت متخصصان علوم اجتماعی است که پاسخگوی نیاز مراکز مختلف آموزشی، پژوهشی و خدماتی (تعمیراتی، فرهنگی، اداری، اجتماعی) باشند. این دوره در پنج گرایش ارائه می‌شود که عبارت است از پژوهشگری علوم اجتماعی، تعاون و رفاه اجتماعی، برنامه‌ریزی اجتماعی، خدمات اجتماعی و مردم شناسی. طول متوسط دوره هر گرایش ۴ سال است. فارغ التحصیلان می‌توانند در گرایش "پژوهشگر علوم اجتماعی" به عنوان محقق در سازمانهای تحقیقاتی و سازمان برنامه و توسعه تحقیقات اجتماعی گرایش "تعاون و رفاه اجتماعی"، به عنوان "تعاون گر برای اشتغال در بخش تعمیراتی" در گرایش "برنامه‌ریزی اجتماعی" به عنوان متخصص برنامه‌ریزی در مراکز نظیر وزارت برنامه و بودجه و در گرایش "خدمات اجتماعی" به عنوان مددکار اجتماعی در ارگانهای نظیر هلال احمر، زندانها، بنیاد شهید و در گرایش "مردم شناسی" که موضوع مطالعه نهادهای انسانی در جوامع مختلف است به عنوان پژوهشگر در اکثر وزارتخانه‌ها اشتغال ورزند.

۲۸- کارشناسی علوم ارتباطات اجتماعی (گرایش)

هدف تربیت افرادی است که پاسخگوی نیازهای آموزشی، پژوهشی و خدماتی در سطح وسیع جامعه اسلامی باشند. طول این دوره ۴ سال می‌باشد. فارغ التحصیلان این دوره برحسب گرایش تحصیلی قادر به انجام کارهای زیر می‌باشند:

- ۱) شاخه روزنامه‌نگاری: جهت تربیت متخصص برای خبرگزاریها، مطبوعات، رادیو، تلویزیون و فعالیت وابسته‌های مطبوعاتی.
  - ۲) شاخه روابط عمومی: با هدف تربیت متخصص برای فعالیتهای روابط عمومی و ارتباطات سازمانی ادارات دولتی و غیر دولتی.
- یا توجه به نیاز مبرم کشور به متخصصان ارتباطات اجتماعی برای پیشبرد برنامه‌های توسعه کشور و مقابله با تبلیغات مغرضانه خبرجری اهمیت و ضرورت این رشته مشخص می‌شود.

۲۹- کارشناسی دبیری علوم اجتماعی

هدف تربیت افراد متعهد، متخصص و علاقه‌مند به شغل دبیری برای تدریس دروس علوم اجتماعی است. فارغ التحصیلان این دوره با استخدام در وزارت آموزش و پرورش به شغل مقدس دبیری اشتغال می‌ورزند. داوطلب باید به شغل معلمی علاقه‌مند بوده مسوولیتها و ویژگیهای آنرا لمس و از جوانب آن آگاه و دارای شرایط جسمی و روحی لازم باشد. دانشجویان علاوه بر گذراندن دروس دوره علوم اجتماعی، تعدادی واحد نیز در زمینه‌های تعلیم و تربیت برای فراگیری فنون و روشهای آموزشی و تربیتی خواهند گذراند.

۳۰- کارشناسی علوم تربیتی (گرایش)

هدف تامین نیازهای مراکز آموزشی، سازمانها، وزارتخانه‌ها و بالاخص وزارت آموزش و پرورش است. رشته علوم تربیتی در سطح کارشناسی دارای چهار گرایش به شرح زیر است:

- ۱) مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی: که برای تامین کارشناس متعهد و کاره‌ان در مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی برای مراکز آموزشی و آموزش و پرورش تدوین شده است.
- ۲) آموزش و پرورش کودکان استثنایی: در رابطه با شناخت روانشناسی و تعلیم و تربیت کودکان استثنایی مانند کودکان تیزهوش، نابینا، ناشنوا، عقب مانده و ناسازگار است. فارغ التحصیلان این گرایش می‌توانند در مراکز روانشناسی و آموزشی وزارت آموزش و پرورش، سازمانهای بهزیستی و موسسات ذریعہ جذب شوند.
- ۳) آموزش و پرورش پیش‌دستانی و دبستان: شاخه پیش‌دستانی تعلیم و تربیت کودکان را از تولد تا پایان دوره آمادگی و شاخه دیگر از کلاس اول ابتدایی تا پایان کلاس پنجم را در برمی‌گیرد. دانشجویان با خصوصیات مختلف رشد و یادگیری کودکان در سنین مختلف آشنا می‌شوند و می‌توانند برنامه‌های آموزشی، تدریس و اداره مراکز آموزشی دوره دبستان و پیش‌دستان را تهیه کنند.
- ۴) تکنولوژی آموزشی: نیروی انسانی متعهد و متخصص برای کمک به معلمان در زمینه‌های تدوین طرحهای آموزشی، اداره مراکز، مواد آموزشی، کتابخانه‌ها و بهره‌گیری صحیح از وسایل و تجهیزات آموزشی موجود در مدارس، موسسات آموزشی و دانشگاهها را تامین می‌کند.

۳۱- کارشناسی علوم اقتصادی

هدف تربیت کارشناسانی است که بتوانند منابع کشور را به نحو احسن در تولید کالاها و خدمات به منظور تامین مایحتاج مردم سوق داده بیشترین دستاوردها را تحصیل کرده و رشد اقتصادی جامعه را به سطح قابل توجهی برسانند. دوره شامل شش گرایش اقتصاد نظری، اقتصاد بازرگانی، اقتصاد

صنعتی، اقتصاد پول و بانکداری، اقتصاد کشاورزی و اقتصاد حمل و نقل است. دروس شامل عمومی، پایه، تخصصی و کارورزی است. داوطلب باید از فهم دانش ریاضی و آمار به حد کافی برخوردار بوده دارای تفکر منطقی، علمی، دید وسیع اجتماعی، قدرت تجزیه و تحلیل و ارائه مطالب به زبان ساده باشد. فارغ التحصیلان می‌توانند در بخشهای اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، کشاورزی اعم از عمومی یا خصوصی منشأ خدمات موثری قرار گیرند.

۳۲- کارشناسی علوم قضایی

هدف دوره تربیت نیروهای متقی، متعهد و متخصص بر اساس معارف و ارزشهای اسلامی و مبانی اصولی، فقهی، حقوقی و قضایی به منظور رفع نیازهای قوه قضائیه در زمینه‌های قضایی و حقوقی است. طول دوره حداقل ۴ سال است که تابع مقررات و ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بوده و فارغ التحصیلان حداقل دو برابر تحصیل خود متعهد به خدمت در قوه قضائیه می‌باشند. داوطلبان تحصیل در این رشته باید شرایط زیر را نیز دارا باشند:

- ۱- گزینش عمومی از نظر صلاحیت اخلاقی و غیره که بطور اختصاصی است و این دانشکده از میان خواهران و برادران متقی، متعهد و معتقد به ولایت فقیه و نظام جمهوری اسلامی دانشجو می‌پذیرد.
- ۲- دانشجویان موظف به گذراندن دروسی که به عنوان پیش‌نیاز از سوی دانشکده عرضه می‌گردد، می‌باشند.
- ۳- تحصیل در دانشکده تمام وقت است. (۴۰ ساعت در هفته آموزش و تحقیق)
- ۴- پذیرفته‌شدگان نباید در طول مدت تحصیل اشتغال به کار داشته و یا در محل دیگری به تحصیل بپردازند، در صورت تخلف از ادامه تحصیل محروم و موظف به جبران خسارت وارده خواهند بود.
- ۵- دارای سلامت جسمانی و روحی باشند.
- ۶- فاقد هر گونه سوء پیشینه کیفری باشند.
- ۷- کلیه پذیرفته‌شدگان باید دو برابر مدت تحصیل به وزارت دادگستری تمهید محضری بپردازند که زیر نظر قوه قضائیه در هر محل که تعیین می‌کنند خدمت نمایند.
- ۸- دانشجویان از بدو اشتغال به تحصیل به استخدام قوه قضائیه در آمده و از حقوق و مزایای پایه قضائی به استثنای فوق‌العاده مخصوص قضائی بهره‌مند خواهند شد.
- ۹- داشتن حداقل معدل کل ۱۴ در دیپلم.

۳۳- کارشناسی علوم دینی و معارف اسلامی

هدف تربیت کارشناس علوم دینی و معارف اسلامی است. طول دوره ۴ سال است. علاوه بر حدود ۱۴۰ واحد دروس عمومی، پایه، تخصصی و اصلی یک دوره مشتمل بر چند درس به عنوان پیش‌نیاز وجود دارد. فارغ التحصیلان با فراگرفتن یک سلسله معلومات بنیادی در همه رشته‌های اصلی علوم و معارف اسلامی، خواهند توانست نیازهای بسیاری از سازمانها از جمله مراکز تربیت معلم، دادگستری، سفارتخانه‌های جمهوری اسلامی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را مرتفع سازند.

۳۴- کارشناسی فلسفه

هدف تربیت دبیر برای تدریس فلسفه، تربیت محقق آشنا به فلسفه اسلامی و سایر مکاتب‌های مهم فلسفی و نیز تربیت مدرسان و استادان فلسفه برای دانشگاه‌های کشور است، طول متوسط این دوره ۲ سال است، فارغ التحصیلان با آشنایی به تفکر فلسفی در عالم اسلامی و مغرب زمین و مکاتب و مذاهب مختلف فلسفی توانایی تحقیق در مسائل فلسفی را پیدا می‌کنند و آماده می‌شوند که تحصیلات خود را تا مرحله بالاتر ادامه داده، به درجات بالای علمی و استادی فلسفه نایل آیند. ادامه تحصیل تا بالاترین مدارج علمی در این رشته در داخل و خارج کشور امکان پذیر است.

۳۵- کارشناسی کتابداری

هدف تأمین بخشی از نیروی انسانی مورد نیاز کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی است. داوطلبان باید، علاوه بر اطلاعات کافی در هر یک از دروس دبیرستانی، تسلط کامل به زبانهای فارسی و خارجی نیز داشته باشند. باتوجه به اهمیت کتابخانه‌ها در حفظ و اشاعه میراث مکتوب فرهنگی و پیشرفت معنوی و کسب استقلال فرهنگی و نیز فراهم آوردن اطلاعات علمی و فنی مورد نیاز در پژوهشها و تصمیم‌گیریها و برنامه‌ریزیهای که برای پیشرفت اقتصادی و نیل به خودکفایی و رشد همه‌جانبه لازم است، نیاز به تربیت کارشناسان ماهر در این رشته روشن می‌شود. بعضی تواناییهای فارغ التحصیلان این رشته عبارت است از: اداره کتابخانه‌های عمومی و آموزشی در شهرهای بزرگ استانها، اداره کتابخانه‌های تخصصی کوچک باتوجه به زمینه موضوعی (غیر کتابداری) انجام امور فنی و خدماتی در کتابخانه‌های عمومی، دانشگاهی و تخصصی بزرگ و مراکز اطلاع‌رسانی زیر نظر متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی باتوجه به نیاز اکثر کتابخانه‌های عمومی، تخصصی، دانشگاهی و ... فارغ التحصیلان این رشته خصوصاً در شاخه‌های علمی، به سرعت جذب بازار کار می‌شوند. امکان ادامه تحصیل در سطح کارشناسی ارشد و دکتری در گرایشهای اطلاع‌رسانی، دانشگاهی، عمومی، آموزشی در داخل و یا خارج کشور موجود است. ضمناً فارغ التحصیلان دوره کاردانی باتوجه به آئین‌نامه‌های موجود امکان ادامه تحصیل در این رشته را دارند.

۳۶- کاردانی کتابداری

هدف تربیت افرادی است که بتوانند تحت نظر متخصصان حرفه‌ای، کتابخانه‌های بزرگ، امور مربوط به کتابداری را انجام دهند. داوطلبان باید، علاوه بر اطلاعات کافی در هر یک از دروس دبیرستانی، استعدادهای علاقه به رشته، روحیه مطالعه، و خدمت به جامعه را داشته باشند. باتوجه به افزایش سریع کتابخانه‌های کوچک در نقاط مختلف کشور (مساجد، مدارس، شهرهای کوچک و ...) و نیاز به کاردانی کتابداری برای اداره این واحدها، اهمیت این رشته را روشن می‌شود. از فارغ التحصیلان این مقطع انتظار می‌رود از عهده امور زیر برآیند:

- اداره کتابخانه کوچک مراکز اسلامی، مدارس، و کتابخانه‌های عمومی - کار در کتابخانه‌های عمومی مراکز استانها زیر نظر متخصصان سطوح بالاتر - انجام وظایف نیمه حرفه‌ای در کتابخانه‌های دانشگاهی، تخصصی، ملی، و مراکز خدمات کتابداری زیر نظر متخصصان.
فارغ‌التحصیلان این رشته به سرعت جذب بازار کار می‌شوند و امکان ادامه تحصیل آنها به صورت کارشناسی ناپیوسته در این رشته در داخل کشور وجود دارد.

۳۷- کارشناسی مترجمی زبان عربی

هدف تربیت نیروی انسانی مورد نیاز نهادها و واحدهای تحقیقاتی و اطلاعاتی جمهوری اسلامی ایران و تأمین نیازمندیهای مؤسسه‌های فوق‌الذکر جهت انجام وظایف محوله و ترجمه اسناد و مدارک موجود در این واحدها می‌باشد.
فارغ‌التحصیلان این دوره قادر خواهند بود زبان عربی را تکلم و با فرهنگ و ادبیات عرب آشنایی یابند تا بتوانند پاسخگوی نیاز فعلی و آتی سازمانهای تحقیقاتی و اطلاعاتی کشور باشند.

۳۸- کارشناسی راهنمایی و مشاوره

هدف از تأسیس این رشته تربیت متخصصان و کارشناسانی است، مومن، متعهد به اسلام و انقلاب اسلامی و ولایت فقیه که بتوانند تصدی امر مشاوره یا فعالیت‌های پرورشی را در هسته‌های مشاوره، مراکز تربیت معلم و غیره عهده‌دار شوند. فارغ‌التحصیلان این دوره قادر خواهند بود از طریق شناخت مراجعان (به ویژه گروه‌کان و نوجوانان) و با اتخاذ تدابیر لازم و تحقیق و پژوهش در باره علل دشواریهای روانی، اخلاقی، خانوادگی، ناسازگاریها، لغزشها، انحرافات اجتماعی برای جلوگیری از پشامد این علل چاره‌اندیشی کرده و راه‌حلهای لازم را ارائه دهند و تدابیر ضروری را اتخاذ و پیشنهاد کنند. با توجه به مشکلات متنوع افراد (به ویژه گروه‌کان، نوجوانان و جوانان به علت تجربه کم) در جریان زندگی و بحرانهای خاص این دورانها و لزوم برطرف ساختن مشکلات و مسائل شخصی و اجتماعی وجود مشاوران در امور تربیتی ضروری به نظر می‌رسد.

۳۹- کارشناسی مدیریت بازرگانی

هدف از ارائه این دوره تربیت متخصصینی است که با امور بازرگانی، بازاریابی، سیستمهای خرید و تدارکات، کارگزینی، امور مالی در حد کارشناسی آشنایی داشته باشند.

۴۰- کاردانی مدیریت صنعتی کاربردی

دوره کاردانی مدیریت صنعتی کاربردی یکی از دوره‌های تحصیلی آموزش عالی است و هدف از تشکیل این دوره آموزش نیروی انسانی متخصص، مورد نیاز کارخانه‌ها، مؤسسه‌ها و شرکتهای دولتی و خصوصی و نیز آشنایی مدیران و سرپرستان رده‌های گوناگون و کادر اداری فنی این گونه مراکز با کاربرد روشهای علمی در مدیریت است.

نقش و توانایی: شرکت‌کنندگان در این دوره افزون بر آشنایی با مسائل نظری دانش مدیریت صنعتی، با کاربردهای این رشته و همچنین بکارگیری نرم‌افزارهای مرتبط و مؤثر مدیریت آشنا می‌شوند. بدین ترتیب علاوه ارتباطی بین کادر فنی ماهر و مدیریت مؤسسه‌ها به حداقل ممکن خواهد رسید.

۴۱- کارشناسی مدیریت صنعتی

هدف از ارائه این دوره تربیت متخصصینی است که به امور تولید، برنامه‌ریزی صنعتی، کنترل مرغوبیت کالا، کنترل پروژه، مدل‌سازی، حفاظت صنعتی، تعمیرات و نگهداری در حد کارشناسی آشنایی داشته باشند.

۴۲- کارشناسی مدیریت دولتی (مدیریت خاص)

هدف آموزش و تربیت متخصصان و کارشناسان مورد نیاز سازمانهای دولتی است. داوطلب باید ریاضی را در سطح دیپلم ریاضی فیزیک و اقتصاد را به اندازه دیپلمه های اقتصاد بداند. فارغ‌التحصیلان می‌توانند مشاغلی از قبیل کارشناس اداری، امور کارکنان، تشکیلات و روشها، طبقه‌بندی مشاغل، حقوق و دستمزد، برنامه‌ریزی پرسنلی و نظایر آن و قبول مسولیت در سمت مدیران سطوح میانی و سرپرستی واحدهای اداری و خدماتی وزارتخانه‌ها و سازمانهای دولتی و شهرداریها را عهده‌دار شوند. امکان ادامه تحصیل تا سطح کارشناسی ارشد در داخل و در سطوح بالاتر در خارج از کشور وجود دارد.
مدیریت خاصی تاین رشته از نظر واحدهای درسی ۷۰ درصد بارشده مدیریت دولتی مطابقت دارد. با توجه به اینکه دانشجویان این رشته کادر ثابت ارتش جمهوری اسلامی ایران می‌باشند، لذا به منظور آشنایی هرچه بیشتر آنان با علوم نظامی بخش از واحدهای رشته مدیریت حذف و با واحدهای دروس نظامی جایگزین گردیده‌اند. فارغ‌التحصیلان این رشته توانایی علمی و عملی لازم را جهت تصدی مشاغل مدیریتی و فرماندهی و تجزیه و تحلیل اداره سازمان مربوطه را از نظر مدیریتی، مالی و نظامی و... احراز خواهند کرد. در ضمن فارغ‌التحصیلان مقطع کارشناسی امکان ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر مخصوصاً در رشته مدیریت دولتی را خواهند داشت.

۴۳- کارشناسی مدیریت و کمیسر دریایی

هدف تربیت کارشناس مسائل اداری و پشتیبانی لجستیکی است. داوطلب باید به زندگی دریایی علاقمند و از آمادگی جسمی و روحی (طبق گواهی بیمارستانهای نیروی دریایی) برخوردار باشد. دروس این دوره مربوط به علوم مدیریت، اقتصاد و امور مالی و حقوق است و دروس کارورزی و کارآموزی نیز وجود خواهد داشت. فارغ‌التحصیلان می‌توانند به عنوان کارشناس مدیریت، سازمان تحت نظارت خود را هدایت و مشکلات موجود را شناسایی و مرتفع کنند. نیروی دریایی و سازمانهای صنعتی و دولتی، مراکز جذب فارغ‌التحصیلان این دوره است. دانشجویان در حین تحصیل با سفرهای دریایی از کارایی عملی تری نسبت به فارغ‌التحصیلان مشابه برخوردار بوده از بدو خدمت از مزایای مالی و رفاهی برخوردار خواهند شد. مدیریت امور تدارکاتی و سفارشات، مدیریت امور پرسنلی و کارگزینی و مدیریت امور مالی از جمله تواناییهای فارغ‌التحصیلان این رشته است.

۴۴- مدیریت بازرگانی دریایی

هدف از ایجاد دوره کارشناسی رشته مدیریت و بازرگانی دریایی، تربیت کارشناس بازرگانی دریایی برای خدمت در ارگانهای دریایی، حمل و نقلی،

تجارت خارجی و برنامه ریزی کلان جمهوری اسلامی و دیگر شرکتها و مؤسسات خصوصی و دولتی مرتبط با امور مدیریت بازرگانی دریایی کشور می باشد. نقش و توانایی: فارغ التحصیلان رشته مدیریت و بازرگانی دریایی می توانند در قسمتهای زیر ارگانهای دریایی انجام وظیفه نمایند:

- پرسنلی و کارگزینی، تدارکات، بازرگانی کشتیها، عملیات بنادر و کشتیرانیها، مالی و اداری بنادر و کشتیرانیها، گمرکات و ارگانهای مرتبط، حمل و نقل و جابجایی کالا در بنادر و پایانه های گمرکات مرزی و داخلی و مناطق ویژه تجاری.

۲۵- کارشناسی مدیریت امور بانکی

هدف آن آموزش و تربیت متخصصان و کارشناسان بانکداری بدون ربا و بانکداری بین المللی است. طول متوسط دوره ۵ سال است. در این مدت صبحها در بانکها کارآموزی و بعد از ظهرها در کلاس تدریس خواهد شد. دروس به صورت عمومی، پایه، اصلی و اختصاصی ارائه می شود. بعضی دروس تخصصی عبارت است از: بانکداری داخلی و خارجی - امور مالی بین المللی - حسابداری داخلی - حقوق بازرگانی، داوطلب باید در ریاضیات دوره دبیرستان قوی باشد. فارغ التحصیلان توانایی لازم در مشاغل و ایفای نقشهای زیر را خواهند داشت:

- ۱) اداره امور حسابداری در شعب و مؤسسات وابسته به بانک ها.
- ۲) تصدی مدیریت مالی در شرکت های محل سرمایه گذاری بانک ها.
- ۳) انجام وظایف مختلف بانکداری و مسوولیت در سایر سطوح مدیریت بانکها.
- ۴) طراح و مجری طرح ها و راهبردی سایر امور در ادارات ستادی بانک ها و ادارات.

۲۶- کارشناسی مدیریت بیمه

این دوره با اهداف زیر تاسیس شده است:

الف) تربیت کادر متخصص فنی - تجاری متعهد به مکتب والای اسلام برای انجام وظیفه در شرکت بیمه ایران و به طور کلی در صنعت بیمه در داخل و خارج از کشور.

ب) تهیه متون تحقیقاتی و اطلاعاتی در زمینه تحولات اقتصادی، تجاری، حمل و نقل، پیشرفت بیمه در ایران و جهان و بررسی روابط بین المللی (بیمه های انکایی).

ج) تربیت کادر متخصص و آموزش کارشناسان بیمه به منظور توسعه صنعت بیمه در ایران و جلوگیری از خروج ارز از کشور.

طول دوره ۴ سال است و ۲۲ هفته کارآموزی در داخل یا خارج کشور نیز خواهد داشت. دروس دوره به صورت عمومی، پایه اصلی و اختصاصی است. بعضی دروس اصلی و تخصصی عبارت است از: اصول مدیریت بازرگانی، پژوهش عملیاتی، مدیریت تولید، بیمه حمل و نقل، بیمه آتش سوزی و خطرات تیمی. فارغ التحصیلان با کسب مهارتهای عملی و علمی می توانند در داخل و خارج کشور تصدی مدیریتهای مختلف رابه عهده گرفته جایگزین کارشناسان خارجی شوند.

۲۷- کارشناسی مدیریت جهانگردی

هدف این دوره تربیت افراد متخصص در زمینه جهانگردی و هتلداری به منظور ارتقاء کیفی سطح ارائه خدمات دست اندرکاران و گسترش منابع اقتصادی کشور است.

فارغ التحصیلان این دوره قادر خواهند بود در کلیه زمینه های تخصصی صنعت جهانگردی و هتلداری مانند آژانسهای مسافرتی شرکت های حمل و نقل هوایی، واحدهای پذیرایی و اقامتی، مؤسسات ملی و جهانی جهانگردی و سایر مشاغل مرتبط با این قبیل امور فعالیت نمایند. در این دوره به جهت لزوم آشنایی دانشجویان به یکی از زبانهای خارجی بر اساس انتخاب خود باید یکی از دروس زبان هریمی یا زبان فرانسه یا زبان آلمانی ..... را بگذرانند.

۲۸- کارشناسی مطالعات خانواده

این رشته به مطالعات و بررسی سیستماتیک و علمی خانواده از دیدگاه فقهی، حقوقی، اجتماعی، روانشناسی بر مبنای تفکرات اسلامی خواهد پرداخت و مجموعه ای هماهنگ از فعالیتهای پژوهشی و آموزشی است که موجب احاطه و دستیابی دانشجویان به آثار علمی، تهیه متون تحقیقاتی و نوآوری و کمک به تعمق اطلاعات، پیشرفت و گسترش مرزهای دانش در زمینه خانواده خواهد بود. هدف رشته عبارت است از تربیت و تقویت افراد کارشناس جهت مشاوره و رسیدگی به مسائل خانواده در سطح کارشناسی، تقویت و توسعه مطالعات و تحقیقات دانشگاهی در زمینه مسائل خانواده که زیر بنای آن تفکرات و جهان بینی اسلامی است، کمک به تربیت افراد متخصص در امر خانواده با آشنایی به علوم روانشناسی، علوم تربیتی، علوم اجتماعی، فقه و حقوق در اسلام در سطح دکتری و تقویت و تعمیق بینشهای علمی و تحقیقاتی در مسائل خانواده به منظور اصلاح، می باشد.

نقش و توانایی در این رشته عبارتست از: تربیت و تقویت افراد کارشناس در زمینه حقوقی و اجتماعی، تربیت افراد کارشناس در مراکز مشاوره آموزش و پرورش و آموزش عالی، آموزش کارشناسان به منظور ایجاد کانونهای مشاوره خانواده در کل جامعه، تربیت و تقویت نیروی مورد نیاز سازمان بهزیستی

جهت امداد و مددکاری.

طول دوره کارشناسی این رشته ۲ سال و نظام آموزشی واحدی می باشد کلیه دروس نظری و علمی آن در ۸ نیم سال تحصیلی ارائه می شود تعداد کل واحدهای آموزشی در این دوره حدود ۱۳۵ واحد است.

۲۹- کارشناسی مددکاری اجتماعی

هدف تربیت افراد و تأمین نیروی انسانی متخصص و متعهد مورد نیاز جامعه در زمینه مددکاری اجتماعی است تا بتوانند علم و عمل را در برده های نوین حرفه ای مددکار اجتماعی با اصول، ارزشها و فلسفه آن در پیش مکتب متعالی اسلام بکار گرفته و بر مسائل انسانی و اجتماعی و فرهنگی جامعه اسلامی ایران منطبق نموده و مراکز مددکاری و مشاوره را تقویت کنند.

در این دوره در حدود ۱۳۵ واحد درسی ارائه می شود. فارغ التحصیلان این دوره دارای توانایی های ذیل خواهند بود.

- مددکاری فردی:

ارائه خدمات حرفه ای به افراد و خانواده ها تا روابط اجتماعی سالم تر و مؤثرتری را دارا شده و قادر باشند با بهره گیری از استعدادها، توانمندیها، امکانات درونی و بیرونی خود و جامعه به حداکثر رشد مادی و تعالی معنوی و رضامندی حاصل از آن دست یافته و بصورت مستقل و خودکفا و با کارایی بیشتر به زندگی خویش ادامه دهند.

- مددکاری گروهی:

ارائه خدمات به افراد به منظور رشد استعدادها، ظرفیتها و قابلیتها، بهره گیری از روابط و فعل و انفعالات گروهی است، اعضاء قادر شوند بر مسائل و مشکلات خود فائق آمده بنحو مطلوب تری از عهده وظایف و مسؤولیتها فردی و اجتماعی خود برآیند.

- مددکار جامعه ای:

توسعه و تعمیم خدمات مددکاری اجتماعی در جوامع مختلف بمنظور تأمین نیازهای اجتماعی، فرهنگی و رفاهی از طریق بسیج نیروها و جلب مشارکتهای عمومی و بهره گیری از استعدادها و نیروهای موجود جامعه است.

د- رشته های تحصیلی گروه آزمایشی هنر:

۱- کارشناسی ارتباط تصویری (گرافیک)

هدف تربیت افرادی است که بتوانند پیامهای متناسب با نیازهای صالح جامعه را در سطوح مختلف با استفاده از همه امکانات هنری، فنی و تصویرسازی، چاپ و تکثیر در سطحی وسیع به نحو احسن منتشر کنند. ذوق هنری در زمینه نقاشی و طراحی، آشنایی عملی با طراحی، رنگ شناسی، شناخت ابزار کار در هنرهای تجسمی، شناخت فرهنگ جامعه، شناخت علائم ارتباطی مختص جامعه، آگاهی در زمینه چاپ و چاپخانه، داشتن ذهنی فعال، مبتکر و خلاق، صبر، حوصله و علاقه از شرایط داوطلبان ورود به این رشته است. این رشته در گرایش دارد یکی ارتباط تصویری عمومی و دیگری تصویرسازی. در گرایش اول دانشجویان در زمینه طراحی صحنه، نشانه ها، اعلامها، صفحه آرای کتاب، نمایشگاه آثار و نظایر آن تحصیل می کنند. در گرایش دوم دانشجویان در امر مصور کردن متون گوناگون برای مخاطبان مختلف کار می کنند. بعضی کاربردهای این رشته عبارت است از: آرم و پوسترسازی، چاپهای دستی، طراحی کاتالوگ و بروشور، کتاب آرای، نقاشی کتاب کودکان، طراحی تمپر، صفحه بندی، تبلیغات تجاری و نقاشی متحرک. از جمله دروس اختصاصی و اصلی گرایش ارتباط تصویری عمومی عبارتند از: کارگاه ارتباط تصویری، سطح یک، دو و سه، کارگاه چاپهای دستی، کارگاه تصویرسازی، خوشنویسی و طراحی حروف، تصویر متحرک، هنر و تمدن اسلامی.

توانایی فارغ التحصیلان این رشته عبارتند از: راه اندازی و اداره کارگاههای واحدهای هنری، تصمیم گیری و اظهار نظر در امور هنری، تهیه انواع

طرحهای گرافیک، برگزاری نمایشگاهها، آموزش هنر در مدارس، تصویرگذاری روی متون ادبی و ...

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، موزه ها، مطبوعات، صدا و سیما، سازمان میراث فرهنگی کشور از مراکز جذب فارغ التحصیلان این رشته است. فارغ التحصیلان می توانند در داخل در دوره کارشناسی ارشد ادامه تحصیل دهند.

نظر دانشجویان: وسایل کار گرافیکی بسیار گران است و هزینه بالایی را برای دانشجویان به وجود می آورد. امکانات نیروی متخصص و کارگاهی در این رشته محدود و کم است.

۲- کارشناسی باستان شناسی

هدف تربیت افراد متعهد و مومن و تجهیز آنان به دانش، تجربه و کار عملی برای مشارکت در مطالعات و پژوهشها و کاوشهای باستان شناسی به عنوان عضو هیاتها و کمک کارشناس است طول دوره ۲/۵ سال است. دروس به صورت عمومی، پایه، تخصصی و اصلی است. بعضی دروس دوره عبارت است از آشنایی با باستان شناسی و آثار تاریخی پیش از اسلام ایران، هنر و تمدن اسلامی، سفال دوره اسلامی ایران، باستان شناسی و آثار تاریخی دوره اسلامی ایران.

۳- کارشناسی تولید سیما

هدف تربیت نیروی انسانی خلاق، کارآزموده، متخصص و متعهد برای تهیه برنامه های سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران در ارتباط با خواسته های جامعه اسلامی است. برنامه های آموزشی این دوره در جهت پرورش نیروی تفکر تحلیلی دانشجویان براساس پیش اسلامی و اجتماعی و افزایش سطح معلومات و مهارتهای تخصصی آنها در گرایشهای برنامه سازی تلویزیونی (ویدئو / فیلم) نقاشی متحرک (پویا نمایی) و گرافیک تلویزیونی (ارتباط تصویری) تدوین شده است.

نظر دانشجویان: علاقه، استعداد، پشتکار، داشتن روحیه همکاری، حوصله و ... همگی از شروط لازم موفقیت در این رشته می باشد. افرادی که به مسائل

اجتماعی حساسند و دید هنری لازم نیز دارند می توانند از این رشته برای بیان منویات خود برای ارائه به مردم استفاده کنند.

۴- کاردانی حفاظت و مرمت بناهای تاریخی

هدف تربیت افرادی است که بتوانند فاصله تخصصی و اجرایی بین کارشناسان مرمت و عوامل اجرایی و کارگامی در امور مربوط به حفظ و احیاء بناها و بناهای تاریخی را پر نماید. طول این دوره ۲/۵ سال می باشد. فارغ التحصیلان این دوره نقش عمده ای در تهیه طرح های تعمیراتی بناها و محوطه های تاریخی ایفا کرده و عملاً در اداره کارگاه مرمت و یا اجرای طرح های مرمتی شرکت نمایند. تعدد و تنوع و اهمیت بناها و محوطه های تاریخی از یکسو و ضرورت تامین افراد واجد صلاحیت از نقطه نظر علمی و فنی از سوی دیگر و بالا بردن کیفیت توان اجرایی در این زمینه ضرورت این رشته در سطوح مختلف از جمله کاردانی را ایجاب می کند.

۵- کاردانی حفاظت و مرمت آثار تاریخی

هدف تربیت افرادی است که در حفاظت و مرمت آثار تاریخی دانش و کارایی عملی داشته باشند فارغ التحصیلان این دوره قادر خواهند بود در مراکز تحقیقاتی و آزمایشگاهها کارگاههای حفاظت و مرمت (کتابخانه ها، موزه ها و سازمانهای فرهنگی) در سراسر کشور مشغول خدمت شده با سایر کارشناسان وظیفه حفاظت و مرمت آثار تاریخی و میراث فرهنگی را بعهده گیرند توجه به آثار و اشیای متعدد تاریخی و فرهنگی موجود در موزه های کشور و نیز آثار هنری وابسته به معماری در این رشته تاریخی که بسیاری از آنها به روشهای مناسب حفاظت، مرمت و نگهداری علمی و فنی را نیاز دارد ضرورت و اهمیت این دوره را آشکار می سازد.

۶- کاردانی راهنمای موزه ها و بناهای تاریخی

دوره کاردانی راهنمای موزه ها و بناهای تاریخی یکی از دوره های آموزش عالی، است که هدف آن تربیت و آموزش افراد متعهد و مؤمن به عنوان راهنمای موزه ها و بناها و محوطه های تاریخی و باستانی کشور با ارائه توضیحات فنی و صحیح و مناسب و بکار بستن شیوه های لازم و پاسخگویی مطلوب به سئوالات بازدید کنندگان از این اماکن و بالا بردن کیفیت معرفی و آموزش میراث فرهنگی به مردم است. نقش و توانایی: فارغ التحصیلان این رشته با آموزش های نظری و عملی کارآموزی و اطلاعاتی که از موزه ها و بناها و بافتهای تاریخی و باستانی و ارزش های تاریخی و فرهنگی آنها کسب خواهند نمود قادر خواهند بود نسبت به انتقال ارزش های نهفته در آثار و اشیای موزه ها و نیز بناها و بافتهای تاریخی و باستانی و مشخصات فنی و تاریخی آنها به بازدید کنندگان اقدام و معرفی و آموزش میراث فرهنگی و پیوند بین نتیجه مطالعات بر روی این آثار و بازدید کنندگان را تسهیل و راهنمایی نمایند.

۷- کارشناسی سینما (چهارگوش)

هدف تربیت کارشناس در زمینه های مختلف سینما نظیر فیلمنامه نویسی، کارگردانی و تصویربرداری است. این رشته دارای ۴ گرایش کارگردانی، تصویربرداری، فیلمنامه نویسی و تدوین است. داوطلب باید در زمینه هنر، تاریخ هنر و مکاتب مختلف هنری دارای اطلاعات جامع بوده ذوق و استعداد هنری نیز داشته باشد. فارغ التحصیلان می توانند در زمینه های گوناگون سینما جذب سازمانها و نهادهای هنری و بخش خصوصی در جهت انتقال مفاهیم فرهنگی به مردم نقش عمده ای دارا شوند. امکان ادامه تحصیل در این رشته تا حد کارشناسی ارشد در داخل و تا سطوح بالاتر در خارج از کشور فراهم است. نظر دانشجویان: لازمه کسب مولیت در این رشته دارا بودن ششم هنری، استعداد و علاقه است. تجربیات هنری داوطلب بزرگترین عامل مولیت وی در امتحانات ورودی و سپس طی دوره ۴ ساله این رشته در دانشگاه است.

۸- کارشناسی صنایع دستی

هدف تربیت افرادی است متخصص و مجرب که در زمینه صنایع دستی بتوانند با احیاء، تقویت و هدایت مطلوب صنایع دستی و نیز با حمایت مادی و معنوی استادکاران و هنرمندان استقلال فرهنگی و اقتصادی کشور را توسعه بخشند. سابقه طولانی، ویژگی صنایع دستی، گستردگی و تنوع آن در سطح کشور و توجه به اینکه بخشی از خودکفایی های فرهنگی و اقتصادی و تعیین خط مشی آینده هنری کشور بر بنیاد شناخت، تقویت و احیای هنرهای سنتی و صنایع دستی امکان پذیر است، اهمیت این رشته آشکار می شود. داوطلبان باید دارای استعداد، علاقه به سنتها و صنایع دستی بوده از حداقل اطلاعات لازم در زمینه های مختلف هنری برخوردار باشند. فارغ التحصیلان این رشته قادرند در احیاء، تقویت، تولید و معرفی این صنایع فعالیت داشته و به اصلاح و هدایت بخش های کارگامی و تحقیقاتی این صنایع بپردازند. اکثر دروس این رشته به صورت عملی است. سازمان صنایع دستی ایران، سازمان میراث فرهنگی کشور، هنرستانهای مختلف و موزه ها از جمله مراکز جذب فارغ التحصیلان این رشته است.

نظر دانشجویان: در این رشته امکانات آموزشی و کارگامی بسیار محدود است و غالب فارغ التحصیلان آن جذب بازار کار نمی شوند.

۹- کارشناسی طراحی صنعتی

هدف تربیت کادر طراحی صنعتی مورد نیاز حال و آینده کشور است به نحوی که قادر باشند در زمینه های مختلف طرح اشیاء و قطعات صنعتی مورد نیاز جامعه و صنایع رادر جهت گیری درست به سوی استقلال اقتصادی و فرهنگی با توجه به ابعاد انسانی و فرهنگی در طراحی صنعتی یاری دهند. داوطلب باید در زمینه های مختلف فنی و هنری، اطلاعات عمومی و اجتماعی و ترسیم فنی دارای توانایی لازم بوده از خلاقیت کافی در زمینه های فنی و هنری برخوردار باشد. دروس این دوره به چهار دسته تقسیم می شود:

۱) در زمینه مبانی طراحی، طراحی صنعتی، ۲) دروس نظری در زمینه های تکنولوژی و روشهای علمی که برای طراحان صنعتی مورد نیاز است (ریاضیات، فیزیک، آشنایی با مواد و مصالح و...) ۳) دروس تخصصی و سمینار در ارتباط با انقلاب صنعتی روز. ۴) دروس نظری و عملی به منظور آموزش تکنیکهای نمایش ایده ها مثل نمایش یا وسایل گرافیکی، ماکت سازی، عکاسی.

فارغ التحصیلان می توانند در جهت طراحی انواع تولیدات صنعتی و در تیمهای طراحی مراکز صنعتی به عنوان سرپرست، هماهنگ کننده و یا مشاور فعالیت کنند. در کارخانه های تولیدی به طراحی اشیاء و کالاها پرداخته به طور مستقل یا با همکاری کارشناسان دیگر به صنایع داخلی کمک کنند. امکان ادامه

تحصیل در این رشته تا حد کارشناسی ارشد در داخل کشور و تا سطوح بالاتر در خارج کشور وجود دارد. این افراد به علت کار عملی طراحی در دوران تحصیل به راحتی می‌توانند در مراکز صنعتی کشور جذب شوند و با استفاده از طراحی قادر خواهند بود کالاهای مورد نیاز را تهیه و با تولیدات مشابه خارجی رقابت کند.

نظر دانشجویان: داوطلبان باید ریاضی و فیزیک و شیمی را در حد دیپلم ریاضی و اطلاعات فنی را در حد دیپلم مکانیک عمومی و ماشین افزار دانسته و از مسائل هنری نیز اطلاعاتی داشته باشند. خلاقیت، تجسم قوی، ذوق هنری از شرایط موفقیت در این رشته است. این رشته همچون پلی است بین هنر و صنعت.

۱۰- کارشناسی طراحی پارچه و لباس

این رشته دارای سه گرایش طراحی لباس، طراحی بافت پارچه و طراحی چاپ پارچه است. در گرایشهای طراحی لباس هدف تربیت متخصص در زمینه طراحی لباس با توجه به شغل، سن و قشرهای مختلف است. در گرایشهای طراحی بافت پارچه و طراحی چاپ پارچه هدف تربیت متخصصانی است که بتوانند با بهره‌گیری از میراث غنی فرهنگی، هنری که در زمینه بافت و چاپ پارچه داشته‌ایم به طراحی پارچه بپردازند و از این راه با بالا بردن کیفیت هنری پارچه‌های تولیدی داخل کشور و ایجاد زمینه‌های رقابت با مسوجات وارداتی، اصل استقلال اقتصادی و فرهنگی را یاری رسانند.

در گرایش طراحی لباس فارغ التحصیلان می‌توانند در موسسات تولید لباس به عنوان طراح و مشاور مشغول شوند یا به کار آزاد در زمینه طراحی و دوخت و عرضه بپردازند. تدریس در هنرستانهای هنری و طراحی لباسهای تاریخی نیز از سایر تواناییهای فارغ التحصیلان این گرایش خواهد بود. در گرایش طراحی بافت و طراحی چاپ پارچه فارغ التحصیلان می‌توانند در کارگاههای نساجی به طراحی بافت پارچه بپردازند. تأسیس کارگاههای کوچک بافت و چاپ پارچه، و مشاوره و کار پژوهشی در نهادهای دولتی ذیربط نیز از سایر تواناییهای فارغ التحصیلان این گرایش است. امکان ادامه تحصیل در این رشته در داخل کشور وجود ندارد.

نظر دانشجویان: صنعت نساجی پس از صنعت نفت از اهمیت بسیار برخوردار است.

۱۱- کارشناسی عکاسی

هدف تربیت افرادی است متخصص که پاسخگوی نیازهای روزافزون جامعه اسلامی در زمینه‌های مختلف مربوط باشند. داوطلبان ورود به این رشته باید دارای ذوق، علاقه در زمینه کار هنری خصوصاً در عکاسی بوده، آمادگی ساعتها کارکردن در تاریکخانه را داشته و تجربه‌هایی نیز در این زمینه کسب کرده باشند. فارغ التحصیلان می‌توانند در نهادهای ارگانهایی که عهده‌دار تبلیغ و ارتباط جمعی هستند (نظیر خیرگزاری، تلویزیون، نشریات و...) به عنوان خبرنگار و عکاس به کار بپردازند. همچنین می‌توانند در مراکز تحقیقاتی علمی و دانشگاهها به عنوان عکاس تخصصی مثل عکاسی، پزشکی، معماری و... مفید واقع شوند. ضمناً حرفه عکاسی به صورت یک شغل آزاد و خصوصی نیز می‌تواند برای فارغ التحصیلان مطرح باشد. امکان ادامه تحصیل در داخل وجود دارد. و اهمیت این رشته با توجه به نقش تعیین‌کننده این هنر به خصوص در عکاسی خبری و نیاز روزافزون علوم فنون و هنرها (مثل پزشکی، صنعت، زیست‌شناسی، زمین‌شناسی، معماری و...) به این رشته مشخص می‌شود.

نظر دانشجویان: وسایل کار عکاسی بسیار گران است و هزینه زیادی را برای دانشجویان ایجاد می‌کند. سایر امکانات مورد نیاز مثل تاریکخانه، فیلم، کاغذ، چاپ و... نیز به سختی در دسترس دانشجویان قرار می‌گیرد.

۱۲- کارشناسی فرش

هدف از برگزاری این دوره تربیت افراد متخصص و آشنا به مبانی عملی و نظری فرش است که مظهری از فرهنگ اسلامی و هنر ملی کشور، است. این رشته به دلایل زیر از اهمیت برخوردار است.

۱- حفظ و تقویت فرهنگ بومی و ملی با توجه به اصالتهای نقش - رنگ و بافت هر منطقه.

۲- بالا بردن کیفیت بافت مناسب همراه با کمیت و قانونمند شدن روشهای آموزشی و توسعه و رونق قالی‌بافی یا استفاده از مناسب‌ترین روشها.

۳- اشاعه فرهنگ معنوی و انتقال مفاهیم هنری، دینی، ملی از طریق گسترش هنر فرش.

۴- حفظ و صیانت از این صنعت و هنر ملی با توجه به نقش اقتصادی، فرهنگی و سیاسی آن.

داوطلبان این رشته بعد از فارغ التحصیل شدن از تواناییهای ذیل بهره‌مند خواهند شد.

۱- آشنایی نسبت به مبانی علمی و نظری هنر فرش.

۲- تهیه مقدمات لازم به منظور استفاده از خدمات فارغ التحصیلان در جهت احیاء و نوآوری هنر فرش به منظور اشاعه فرهنگ اصیل اسلامی ایران در متن زندگی مردم.

۳- کسب توانایی لازم در اجرای مراحل مختلف تولید فرش شامل مهارت در طراحی و رنگ‌آمیزی فرش، شناخت مواد اولیه مصرفی و آشنایی با نحوه فراهم آوردن آن (مراحل تهیه نخ و رنگ‌رزی) همراه با شناخت انواع بافت و رفع عیوب با بهره‌گیری از روشهای مناسب.

۴- شناخت ابزار - وسایل و تجهیزات و توانایی بهینه سازی هر چه بیشتر آنها

۵- توانایی فارغ التحصیلان در ارزشیابی و کارشناسی فرش

۶- توانایی فارغ التحصیلان در کنترل کیفی فرش در هنگام بافت و رفع عیوب فرش پس از خاتمه

۷- شناخت اقتصاد بازار جهانی فرش همراه با توانایی تحصیل به منظور شناخت شرایط - تحصیل صحیح و اصولی و بهینه‌سازی صادرات فرش

۸- توانایی فارغ التحصیلان در همکاری با واحدهای دولتی و خصوصی نظیر سازمان صنایع دستی ایران - سازمان میراث فرهنگی

۱۳- کارشناسی مرمت آثار تاریخی

هدف تربیت افرادی متعدد است که با دانش، تجربه و کارایی عملی بتوانند آثار تاریخی و اشیای فرهنگی و تاریخی را مرمت کرده با احیاء و مرمت و نگهداری عملی این آثار به سوی استقلال و رشد فرهنگی و اقتصادی کشور گام بردارند. داوطلبان باید در دروس فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی، و اطلاعات هنری دارای پایه خوب بوده علاقه، استعداد و صبر و حوصله کاری لازم را دارا باشند. فارغ التحصیلان می‌توانند در سازمانهایی نظیر کتابخانه‌ها، سازمان

میراث فرهنگی کشور، موزه‌ها به کار مشغول شوند. ترمیم اشیای فلزی، تابلوهای نقاشی، ابنیه، اشیای سفالی و سنگی و چوبی، فرش‌ها... از جمله کاربردهای این رشته است. امکان ادامه تحصیل در این رشته در داخل کشور وجود ندارد.

نظر دانشجویان: در این رشته علیرغم وجود زمینه‌های زیاد برای گسترش این رشته در جهت جذب توریست، ایجاد موزه‌ها، استاد و متخصص در حد کافی وجود ندارد.

۱۲- کارشناسی موزه‌داری

هدف تربیت افرادی است که بتوانند فاصله بین کارشناسان و سطوح پایین تر متخصص را در کارهای موزه‌داری پر کرده و در موزه‌داری دستیار کارشناسان باشند. فارغ‌التحصیلان این رشته علاوه بر آشنایی با نیازها و الزامات یک موزه‌دار، شناسایی زمینه‌های عملی این کار، خلاء تخصصی موجود را پر کرده در زمینه‌های زیر انجام وظیفه می‌کنند. کار در بخشهای اختصاصی یک موزه، اداره موزه‌های کوچک محلی و سیار، همکاری در اداره موزه‌های وابسته به سازمان میراث فرهنگی کشور، همکاری با کارشناسان و موزه‌داران، کمک به راه‌اندازی و ایجاد موزه‌ها و نمایشگاه‌ها، حراست آثار متنوع و متعدد فرهنگی و تاریخی و هنری ارزشمندی که در موزه‌ها و مجموعه‌های کشور نگهداری میشود و نیز تکمیل و گسترش آینده موزه‌ها برای پژوهش‌های علمی و تاریخی محتاج افراد واجد شرایط صلاحیتهای علمی و فنی در سطوح گوناگون است.

۱۵- کارشناسی موسیقی

هدف تربیت موسیقی‌دانان متعهد با کارایی نظری و عملی است که برای دستیابی و اجرای موسیقی متناسب و منطبق با موازین انقلاب اسلامی تلاش کرده، با ارائه موسیقی مطلوب نظری و عملی انسان ساز در جهت استقلال و رشد فرهنگی گام بردارند. فارغ‌التحصیلان کارشناسی می‌توانند در رشته آهنگ‌سازی ادامه تحصیل دهند.

۱۶- کارشناسی مجسمه‌سازی

مجسمه سازی هنری است با سابقه طولانی، در گذر زمان آنجا که اثری از هیچیک از وسایل نوشتن و ضبط آثار و تجربه‌های انسانی نبوده مجسمه‌سازی حضوری فعال داشته و بعنوان سند تاریخی بوده است. هدف از این دوره تربیت افرادی کارآمد است که با داشتن بینش همین هنری و احساس مسوولیت نسبت به جامعه کمبودهای متخصص در این رشته را برطرف نمایند. طول این دوره حداقل ۲ سال میباشد و فارغ‌التحصیلان این دوره در موسسات، شهرداری ها، هنرستانهای هنری و ... مشغول کار شده و با همکاری مهندس ریخته‌گری، طراحی نشانه‌ها و ضرب سکه‌ها مشغول انجام خدمات بشوند. با توجه به موارد زیر ضرورت و اهمیت این رشته مشخص می‌شود.

کمبود متخصص در این رشته و ضرورت ارتقاء سطح هنر در جامعه و ضرورت تهیه مجسمه و فرم‌های سمبلیک برای موزه‌ها و شهرهای جنگ زده و میادین شهرها اهمیت این رشته را روشن می‌سازد.

۱۷- کارشناسی مردم‌شناسی

هدف تربیت افراد مؤمن، متعهد و تجهیز آنان به دانش، شیوه‌های مطالعه و پژوهشی بر روی جمعیتها و گروههای انسانی است تا بتوانند به کارشناسان ذریبط (مردم‌شناسی، جامعه‌شناسی، علوم اجتماعی و...) در امر پژوهشهای مردم‌شناسی و یافتن ارزشها و نقاط ضعف و قوت جوامع یاری برسانند. طول دوره ۲/۵ سال است و دروس عمومی، پایه و اصلی و تخصصی است. بعضی دروس اصلی و تخصصی عبارت است از: هنر و تمدن اسلامی، آشنایی با مردم‌شناسی و روشهای آن، مردم‌شناسی در آینه متون، مردم‌شناسی و ارتباط آن با سایر علوم. فارغ‌التحصیلان دوره با کسب اطلاعات و دانش عمومی و نظری از یک سو و نیز کارآموزی عملی و میدانی در زمینه مطالعه و پژوهش «مردم‌نگاری» و «مردم‌شناسی» از سوی دیگر می‌توانند دستیار و کمک کارشناس اینگونه پژوهشها شده، بخشی از کار را به عهده گیرند. همچنین قادر خواهند بود در مراکز سازمانها و ارگانهای پژوهشی، تحقیقاتی و فرهنگی ذریبط و نیز موزه‌های مردم‌شناسی به عنوان کمک کارشناس پژوهشی و با اداره‌کننده بخش‌هایی از واحدها و کارها مشغول شده، فعالیت کنند.

۱۸- کارشناسی مرمت و احیای بناهای تاریخی

هدف از این دوره تربیت کارشناسان و متخصصین متعهد و آشنا به شیوه‌های پیشرفته مطالعه، مرمت و احیای مجموعه‌ها و بناهای تاریخی ارزشمند کشور است. فارغ‌التحصیلان این رشته با کارایی و دانش نظری و عملی می‌توانند نیازهای کشور را در امر نگهداری و مرمت و احیای علمی میراث گرانبها و تاریخی برطرف نمایند. طول متوسط دوره ۲ سال است که در مجموع حدود ۱۲۰ واحد درسی گذرانده می‌شود.

فارغ‌التحصیلان این دوره قادر خواهند بود با اطلاعات و دانش عمومی، نظری و تحقیقاتی از یک طرف و کار عملی از طرف دیگر هزاران بنای تاریخی که در اختیار واحدهای دولتی از قبیل سازمان میراث فرهنگی کشور و بناهای تاریخی که در اختیار سایر وزارتخانه‌ها و ارگانهای دولتی و بخش خصوصی قرار دارد در مرمت و احیای آنها فعالیت نمایند و ضمن نگهداری و مرمت بناهای تاریخی نسل جوان را برای عبرت آموزی از آثار گذشتگان یاری نمایند.

این فارغ‌التحصیلان خواهند توانست در برنامه‌ریزی برای مرمت بناهای تاریخی کشور و تعیین اولویتهای ضروری با هماهنگی مسئولین و دستگاههای ذریبط مشارکت نمایند و حسب ضرورت در مورد کارهای اجرایی مرمت نیز سهم باشند.

۱۹- کارشناسی موزه‌داری

دوره کارشناسی موزه‌داری یکی از دوره‌های آموزشی عالی است که هدف آن تربیت کارشناسان موزه‌دار متعهد و متخصص است که با کارایی و دانش نظری و عملی بتوانند نیاز کارشناسی موزه‌های کشور را در امر مطالعه و نگهداری علمی آثار و اشیاء موزه‌ها بر طرف و در رشد کمی و کیفی موزه‌ها ایفای نقش نمایند. طول متوسط دوره کارشناسی موزه‌داری ۲/۵ سال است و در مجموع تقریباً ۱۲۵ واحد درسی باید گذرانده شود.

فارغ‌التحصیلان این دوره قادر خواهند بود با کسب دانش و مهارتهای نظری و عملی و آشنایی با امور اداری و فنی موزه‌داری، در موزه‌های گوناگون هدهده‌دار مطالعه و حفاظت فنی از آثار و اشیای موزه‌ای باشند. همچنین خواهند توانست با پژوهشگران مراجعه‌کننده به بخشهای موزه برای مطالعه مستقیم آثار و اشیاء همکاری لازم مبدول دارند. با توجه به تنوع موزه‌ها، دانشجویان دوره در سالهای آخر به پژوهش در آثار و اشیای موزه‌ای و کارآموزی در موزه‌ها خواهند پرداخت تا بتوانند حسب علاقه و پیشرفت خود در یک زمینه جذاب موزه متناسب با کارآموزی خود گردند. بدین ترتیب محل کار و خدمت

فارغ التحصیلان، موزه‌های زیر پوشش وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان میراث فرهنگی کشور، سازمان حفاظت محیط زیست، موزه‌های هست و تمیر و... خواهند بود. این فارغ التحصیلان خواهند توانست در برنامه‌ریزی برای توسعه کمی و کیفی موزه، محل کار خود و یا سایر موزه‌های کشور مشارکت نمایند و رابطه موزه‌ها را با مؤسسات و مراکز علمی و پژوهشی و فرهنگی دیگر برقرار سازند و حسب ضرورت کارشناسان سایر علوم و فنون آزمایشگاههای تحقیقات و مرمت اشیای فرهنگی تاریخی را برای مطالعه و حفاظت علمی از آثار زیر پوشش خود فراخوانی نمایند و با آنان همکاری داشته باشند.

۲۰- کارشناسی نقاشی (دوگرایش)

هدف تربیت افرادی است که بتوانند پیامهای متناسب با نیازهای مشروع جامعه را با استفاده و به کارگیری کلیه امکانات هنری منتشر و ابلاغ کنند. داوطلبان باید در زمینه نقاشی و طراحی کار کرده تجربیاتی داشته باشند. حلاقه، استعداد، دید هنری، مهارت در ارائه تصویر، ذهن خلاق و فعال، روحی حساس و توانا از شرایط لازم داوطلبان ورود به این رشته است. این رشته دارای دو گرایش نقاشی عمومی (سطوح کوچک) و نقاشی دیواری (سطوح بزرگ) است و از سال دوم تکلیف خواهد شد. فارغ التحصیلان می‌توانند در زمینه‌های مختلف نقاشی، طراحی، نقاشی متحرک (انیمیشن) پوسترسازی، نقاشی‌های صحنه تئاتر، تشکیل کارگاههای نقاشی و... به کار پردازند. ادامه تحصیل در این رشته تا حد کارشناسی ارشد در داخل و تا سطح بالاتر در خارج از کشور برقرار می‌باشد. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، آموزشگاههای هنری، مطبوعات، نهادهایی که کارهای هنری دارند، صدا و سیما و... از محللهای جذب فارغ التحصیلان این رشته می‌باشد.

نظر دانشجویان: دانشجوی این رشته باید بتواند دردهای جامعه را در زمینه‌های گوناگون بشناسد و آنها را انعکاس دهد. فارغ التحصیلان نقاشی می‌توانند گرافیک (طراح) خوبی نیز باشند.

۲۱- کارشناسی نمایش (پنج گرایش)

داوطلبان باید با زمینه‌های کار بازیگری، کارگردانی و نویسندگی برای کارهای نمایشی همچنین با متون معتبر نمایشهای ایران و جهان آشنا بوده در این زمینه‌ها سوابق کارهای تجربی داشته از سلامت کاری برخوردار و آمادگی سفر و حضور فعال در جامعه و مواجهه با مسائل مختلف اجتماعی را دارا باشند. دروس این رشته غالباً به صورت کارگاهی اجرا می‌شود. فارغ التحصیلان علاوه بر کار حرفه‌ای آزاد در سالن‌های نمایش و ساختن فیلم می‌توانند در سازمانها و نهادهای مختلف دولتی که فعالیت هنری دارند مانند: صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان تبلیغات اسلامی مشغول شوند. امکان ادامه تحصیل در دوره کارشناسی ارشد در این رشته در دانشگاههای داخل امکان پذیر است.

۲۲- نوازندگی ساز ایرانی- نوازندگی ساز جهانی

تعریف و هدف:

رشته نوازندگی:

رشته نوازندگی ساز ایرانی (و نوازندگی ساز جهانی)، یکی از دوره‌های کارشناسی آموزش عالی است که هدف آن تربیت نوازندگان با بهره جویی از موسیقی اصیل و سنتی ایرانی (و بازیگری علم موسیقی جهانی) است.

طول دوره و شکل نظام:

طول متوسط دوره کارشناسی رشته نوازندگی ساز جهانی، ۲ سال شامل ۸ ترم ۱۷ هفته‌ای است.

نقش و تواناییهای فارغ التحصیلان:

فارغ التحصیلان دوره کارشناسی رشته نوازندگی ساز ایرانی (و نوازندگی ساز جهانی) قادر خواهند بود با اخذ دانش عمومی و نظری و عملی درباره موسیقی همچنین تواناییهای لازم در زمینه نوازندگی به عضویت در ارکسترهای موسیقی ایرانی و کلاسیک درآیند. ضمناً فارغ التحصیلان این رشته می‌توانند به آموزش نوازندگی ساز مربوطه و نیز دروس نظری موسیقی در هنرستانهای موسیقی در سطح کشور بپردازند.

۲۳- کاردانی هنرهای تجسمی و هنرهای نمایشی

دوره کاردانی هنر یکی از دوره‌های هنری و علمی و آموزش عالی است که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی تهیه و تدوین شده و دارای دو رشته هنرهای تجسمی یا سه شاخه نقاشی، گرافیک و مینیاتور و هنرهای نمایشی با دو شاخه بازیگری، کارگردانی و ادبیات نمایشی است. هدف تربیت کادر هنری متخصص و متعهد برای انجام وظیفه در همه واحدهای هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی کشور است. فارغ التحصیلان قادرند در کادر هنری واحدهای وابسته به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، یا هر واحد دیگری انجام وظیفه کرده اهداف جمهوری اسلامی ایران را تحقق بخشند. ضرورت و اهمیت این دوره با توجه به نیازمندیهای جامعه به نیروی انسانی ماهر و متخصص برای حفظ و اشاعه هنرهای تجسمی و نمایشی در نقاط دور افتاده مملکت اسلامی به منظور پیشبرد اهداف مقدس اسلامی، مشخص می‌شود.

۲۴- کاردانی هنرهای سنتی

هدف تربیت افرادی است که بتوانند با تعهد و کارآیی مطلوب به انجام پژوهشهای لازم در باره اساطیر و هنرهای سنتی در ابعاد گوناگون آن فعالیت نموده و به عنوان محلی شایسته با میراث فرهنگی همکاری کرده و نیز با اشتغال در این زمینه در حفظ اصالت و ارزشها و نیز اعتلای این هنرها گام بردارند. فارغ التحصیلان این رشته با آموزش‌های نظری، کارگاهی و کارآموزی در زمینه هنرهای سنتی قادر خواهند بود در انجام پژوهش و نیز حفظ و احیای این هنرها به صورت کمک کارشناس نقش داشته و اداره واحدها و کارگاههای تولیدی را برعهده گیرند.

توجه: الف. در برخی از رشته‌های تحصیلی آزمون سراسری که نیاز به اقداماتی نظیر مصاحبه، معاینه و آزمون عملی و یا علمی و یا احتمالاً افراد ذخیره دارد به روش نیمه متمرکز دانشجو پذیرش می‌شود. جزئیات شرایط و ضوابط اختصاصی و نحوه پذیرش دانشجو در این نوع رشته‌ها در دفترچه راهنمای شماره ۲ بطور مشروح بیان شده است.